Mohammedanernes bibelske Legender,

hentede fra arabiske Kilder
og sammenlignede med jødiske Sagn.

Af

Dr. G. Weil,
Bibliothekar ved Universitetet i Heidelberg.

Oversat af

C. G. V. Faber,
Adjunkt ved Odense Cathedralskole.

Odense.

Forlagt af den Miloske Boghandel.
Trykt i Joh. Milos Officin.
1855.

Mohammedanernes

Bibelske Legender,

hentede fra arabiske Kilder
og sammenlignede med jødiske Sagn.

Af

Dr. G. Weil.
Bibliothekar ved Universitetet i Heidelberg.

Oversat af

C G. V. Faber,
Adjunkt ved Odense Kathedralskole.

Odense.

Forlagt af den Miloske Boghandel.
Trykt i Joh. Milos Officin.

1855.

Fortale.

Forfatteren til det Værk, hvoraf en Oversættelse herved forelægges den danske Læseverden, fortæller i sin Fortale (Heidelberg 1844), at han ganske uventet fandt Legenderne om de ældre Propheter i nogle Haandskrifter, der nærmest angik Legenden om Mohammed, og yttrer derpaa: „de syntes mig saa charakteristiske for Islams Aand, der stræbte efter ikke blot at blive Herre over Nutid og Fremtid men ogsaa at underkaste sig hele Fortiden, saa at jeg oversatte den største Deel deraf." — „Endskjøndt jeg i Fremstillingen saameget som muligt har fulgt de østerlandske Kilder, saa maae disse Prophetbiographier dog just ikke ansees for ligefrem Oversættelse. Jeg maatte udskille Meget, som enten for meget bar den senere Tids Præg eller blot var en Gjentagelse af den

bibelske Fortælling, men ogsaa paa den anden Side indskyde Meget, som manglede i de fire (i Indledningen nævnte) Haandskrifter, og fuldstændiggjøre det efter Koranen og dens Commentatorer; ligeledes ved saadanne Sagn, som modsige hinanden, f. Ex. ved dem om Dronningen af Sabas Slægt og om Christi Død, maatte jeg selvstændig vælge dem, som efter min Anskuelse stemmede meest overeens med Aanden i de øvrige Sagn. Derfor er der ikke blot i Formen men ogsaa i Stoffet en væsentlig Forskjel mellem disse Legender og dem, som allerede for 30 Aar siden udgaves efter andre Kilder og i Forbindelse med mange senere østerlandske Sagn under Titelen „Rosenolie"*). — „Uden videnskabelig Betydning ere disse Legender forresten ikke allerede af den Grund, at de i en vis Henseende staae i den nøieste Forbindelse med Mohammeds Historie, men ogsaa fordi de vise, hvorledes Araberne i det syvende Aarhundrede have forstaaet at behandle den tidligere Historie — thi som saadan gjælde disse Legender hos Muselmændene — og at fremstille den saaledes som den netop bedst egnede sig for et bestemt Øiemed." —

---

*) Rosenöl, zwei Fläschchen, oder Sagen und Kunden des Morgenlandes. Stuttgart u. Tübingen 1813.

Om Værket selv skal jeg blot tilføie, at jeg ved at blive bekjendt med det fandt det saa interessant og saa rigt paa Belæring og Oplysning om Islamismens hele Aand og Væsen, at det vel fortjente at kjendes i en videre Kreds. Det vil desuden ogsaa kunne finde Deeltagelse hos enhver christen Læser i Almindelighed; thi den sande guddommelige Aabenbarings Høihed og uudtømmelige Fylde træder saameget klarere frem, jo mattere Udfaldet viser sig at blive af ethvert Forsøg paa at forfalske den, som gjøres i den formastelige Tanke at ville forbedre den ved at sætte Menneskеtanker og Digt istedetfor Guds Tanker og den evige Sandhed. I Almindelighed fremstilles Islams Forhold til Jødedom og Christendom saaledes, at Mohammed har optaget Noget af begge disse og at han ved dertil at føie sit Eget har dannet en ny Religion; men det turde maaskee af dette Værk fremgaae, at hvad han har laant fra Christendommen er næsten for Intet at regne, da han i alt Fald har været aldeles uberørt af christelig Aand og christelig Anskuelse; men at han derimod staaer Jødedommen, især den senere jødiske Tradition, langt nærmere, saa at man vistnok med langt større Ret vilde kunne kalde Mohammedanismen en Affødning af den senere udlevede Jødedom, hvis Tro paa een Gud og

paa hans Almagt og strænge Gjengjældelse ogsaa i den ere de Alt beherskende Tanker, end af Christendommen, af hvis særegne Liv og Aand der ikke findes Spor i Islam.

Hvad Oversættelsen angaaer, da har jeg søgt at holde den saa nær til Originalens Aand og Udtryksmaade som muligt. Desuden har jeg ved at gjennemgaae det af Forfatteren nævnte Skrift „Rosenolie", som foruden af arabiske ogsaa er øst af persiske og tyrkiske Kilder, fundet adskillige Træk og Sagn, som jeg syntes det nok var Umagen værd at benytte, og jeg har derfor tilføiet dem i særegne Anmærkninger, der ere betegnede med „Ros."

Saaledes anbefaler jeg herved denne Oversættelse til velvillig Modtagelse.

Odense i Februar 1855.

C. G. V. Faber.

Indhold.

	Side
Indledning	1.
Adam	10.
Noa, Hud og Salih	33.
Enoch eller Idris	46.
Abraham	50.
Joseph	73.
Moses og Aron	91.
Samuel, Saul og David	138.
Salomon og Dronningen af Saba	161.
Johannes, Maria og Christus	200.

Indledning.

Man har tidligere hyppigt bebreidet Mohammed, at han i sin Behandling af Jødernes og de Christnes Religions-Historie tillod sig de vilkaarligste Tilsætninger og Forandringer, uden at man derved tilbørlig har overveiet to vigtige Omstændigheder. Mohammed lærte sandsynligviis først i sin senere Alder at skrive arabisk, ja maaskee endogsaa blot at læse det, men var ganske vist ubevandret i ethvert andet Sprog og enhver anden Skrift, som det fremgaaer af historiske Vidnesbyrd; han kunde altsaa ikke selv øse af det Gamle og Nye Testamente, men maatte lade sig belære blot mundtlig af Jøder og Christne. For det Andet erklærede jo Mohammed selv baade det Gamle og Nye Testamente, som Jøderne og de Christne besadde det paa hans Tid, for forfalskede, og hans Aabenbarelse turde da kun deelviis stemme overeens dermed. Det Hovedpunkt, hvorom den største Deel af Koranen dreier sig, Læren om Guds Eenhed, som han havde opfattet med den strængeste Conseqvents, og med hvilken han nærmest optraadte som Prophet imod de hedenske Arabere, der vare hengivne

til den meest forskjelligartede Polytheisme, syntes ham meget fordunklet i Evangeliet. Man kjendte naturligviis i Arabien i det syvende Aarhundrede endnu ikke alle hine kunstige Forklaringer af den hellige Skrift, ved hvilke Guds, Christi eller ogsaa blot Apostlenes Ord senere bleve bragte i Samklang med den høieste Philosophi. Man fandt snarere i hiin Tid endnu mere Forgudelse af Maria og Christus i det Nye Testamente, end der virkelig ligger deri. Mohammed maatte derfor protestere imod Evangeliets Ægthed.

At ogsaa Jødernes Skrift eller det Gamle Testamente, saaledes som han havde lært det at kjende af samtidige Jøders Mund, havde lidt mange Forandringer efter dets Aabenbarelse, maatte han allerede af den Grund troe eller i det Mindste foregive at troe, fordi Ismael, fra hvem han nedstammede, her aabenbart bliver betragtet som et Slegfredbarn eller en forskudt Slavindes Søn, medens Abrahams faderlige Kjærlighed og Omsorg ligesom Herrens særegne Velsignelse bliver Isak og hans Efterkommere til Deel. Ogsaa Prophetierne om vor Messias, som de ere fremsatte i Propheternes Bøger, syntes ham uforenelige med Troen paa ham selv som Propheternes Segl. Mohammeds religiøse Opdragelse skyldes iøvrigt sandsynligviis en Mand, som var geraadet i Splid med sit Hjemland Arabiens Tro, først havde søgt sin Frelse i Jødedommen og derefter var gaaet over til Christendommen, i hvilken han imidlertid heller ikke synes at have fundet nogen fuldkommen Tilfredsstillelse. Denne Mand, en Fætter til hans Hustru Hadidja, blev drevet af en mægtig

Trang til Sandhedens Erkjendelse, men var dog, som hans gjentagne Troesomskiftelser bevise, af skeptisk Natur; han kunde vel have erkjendt Manglerne ved enhver Tro, som han forefandt dem paa sin Tid, have udfundet det reent Guddommelige i det af Mennesker Fordreiede og have foredraget dette reent for sin Lærling, indtil denne blev greben deraf og følte Kaldet i sig til at træde op som en Gjenopretter af den gamle rene Tro. En Jødedom uden de mange Ritual- og Ceremoniellove, som efter Mohammeds Udsagn allerede Christus var kaldet til at ophæve, eller en Christendom uden Trinitet, uden Korsfæstelse og dermed forbunden Forløsning, det var den Islam, som Mohammed i den første Tid af sin Sendelse prædikede med sand Begeistring.

Det vilde ikke være paa sin Plads, om vi her vilde belyse den snart indtrædende Forandring i Mohammeds Charakteer og Lære nærmere; men det Sagte syntes os nødvendigt til at indføre de her meddeelte Legender. Paa enkelte senere Udsmykninger nær stamme nemlig disse Sagn fra Mohammed selv. De væsentligste Træk ere endogsaa tilstede i Koranen, og hvad der kun er antydet, bliver videre udspundet og fuldstændiggjort af den mundtlige Tradition. Derfor indtage disse Legender ogsaa en dobbelt Plads i den arabiske Literatur. Den hele Sagnkreds fra Adam til Christus, hvis Indhold tages for virkelig ubestridelige Kjendsgjerninger, der hænge sammen med alle Folks Skjæbne, danner Begyndelsen til enhver Universalhistorie, medens den dernæst igjen bliver benyttet paa

særegen Maade til Propheternes Levnetsbeskrivelse før Mohammed. Høist vigtigt er det derfor at udforske den Grund, af hvilken Kilden til disse Legender er udvældet, og at betegne den Ombannelse, som de have lidt ved Islam, for at kunne bruges som Midler til at udbrede Troen paa Mohammed.

Hvad først Oprindelsen til disse Legender angaaer, da følger af det forhen Sagte, at den indtil Legenden om Christus er at søge i den jødiske Tradition og virkelig ogsaa for største Delen endnu kan eftervises deri, som det fremgaaer af de mange af Midrasch anførte Steder. Mange Sagn om det Gamle Testamentes Propheter findes igjen i Talmud, som dengang allerede var afsluttet, saa at Mohammed uden Tvivl hørte dem af Jøder, hvem de vare bekjendte enten af Skriften eller af Overleveringen. Thi at disse Sagn skulde være Fælledsgods for Jøder og Arabere er allerede af den Grund ikke rimeligt, fordi Mohammed meddeler Araberne dem som noget Nyt, der var aabenbaret ham, og fordi de virkelig beskylde ham for at lade sig belære af Fremmede. Foruden Varaka, der døde kort efter Mohammeds første Optræden som Prophet, kjende vi iøvrigt endnu to andre Mænd, der vare bevandrede i Jødernes Skrifter, og med hvem han levede i fortrolig Omgang; disse ere Perseren Salman, som havde levet længe imellem Jøder og Christne, og som var Magier, Jøde og Christen, førend han blev Muselmand, og den jødiske Lærde, Abd Allah Ibn Salam. Ogsaa Munken Bahira, med hvem han imidlertid efter de arabiske Kilder kun traf sammen paa

sin Reise til Bosra, var en døbt Jøde. Alle disse Sagn maatte gjøre et dybt Indtryk paa et religiøst Gemyt som Mohammeds og fremkalde den Overbeviisning hos ham, at Gud til forskjellige Tider, naar Menneskeslægtens Fordærvelse fordrede det, udvalgte enkelte Fromme, for igjen at føre den tilbage til det Godes og Sandes Vei. Og saaledes kunde han da ogsaa tilsidst slutte Propheternes Række med sig selv, da han heller ikke tilsigtede Andet end at belære sine Samtidige om Guddommens Væsen og forbedre dem sædeligt og moralsk.

Men disse Legender tjente ogsaa til at befordre hans Oiemed især derved, at i dem alle bleve Propheterne meer eller mindre miskjendte og forfulgte af de Vantroe og dog tilsidst gjorte til Seierherrer ved Guds Hjælp. De skulde derfor tjene hans Modstandere til Advarsel og hans Tilhængere til Opbyggelse og Trøst. Men med størst Forkjærlighed maatte han gribe og benytte Sagnet om Abraham, fordi det især egnede sig til en Polemik imod Jøder og Christne og tillige gav de fra ham igjennem Ismael nedstammende arabiske Folkeslag en vis Adel. Hvormeget der allerede før Mohammed var bekjendt deraf i Arabien er vanskeligt at afgjøre, dog er det sandsynligt, at saasnart Araberne bleve bekjendte med Jødernes hellige Skrift og Tradition, benyttede de den, for at føre Oprindelsen af deres Slægt og af det hellige Tempel tilbage til den. Men at de uagtet deres genealogiske Kundskaber dog ikke havde nogen historisk Vished derom, det fremgaaer allerede deraf, at selv Muselmændene tilstaae, at

Mohammeds Ahner ikke ere bekjendte længere tilbage end til det 20de Led. Men det forstaaer sig af sig selv, at ikke blot Sagnet om Abraham og Ismael, som rigtignok indeholdt meget, der var udeladt i Bibelen, og som var gunstigt for den sidste, men ogsaa alle andre Sagn meer eller mindre ere blevne omdannede og udvidede i Mohammeds Mund og bragte i nærmere Forbindelse med hans Øiemed. Dog ere vi tilbøielige til snarere at tilskrive de Mænd, som bearbeidede ham, disse Modificationer end ham selv, fordi vi overhovedet betragte ham, især i den første Tid af hans Sendelse, mere som et Værktøi for andre Reformatorer end som en selvstændig Prophet, eller i det Mindste mere som en Bedraget end som en bevidst Bedrager. Men ham tilhører uden Tvivl den høist poetiske Fremstilling af disse Legender, som egnede sig til at indtage og fængsle de fantasirige Arabere mere end hans Modstandere formaaede det ved at fortælle persiske Eventyr.

Ogsaa i Legenden om Christus er det let at gjenkjende en døbt Jødes Anskuelse. Han erkjender i Christus det levende Ord og Guds Aand i Modsætning til det døde Bogstav og det kolde Formvæsen, til hvilket Jødedommen var nedsunken. Christi vidunderlige Fødsel har intet Stødende for ham, thi Adam blev jo ogsaa skabt ved Guds Ord. Alle i Evangelierne fortalte Undere troer han gjerne, thi tidligere Propheter have jo udført lignende; selv Himmelfarten er ham ikke noget Nyt, thi den fortælles jo ogsaa om Enoch og om Elias; men at en Prophet sætter sig og sin Moder ved den høieste Guds Side, det kan han aldrig troe

og holder det derfor for en ugudelig Opdigtelse af Præsterne. Ligesaalidt kan han antage Christi Korsfæstelse, fordi den staaer i fuldkommen Modsigelse med Guds Retfærdighed som ogsaa med alle øvrige Propheters Historie, hvem Gud stedse har friet ud af enhver Fare. Intet Menneske skal bøde for sin Næstes Synder, hedder det i Koranen, derfor kunde Christus vel forfølge sit Maal uden Dødsfrygt, men Gud kunde ikke lade ham, den Uskyldige, døe paa en saa forsmædelig Maade for at skaffe Andre Syndstilgivelse. En Forløser er enhver Prophet, som ved himmelsk Aabenbaring og ved et exemplarisk fromt Liv fører Menneskene paa Frelsens Vei, hvilken Adam først forlod ved at spise af den forbudne Frugt, og som saadan maatte jo ogsaa Mohammed gjælde. Men ligesom Legenden om Abraham saavel paa Grund af sin simple rene Lære som for Mekkas Helligdommes Skyld er af stor Vigtighed for Mohammed, saaledes benytter han Legenden om Christus paa Grund af den især af ham forkyndte Paraklet, for hvem han med mere Sandsynlighed end Andre før ham kunde holde sig selv eller i det Mindste udgive sig paa Grund af Betydningen af hans Navn. Ogsaa her see vi igjen, at Mohammed blev falsk underrettet sandsynligviis af Jøder og Christne — dog maaskee i en ædel Hensigt. Saaledes kunde maaskee En, som allerede Maraccius bemærker, have sagt ham, at Christus havde talt om en Periclyt, et Ord, der betyder det Samme som Ahmed. Iøvrigt bliver ogsaa i den muselmandske Legende — dog er der mindre Spor heraf i Koranen — Mohammed forudforkyndt af

de fleste ældre Propheter som den Største af alle Kommende, og overalt hvor i de jødiske Bøger Moses, Israel og Thora træde i Forgrunden, indtage hos Muselmændene Mohammed, Araberne og Koran deres Plads. Som Hjemmelsmand for disse Traditioner nævnes hyppigst Kaab Alahbar, en Jøde fra Jemen, som gik over til Islam under Omars Chalifat. Da Koranen er udbredt i mange Oversættelser i Tydskland, saa kan enhver Læser adskille det, som virkelig hidrører fra Mohammed, fra det, som senere kom til, men som dog lagdes ham i Munden og har forplantet sig som hellig Overlevering. De mundtlige Overleveringer om de tidligere Propheters Liv og Lære, som angives at hidrøre fra Mohammed, ere imidlertid saa talrige og modsige undertiden hinanden i den Grad, at ingen Historiker eller Biograph kan optage dem alle. For at give dem blot nogenlunde fuldstændigt var det derfor nødvendigt at øse af forskjellige Kilder, fordi et afrundet Hele kun da kunde leveres saaledes som det her forelægges Publicum.

Foruden Koranen og dens Commentatorer ere følgende Haandskrifter benyttede til dette Værk:

1. Værket Chamis af Husein Ibn Mohammed Ibn Alhasan Addiarbekri (Nr. 279 af de hertugelig gothaiske arabiske Haandskrifter), der som Indledning til en Biographi af Mohammed indeholder mange Sagn om ældre Propheter især om Adam, Abraham og Salomon.
2. Værket Dsachirat Alulum wanatidjat Alhufum (Videnskabens Forraadskammer og Erkjendelsens

Frembringelse) af Ahmed Ibn Zein Alabidin Albekri (Nr. 235 af samme Haandskrifter), i hvilket ligeledes de ældre Sagn fra Adam til Christus forudskikkes foran en Islams Historie og især Moses og Aron skildres udførligt.

3. En Samling Legender af en ubenævnt Forfatter (Nr. 909 i samme Bibliothek).
4. Prophetsagnene (Kissat Alanbija) af Muhammed Ibn Ahmed Alkissai (Nr. 764 af de arabiske Haandskrifter paa det store Bibliothek i Paris).

Adam.

Efter de tilforladeligste Efterretninger, som ere blevne os til Deel, blev Adam skabt Fredag Eftermiddag ved Asr-Timen*). Fra Verdens 4 Hjørner maatte de 4 høieste Engle, Gabril, Michail, Israfil og Asrail bringe den Jord, hvoraf Gud dannede hans Legeme, men til Hjertet og Hovedet blev kun taget Jord fra Egnen omkring Mekka og Medina fra det Sted, hvor senere den hellige Kaaba og Mohammeds Grav reiste sig. Endskjøndt han endnu var livløs, opvakte han dog Forbauselse og Beundring hos alle de Engle, som fløi forbi Paradisets Port, hvor Gud havde lagt ham hen. Men Iblis, som var misundelig over Adams skjønne Skikkelse og aandrige elskelige Udseende, sagde til Englene: hvor kunne I finde Velbehag i et Væsen, som er huult og skabt af Jord? af denne Skabning kan man kun vente sig Svaghed og Skrøbelighed. Efterat alle Himlens Beboere, med Undtagelse af Iblis, havde betragtet

*) Asr- eller Eftermiddagstimen, ved hvilken Muselmændene forrette deres tredie daglige Bøn, ligger omtrent midt imellem Middag og Solnedgang.

Adam med Forbauselse og ærbødig Taushed, priste de Gud, der havde skabt dette første Menneske, som var saa stort, at naar han stod opreist paa Jorden, naaede hans Hoved op til den første af de 7 Himle. Gud lod da den Sjæl, som var skabt 1000 Aar før Adams Legeme, dukke ned i det Lyshav, som udstraalede fra ham, og befalede den at besjæle Adam. Den viste nogen Modstræben mod at forlade det uendelige Himmelrum og tage sin Bolig i et Menneskes snevre Legeme. Men Gud tilraabte den: besjæl Adam imod din Villie, og til Straf for din Ulydighed skal du engang igjen ogsaa rive dig løs fra ham imod din Villie. Derpaa aandede Gud med en saadan Kraft paa Sjælen, at den drog ind i Adams Hoved gjennem hans Næse. Saasnart den naaede hans Oine, aabnede de sig. Adam saae Guds Throne med den Indskrift: „Der gives ingen Gud uden Gud den Eneste og Mohammed er Guds Sendebud." Sjælen trængte derpaa hen til Orerne, og han fornam Englenes Lovsang; herpaa løstes hans egen Tunge, og han raabte: vær priset, o Skaber! Eneste! Evige! og Gud svarede ham: dertil er du skabt; du skal tilbede mig — og dine Efterkommere ogsaa, da finde I stedse Naade og Barmhjertighed hos mig. Saaledes trængte Sjælen nu igjennem alle Adams Lemmer, indtil den endelig naaede til hans Fødder og gav ham Kraft til at reise sig.

Men da han nu stod opreist, maatte han lukke Oinene, thi de kunde ikke taale det Lys, som udstraalede imod dem fra Midten af Guds Throne. Hvad betyder dette Lys? spurgte han Gud, idet han løftede

den ene Haand imod Thronen og beskyttede sine Dine med den anden. Det er Lyset fra en Prophet, svarede Gud, som skal nedstamme fra dig og komme til Verden i en senere Tid. Ved min Herlighed! kun for hans Skyld har jeg skabt dig og hele Verden*). I Himlen bærer han Navnet Ahmed (den meget Prisede, den Høilovede) og vil engang paa Jorden hedde Mohammed. Ved ham vil Menneskeslægten igjen blive ført tilbage fra Løgnens og Lastens Irveie til Sandhedens og Dydens Bane.

Gud kaldte derpaa alt det, som var skabt og begavet med Liv, hen i Adams Nærhed og lærte ham Navnene paa alle Pattedyr, alle Fugle og Insekter, ja endogsaa paa alle Fiske i Havet, tillige den Maade, hvorpaa de forplantede og ernærede sig, deres hele Levemaade og Diemedet med deres Tilværelse. Endelig bleve ogsaa Englene forsamlede, og Gud befalede dem at bøie sig for Adam som den fuldkomneste og frieste Skabning, der havde faaet Livet af den guddommelige Aande. Israfil adlød først, hvorfor Gud ogsaa betroede ham Skjæbnens Bog, de andre Engle fulgte hans Exempel; kun Iblis var ulydig, idet han hovmodig sagde: „hvorledes skal en Engel, som er skabt af Ild, bøie sig for et Menneske, som er dannet

*) Som det her hedder om Mohammed, saaledes ogsaa i Midrasch Jalkut (Frankf. a. O. 5469 Fol. 2) Rabbi Jehuda lærer: Verden blev kun skabt for Israels Fortjenesters Skyld. Rabbi Haschia paastaaer, at den kun blev skabt for Thora (Lovens) Skyld, og Rabbi Barachia: kun for Moses Fortjenesters Skyld.

af Jord?“ hvorfor han ogsaa blev forstødt fra Englenes Kreds, og Indgangen til Paradiset blev lukket for ham. Adam befandt sig bedre, da Iblis var forviist fra hans Nærhed, og han holdt paa Guds Befaling en Prædiken for de i 10000 Rækker foran ham opstillede Engle, i hvilken han især priste Guds Almagt og hans Skabnings Undere. Ved denne Leilighed viste han ogsaa Englene, at han langt overgik dem i Lærdom og især i Sprogkundskaber — han kunde nemlig nævne ethvert Væsen i 70 Sprog*). — Efter denne Prædiken lod Gud ham ved Gabriel overrække en Viindrue fra Paradiset, og saasnart han havde spiist den, faldt han i en dyb Søvn. Medens Adam sov, skabte Gud af et Ribbeen i hans venstre Side en Kvinde, som han kaldte Hava (Eva), fordi hun var bleven taget af en Levende (hai), og lagde hende hen ved Siden af Adam. Hun var ham fuldkommen lig, kun vare hendes Træk blødere, hendes Haar længere og deelt i 700 Flætninger, hendes Figur finere, hendes Øine mere smæg-

---

*) Ligesaa i Midrasch: Da Gud vilde skabe Mennesket, raadslog han med Englene og sagde til dem: vi ville gjøre et Menneske efter vort Afbillede. Da sagde de: hvad er Mennesket, at du tænker paa ham? hvad er hans Fortrin? Han sagde: hans Viisdom er større end Eders. Derpaa stillede han alle Slags Qvæg frem for dem og vilde Dyr og Fugle og spurgte dem om deres Navne, men de kjendte dem ikke. Efter Adams Skabelse førte han dem frem for ham og spurgte ham, hvad de hed, og strax svarede Adam: dette er en Oxe, dette et Æsel, dette en Hest, dette en Kameel osv. (Smlgn. Geiger: Was hat Mohammed aus dem Judenthum aufgenommen? S. 99 o. flg.)

tende og hendes Stemme renere end Adams. Medens Gud udstyrede Eva med al kvindelig Skjønhed og Ynde, drømte Adam om et andet menneskeligt Væsen ham ligt, thi han havde jo ogsaa seet alle de Dyr, som fremstilledes for ham, parviis. Da han derfor vaagnede og fandt Eva ved sin Side, nærmede han sig hende kjærlig og vilde omfavne hende. Men endskjøndt hendes Kjærlighed til ham endnu overgik hans til hende, gjorde hun ham dog Modstand og sagde: Gud er min Herre, kun med hans Tilladelse kan jeg blive din, heller ikke sømmer det sig for Kvinden at give sig hen til Manden uden Bryllupsgave. Adam bad derpaa Englen Gabriel om at anholde om Eva for ham hos Gud og at spørge, hvad han skulde give til Morgengave. Gabriel vendte snart efter tilbage med det Svar: Gud giver dig Eva til Hustru, thi han har kun skabt hende i dette Øiemed af en Deel af dit Legeme; men du skal ogsaa elske hende som dig selv og behandle hende med Mildhed og Godhed. Som Morgengave fordrer han af dig, at du skal bede 20 Gange for hans Yndling Mohammed, for den Prophet, hvis Legeme engang bliver dannet af dit Kjød og Blod, men hvis Sjæl allerede mange tusind Aar før Verdens Skabelse omsvævede hans hellige Throne*).

---

*) Den Anskuelse, at Meget allerede havde været til før Verdens Skabelse, en Anskuelse, som senere blev udstrakt til Koranen og fremkaldte blodige Stridigheder mellem Muselmændene, er ligeledes jødisk. Saaledes læser man i Midrasch Jalkut Fol. 7: Syv Ting vare til før Verdens Skabelse: Thora, Boden, Paradiset, Helvede, Guds Throne, Messias Navn

Ridhvan, Paradisets Portner, førte derpaa den bevingede Hest Meimun frem til Adam og en letfodet Kameelhun til Eva. Gabriel hjalp dem at stige op og ledsagede dem ind i Paradiset, hvor alle tilstedeværende Engle og Dyr hilste dem med de Ord: „velkommen, Mohammeds Fader og Moder!" Midt i Paradiset var et grønt Silketelt slaaet op for dem; det havde Guldpiller og i Teltet stod en Throne, paa hvilken Adam nedlod sig med Eva, hvorpaa Templets Forhæng lukkede sig af sig selv.

Da Adam og Eva igjen traadte ud i Haven, befalede Gabriel dem i Guds Navn at bade sig i en af de fire Paradiisfloder, og efter Renselsen tiltalte Gud dem selv saaledes: jeg har bestemt denne Have til Bolig for Eder, I ere der beskyttede mod Hede og Kulde, mod Hunger og Tørst. Nyder efter Behag Alt, hvad den tilbyder Eder, kun een Frugt (de fleste Lærde troe, at det var Hvede*)) skal være Eder forbudt. Vogter Eder vel for at overtræde dette ene Forbud og væbner Eder mod Eders Fjende Iblis' Rænker; han misunder Eder og efterstræber Eder

---

og det hellige Tempel. Men Mange paastaae, at kun Thora og Guds Throne virkelig vare til, men at Gud kun havde de andre fem Ting i Tankerne, før han skabte Verden.

*) Ligesaa i Midrasch Fol. 7: Rabbi Mayer lærer, at Erkjendelsens Træ var et Hvedetræ, Rabbi Jehuda, at det var en Viinstok, Rabbi Aba: et Paradiisæble, Rabbi Jose: et Figentræ; derfor var ogsaa dette Træ det eneste, som gav Adam sine Blade til Bedækning, da han blev dreven ud af Paradiset.

bestandig for at fordærve Eder, fordi han er bleven styrtet for Eders Skyld; hans List er stor.

Adam og Eva hørte Guds Ord med Opmærksomhed og levede længe i Paradiset, efter nogle Traditioner femhundrede Aar, uden endog blot at nærme sig den forbudte Frugt.

Iblis, som havde hørt Guds Forbud, færdedes længe om paa Himlens Veie foran det Paradiis, som var lukket for ham og bevogtet af Englen Ridhvan, i det Haab at finde en Leilighed til at snige sig ind og forlede Menneskeparret til Synd. En Dag kom en Paafugl til Paradisets Port. Denne Fugl med sin Fjerdragt af Smaragd og Perler var ikke blot den smukkeste af alle Fugle, men ogsaa dens Stemme var dengang saa deilig og klangfuld, at den havde det Hverv, hver Dag at forkynde Guds Lov i Himlens Hovedgader. Denne skjønne Fugl, tænkte Iblis, da han saae den, er vist ogsaa rigtig forfængelig; maaskee lykkes det mig ved Smiger at overtale den til at bringe mig ubemærket ind i Paradiset.

Beundringsværdigste af alle Fugle, sagde Iblis til Paafuglen, da han var langt nok borte fra Paradisets Port til ikke at blive hørt af Ridhvan, hører du til Paradisets Fugle?

Ja vist, og hvem er du? du seer dig jo saa sky og forskrækket omkring, som om Nogen forfulgte dig.

Jeg hører til Cheruberne, som stedse maae love Gud; jeg har ubemærket listet mig bort for i en Fart at see det Paradiis, som Gud har bestemt til de Fromme; vil du skjule mig under dine herlige Vinger?

Hvorfor skal jeg begaae en Gjerning, ved hvilken jeg tildrager mig Guds Unaade?

Tag mig med dig, indtagende Skabning! jeg skal lære dig tre hemmelige Ord, som ville bevare dig for Sygdom, Alderdom og Død.

Skulle da Paradisets Beboere ogsaa døe?

Alle uden Undtagelse, som ikke bevares for Døden ved disse tre Ord.

Taler du sandt?

Ved Gud den Almægtige.

Paafuglen troede denne Eed, thi den holdt det ikke for muligt, at en Skabning kunde sværge en falsk Eed ved sin Skaber. Da den imidlertid frygtede for, at Ridhvan skulde undersøge den strængt ved dens Tilbagekomst til Paradiset, blev den fast ved sin Vægring ikke at tage Iblis med, men lovede ham, at sende den kloge Slange ud til ham, da den snarere vilde finde paa Midler til at føre ham ind i Paradiset paa en eller anden Maade. Slangen var nemlig oprindelig Dronning over alle Dyr. Den havde et Hoved som Rubin og Øine som Smaragd. Dens Skikkelse lignede en Kameels, de skjønneste Farver spillede paa dens Hud og dens Haar vare bløde som en ædel Jomfrues. Omkring den duftede Moskus og Ambra, dens Næring var Safran og dens Toner Lovsang. Kautharflodens*) yndige Bredder var dens Hvilested. Den blev skabt 1000 Aar før Menneskene og opdraget til at være Evas Legesøster. Dette skjønne og fornuftige Dyr, tænkte Paafuglen, vil endnu mere end

*) Navnet paa en Flod i Paradiset.

jeg ønske at blive i Besiddelse af evig Ungdom og Skjønhed og nok vove at foretage sig Noget bag Ridhvans Ryg for de tre hemmelige Ords Skyld. Den havde ikke taget feil, thi saasnart den havde fortalt Slangen, hvad der var hændet den, udraabte denne: Hvad! af Døden skal jeg hjemsøges? min Livsaande skal udslukkes? min Tunge forstumme? mine Lemmer stivne? Øine og Øren lukkes og mit lysstraalende Legeme blive til Støv? aldrig! lad Ridhvans Vrede ramme mig, jeg iler til Cheruben og fører ham til Adam, naar han lærer mig de tre Ord.

Slangen løb strax ud af Paradiset og lod sig endnu engang gjentage af Iblis, hvad Paafuglen havde berettet. Iblis bekræftede dens Udsagn igjen ved en hellig Eed.

Hvorledes skal jeg skaffe dig ubemærket ind i Paradiset? spurgte nu Slangen.

Jeg vil gjøre mig saa lille, at jeg kan faae Plads imellem dine Fortænder.

Men hvorledes kan jeg da svare, naar Ridhvan tiltaler mig?

Vær ikke bange! jeg hvisker hellige Navne, ved hvilke Ridhvan skal forstumme.

Slangen lukkede derpaa Munden op; Iblis fløi ind og satte sig fast mellem dens Tænder og forgiftede dem for al Evighed. Da de lykkelig vare komne forbi Ridhvan, som ikke kunde give nogen Lyd fra sig, aabnede Slangen Munden og haabede, at Cheruben nu vilde gaae ved dens Side i sin forrige Skikkelse. Men Iblis vilde endnu blive og tiltale Adam gjennem dens Mund og i dens Navn, hvori Slangen endelig ogsaa indvilligede af Frygt for Ridhvan og af Begjærlighed efter de tre frelsende Ord.

Da de vare komne til Evas Telt, udstødte Iblis et dybt Suk — det var det første, som Misundelse afpressede et levende Bryst.

Hvorfor er du saa nedslaaet idag, elskede Slange? spurgte Eva.

Jeg er bekymret for din og din Ægtefælles Fremtid, svarede Iblis, idet han efterlignede Slangens Stemme.

Have vi da ikke Alt, hvad vi kun kunne ønske os i disse Edens Haver?

Det er sandt; dog er den ædleste Frugt i denne Have Eder forbudt, den eneste, som kunde forskaffe Eder fuldkommen Salighed.

Have vi ikke Frugter nok, forskjellige i Farve og Smag; hvorfor skulde vi ikke kunne undvære blot een?

Vidste du, hvorfor denne ene er Eder forbudt, saa vilde alle de andre kun skaffe dig ringe Nydelse.

Kjender du Grunden?

Ganske vist, og det er det, som bedrøver mig saameget. Kun denne Frugt alene skjænker evig Ungdom og Sundhed, medens alle andre kun drage Svaghed efter sig, Sygelighed, Alderdom og tilsidst Døden, det vil sige Ophør af alt Liv.

Du har endnu aldrig talt om saadanne Ting, dyrebare Slange, hvoraf veed du alt dette?

Det sagde en Engel til mig, som jeg traf under det forbudte Træ.

Jeg maa ogsaa see ham og tale med ham, sagde Eva, forlod sit Telt og gik hen til det forbudte Træ. I dette Øieblik sprang Iblis ud af Slangens Mund, da han kjendte Evas Nysgjerrighed, og stod i Engleskikkelse

med Menneskeansigt under Træet, endnu førend Eva havde naaet det.

Hvo er du, besynderlige Skabning, hvis Lige jeg endnu aldrig har seet?

Jeg er et Menneske, som er bleven Engel.

Hvorved er du bleven til en Engel?

Ved at nyde af denne Frugt, som en misundelig Gud havde forbudt mig under Dødsstraf. Jeg rettede mig længe efter Forbudet, indtil jeg stedse blev ældre og svagere! mine Øine saae ikke mere klart, mine Ører fornam intet mere, mine Tænder vare alle faldne ud, saa at jeg hverken kunde tale forstaaeligt eller spise haarde Frugter; mine Hænder rystede, mine Knæ vaklede, mit Hoved hang ned paa Brystet og min Ryg blev krum; jeg saae saa hæslig ud, at alle Paradisets Dyr toge Flugten for mig; da ønskede jeg mig Døden og haabede at finde den ved at nyde af denne Frugt; men see! neppe fik jeg den i Munden, før jeg igjen blev forynget som i de første Dage af min Tilværelse, og endskjøndt vel mange tusind Aar ere forsvundne fra den Tid, mærker jeg dog ikke mere den mindste Forandring hverken i mit Udseende eller i mine Kræfter.

Taler du sandt?

Ved den Gud, som har skabt mig.

Eva troede denne Eed og brak et Ax af Hvedetræet. Førend Adams Synd voxede nemlig Hveden paa Paradisets skjønneste Træ. Stammen saae ud som Guld, Grenene som Sølv, Bladene som Smaragd. Af enhver Green spirede syv Ax frem som Rubin, og hvert Ax indeholdt fem Korn, hvide som Snee, søde som Honning,

vellugtende som Moskus og saa store som et Strudsæg. Eva spiste et saadant Korn, og da hun fandt det mere velsmagende end Alt, hvad hun hidtil havde spiist, rakte hun Adam det andet. Adam modstod længe, efter nogle Lærde en heel Time, som efter jordisk Tidsregning udgjør over 80 Aar. Da han endelig saae, at Eva vedblev at være rask og munter, gav han efter for hendes Bønner og spiste det andet Korn, som Eva bestandig bar efter ham og hver Dag bød ham tre Gange.

Strax steg den Krone, som bedækkede Adams Hoved, op mod Himlen, hans Ringe faldt af hans Hænder, hans Silkeklædning løste sig fra ham*); ogsaa Eva stod nu nøgen og uden Prydelse foran ham, og de hørte, hvorledes alle disse Gjenstande eenstemmigt tilraabte dem: „Stor er Eders Ulykke, lang Eders Bedrøvelse, vi ere kun skabte for Gudhengivne; lever vel til Opstandelsen!" Den Throne, som var opreist for dem i Teltet, stødte dem nu fra sig med de Ord: bort fra mig, I ere Gjenstridige! Hesten Meimun, paa hvilken Adam vilde flygte, tog ham ikke op, men sagde: har du saaledes bevaret Guds Pagt? Alle Beboere af Paradiset vendte Menneskeparret Ryggen og bade Gud, at han vilde bortfjerne dem fra dette hellige Sted. Gud selv talte til Adam

---

*) Efter en anden Beretning vare Adam og Eva i Paradiset beklædte med et hornagtigt, blødt, skinnende rødt Pantser, som ligeledes faldt af undtagen paa de yderste Spidser af Fingre og Tæer, hvor det blev siddende i Form af Negle; men da selv disse Minder om Paradiisdragten havde tabt deres oprindelige Form, søge de orientalske Kvinder at erstatte den ved den røde Farve, Henna, hvormed de bemale Neglene. — Ros. I. p. 25.

med en tordnende Stemme: har jeg ikke forbudt dig denne Frugt og advaret dig mod din Fjende Iblis's List? Adam vilde undløbe disse Bebreidelser, og Eva vilde følge ham. Men han blev fast omslynget af Grenene paa Træet Talh og Eva indviklede sig i sine egne uordnede flagrende Haar. For Guds Vrede gives der ingen Flugt, raabte nu en Stemme til dem fra Træet Talh, underkaster Eder det guddommelige Magtsprog! — Forlader Paradiset, vedblev Gud derpaa med opbragt Stemme, tilligemed de Dyr, som have forledet Eder til Synden; kun ved tungt Arbeide skulle I finde Næring; Jorden være fremdeles Eders Opholdssted; dens Goder skulle fylde Eders Hjerter med Misundelse og Had. Hava skal hjemsøges af alle Slags Upasseligheder og føde med Smerte; Paafuglen skal miste sin smukke Stemme og Slangen sine Fødder; mørke Huller være dens Bolig, Støv dens Næring, og at dræbe den skal være en Gjerning, som fortjener syvdobbelt Løn; men Iblis være fordømt til den evige Helvedsstraf. De bleve derpaa kastede ud af Paradiset saa hurtigt, at Adam og Eva endnu kun kunde tage et eneste Blad med til at bedække deres Skam; og Adam blev stødt ud af Bodens Port, for at antyde ham, at han engang kunde komme tilbage ved Anger; Eva igjennem Naadens Port og Iblis gjennem Forbandelsens Port. Adam faldt ned paa Øen Serendib, Eva ved Djidda, Slangen i Ørkenen Sahra, Paafuglen i Persien og Iblis i Floden Eila.

Da Adam berørte Jorden, sagde Ørnen til Hvalfisken, med hvem den hidtil havde levet i venskabeligt Forhold og tilbragt mangen Time ved Kysten af det indiske Ocean i

fortrolig Samtale: nu maae vi skilles ad for bestandigt, thi der gives ingen Sikkerhed mere paa Jorden for Mennesket; kun det dybeste Hav kan beskytte dig for hans List og Ondskab og mig kun en svimlende Høide. Adam var i sin Eensomhed saa bedrøvet, at hans Skjæg voxede af Sorg; hidtil havde hans Ansigt nemlig været glat; han græmmede sig meget over sit Skjæg, indtil en Stemme tilraabte ham: Skjæget er Mandens Prydelse paa Jorden, det adskiller ham fra den svage Kvinde. Adam udgjød saamange Taarer, at alle Dyr og Fugle bleve vandede deraf, og de, som trængte ned i Jorden — da han endnu havde Paradiisnæringens Safter i sig — frembragte de kostbareste Kryderplanter og de meest vellugtende Træer. Men Evas Taarer — hun følte sig forladt i Djidda; thi see Adam kunde hun ikke, endskjøndt han dengang var saa stor, at hans Hoved berørte den nederste Himmel og han ganske tydeligt fornam Englenes Lovsang — de forvandlede sig i Havet til Perler og Margeriter, og hvor de befrugtede det tørre Land, fremspirede de herligste Blomster. Begge jamrede sig saa høit, at Vestenvinden bragte Evas Skrig til Adam og Østenvinden Adams Stønnen til Eva. Hun slog bestandig Hænderne sammen over Hovedet, som de fortvivlede Kvinder endnu pleie at gjøre, medens Adam holdt den høire Haand under Skjæget, som de sørgende Mænd ligeledes gjøre den Dag idag. Tilsidst strømmede Taarerne ned fra Adams Øine i saadan Fylde, at de fra hans høire Øie bragte Euphrat til at flyde, de fra hans venstre Øie derimod Tigris. Hele Naturen græd med ham, og Dyrene og Fuglene, som hidtil havde flyet ham paa Grund af hans

Synd, bleve nu rørte ved hans Klager og kom alle til for at bevidne ham deres Medlidenhed. Græshopperne kom allerførst, thi de bleve skabte af den Jord, som blev tilovers efter Adams Skabelse. Der gives 7000 Arter af dem af alle Farver og Størrelser; de største ere som en Ørn; de have ogsaa en Konge, hvem Gud meddeler sine Befalinger, naar han vil ødelægge et syndigt Folk som Ægypterne under Pharao. De sorte Skrifttegn paa Vingerne betyde i gammelhebraisk Skrift: „Gud er een, som overvælder de Mægtigste; Græshopperne danne en Deel af hans Hærskarer, som han sender mod de Ryggesløse."

Da hele Verden gjenlød af Jammerskrig, og alt det Skabte fra de usynlige Insekter til Englene, som holde hele Jorden i een Haand, græd med Adam, sendte Gud ham Engelen Gabril med de Ord, som ogsaa engang skulde redde Jonas i Søudyrets Bug: „der gives ingen Gud uden du; jeg har syndet; tilgiv mig, ved Mohammed, den største og sidste Prophet, hvis Navn er indgravet paa din hellige Throne."

Saasnart Adam havde udsagt disse Ord med angerfuldt Hjerte, aabnede Himlens Porte sig, og Gabril tilraabte ham: „Gud har modtaget din Bod, Adam, bed kun til ham, han vil give dig, hvad du fordrer af ham, selv Tilbagekomsten til Paradiis efter en bestemt Tid."

Adam bad: Herre! beskyt mig mod min Fjende Iblis' øvrige Rænker!

Siig bestandig: der gives ingen Gud uden Gud, det saarer ham som en giftig Piil.

Ville ikke denne Jords Spiser og Drikke og Boliger forlede mig til Synd?

Drik Vand og spiis kun rene Dyr, som ere slagtede i Guds Navn, og byg Moscheer til dit Opholdssted, saa har Iblis ingen Magt over dig.

Og naar han forfølger mig om Natten med onde Tanker og Drømme?

Saa reis dig fra dit Leie og bed!

Herre, hvorledes skal jeg stedse kjende Ondt fra Godt?

Min Forelse skal blive dig til Deel, og to Engle skulle stedse boe i dit Hjerte for at advare dig mod det Onde og tilskynde dig til det Gode.

Herre! tilsikkre mig ogsaa Naade for fremtidige Synder!

Den kan du kun faae igjen ved gode Gjerninger; dog skal det Onde kun straffes eengang, men det Gode belønnes tidobbelt. —

Imidlertid blev Englen Michail sendt til Eva, for ogsaa at forkynde hende Guds Naade.

Og med hvilke Vaaben, spurgte Eva, skal jeg herefter kjæmpe imod Synden, da mit Hjerte og min Aand ere saa svage?

Gud har givet dig Undseelsen, som holder dine Begjærligheder i Tømme i samme Maal som den stærkere Tro hos Manden.

Og hvo beskytter mig imod Mandens Vold, som er mig overlegen ikke blot i legemlig og aandelig Kraft, men som desuden efter Loven har faaet det Fortrin at være Arving og Vidne?

Mandens Kjærlighed til dig og den Medlidenhedsfølelse, som jeg har nedlagt i hans Hjerte.

Giver Gud mig ingen anden Naadegave?

For de Smerter, som du føler fra dit Svangerskab til Barnet er vant fra, skal du belønnes, og en Død i Barselseng skal betragtes som en Martyrdød. —

Iblis, som var bleven dristig ved Menneskeparrets Benaadning, vovede endelig ogsaa at bede om Formildelse af sin Skjæbne og fik Opsættelse af sin Helvedstraf indtil Opstandelsen og et ubegrændset Herredømme over alle Syndere, som ikke fornemme Guds Ord.

Og hvor skal jeg imidlertid boe?

I Ruiner, paa Begravelsespladser og andre urene Steder, som skyes af Mennesker.

Hvilken Næring bliver mig anviist?

— Alt, hvad der bliver dræbt i Afgudernes Navn.

Hvormed skal jeg slukke min Tørst?

— Med Viin og andre berusende Drikke.

Hvormed skal jeg beskjæftige mig i mine ledige Timer?

— Med Musik, Dands, Sang og forføreriske Digte.

Hvad er mit Kjendingsord?

— Guds Forbandelse indtil Dommedag.

Og hvorledes skal jeg kjæmpe mod Mennesket, som vil faae din Aabenbarelse og hvem du har givet to Engle til Beskyttelse?

Dine Efterkommere ville blive talrigere end hans; for hvert Menneske, der fødes, skulle syv onde Aander komme til Verden, som dog intet formaae imod sande Troende. —

Gud sluttede derpaa en Pagt med Adams Efterkommere; han berørte nemlig hans Ryg, og see! alle Mennesker, som skulle fødes indtil Verdens Ende, krøbe frem ud af hans Ryg, saa store som Myrer, og stillede sig op i Rækker til Høire og Venstre for ham. I Spidsen for dem til Høire stod Mohammed, derpaa de andre Propheter og Troende, som adskilte sig fra Synderne ved deres hvide lysstraalende Farve; disse derimod stillede sig op til Venstre for Adam, under Anførsel af Brodermorderen Kabil (Kain). Gud gjorde nu Adam bekjendt med alle hans Efterkommeres Navne og Skjæbner, og da Raden kom til Propheten og Kongen David, hvem der oprindelig kun var tilmaalt en Levetid af 30 Aar, spurgte Adam: hvor gammel skal da jeg blive? Gud svarede: tusinde Aar. Da raabte Adam: Herre! jeg skjænker David 70 Aar af min Levetid*). Gud indvilligede deri, men da han godt kjendte Adams Glemsomhed, lod han Overdragelsen opsætte paa Pergament og underskrive ikke blot af Adam, men ogsaa af Gabril og Michail som Vitterlighedsvidner. Da alle Adams Efterkommere vare forsamlede, raabte Gud: bekjender, at jeg er den eneste Gud, og at Mo-

---

*) Ogsaa i Midrasch Jalkut læses Fol. 12: Gud viste Adam enhver tilkommende Slægt, samt dens Overhoveder, Lærde og Skrivere. Da saae han, at der kun var bestemt en Livstid af tre Timer til David og sagde: Verdens Herre og Skaber, er dette uforanderligt? Gud svarede: det var min første Bestemmelse. — Hvormange Aar skal jeg leve? — Tusinde Aar. — Kjender man i Himlen noget til Foræringer. — Ganske vist. — Saa forærer jeg ham 70 Aar af mit Liv. Hvad gjorde Adam saa? han udstedte et Gavebrev, trykkede sit Segl derpaa, og det samme gjorde Gud og Metatron.

hammed er min Gesandt. Skarerne til Høire for Adam skyndte sig at aflægge denne Bekjendelse, men de til Venstre tøvede længe, Mange sagde kun Halvdelen efter, Mange forstummede. De Ulydige, sagde Gud til Adam, skulle fordømmes til Helvede, naar de vedblive at være forstokkede, men de Troende skulle blive salige i Paradiset. Saaledes være det, svarede Adam, og saaledes vil han ogsaa selv engang paa Opstandelsens Dag igjen kalde alle Mennesker frem ved Navn og fælde deres Dom efter Domsvægtskaalens Stilling. Efter denne Pagt berørte Gud igjen Adams Ryg, og hele Menneskeslægten gik igjen tilbage i ham.

Da Gud herpaa vilde unddrage Adam sin Nærhed for hele hans Liv, udstødte Adam et saadant Skrig, at hele Jorden rystede derved. Den Alforbarmende udstrakte derpaa sin Naade endnu videre og befalede ham at følge en Sky, som skulde føre ham til et Sted, der ligger ligeoverfor den himmelske Throne, og der skulde han bygge et Tempel. Naar du omkredser dette Tempel, sagde Gud til Adam, da er jeg dig ligesaa nær som Englene, der flokkes om min Throne. Adam, der endnu stedse var ligesaa stor som da Gud skabte ham, tilbagelagde Veien fra Indien til Mekka i fem Timer; thi her blev den Sky staaende, som tjente ham til Fører. Paa Bjerget Arafa i Nærheden af Mekka fandt han ogsaa til sin store Glæde Eva igjen, hvoraf dette Bjerg (af Arafa: vide, gjenkjende) ogsaa har sit Navn. De begyndte nu i Forening at bygge et Tempel med fire Porte; den ene hed Adams Port, den anden Abrahams Port, den tredie Ismaels Port og den fjerde Mohammeds Port. Gabril

havde bragt dem Planen til denne Bygning, som ogsaa en skinnende Ædelsteen, der senere blev plettet og sort af Menneskenes Synder. Denne sorte Steen, Kaabas største Helligdom, var oprindelig en Engel, som havde den Bestemmelse at bevogte Hvedetræet og at advare Adam, hvis han skulde nærme sig det. For sin Forsømmeligheds Skyld blev den forvandlet til en Steen og vil først paa Dommens Dag faae sin tidligere Skikkelse igjen og vende tilbage til de andre Engle. Gabril lærte da ogsaa Adam alle Pillegrimsfartens Ceremonier, som de senere bleve bestemte af Mohammed, og først da Festdagene vare forbi, blev det ham igjen tilladt at omfavne Eva en Nat mellem Torsdag og Fredag.

Den følgende Morgen vendte Adam tilbage med sin Kvinde til Indien, hvor han boede til sin Død; dog valfartede han hvert Aar til Mekka, indtil han tabte sin oprindelige Skikkelse og endnu kun beholdt en Høide af 60 Alen tilbage. Aarsagen til hans Indskrumpen var, efter de Traditionslærdes Anskuelse, hans Skræk og hans Smerte over Abels Mord. Eva fødte nemlig foruden de to Sønner Kabil og Habil desuden flere Døttre, som Adam giftede med sine Sønner. Men da han vilde give Abel den Skjønneste af dem til Kone, blev Kain utilfreds og friede selv til hende, endskjøndt han havde en Kone*).

*) I Midrasch Fol. 11 hedder det først: Kain og Hebel deelte Verden med hinanden, den Ene tog alle faste, den Anden alle bevægelige Ting i Besiddelse. Den Første sagde: den Jord, hvorpaa du staaer, tilhører ogsaa mig, fløi op i Luften! — den Anden: de Klæder, som du har paa, tilhøre mig; træk dem af. Saaledes opstod en Strid imellem dem, der endte med at Abel

Adam overlod Afgjørelsen til Himlen og sagde til sine Sønner: frembærer hver et Offer, og den, hvem Gud giver et Tegn paa sit Velbehag derved, skal ægte hende. Abel offrede en fed Vædder, som en Ild fra Himlen fortærede, men Kain nogle Frugter, som bleve liggende upaaagtede paa Alteret. Kain blev herover opfyldt af Misundelse og Had imod sin Broder, dog kjendte han intet Middel til at rydde ham af Veien. Da stillede Iblis sig en Dag foran ham, da han var paa Marken med Abel, tog en Steen op og sønderslog dermed Hovedet paa en Ulv, som nærmede sig dem. Kain fulgte dette Exempel og slog Abel paa Panden med en stor Steen, saa at han sank livløs til Jorden. Iblis paatog sig dernæst en Ravns Skikkelse, dræbte en anden Ravn og gravede et Hul i Jorden med Næbet, lagde den deri og dækkede den igjen til med den opgravede Jord. Det samme gjorde nu ogsaa Kain med Abel*), saa at Adam

---

blev myrdet. Rabbi Huna lærer: de stredes om en Tvillingdatter, som var bleven født med Abel. Abel gjorde Fordring paa hende, fordi hun var kommen til Verden med ham; Kain derimod troede at have en Forret som den Førstefødte.

*) Ogsaa dette er tildeels laant af Midrasch, hvor det hedder Fol. 11: Hunden, som havde vogtet Abels Hjord, vogtede ogsaa hans Lig og beskyttede det imod vilde Dyr og Rovfugle. Adam og Eva sadde ved Siden og græd og vidste ikke, hvad de skulde gjøre med Liget. Da sagde en Ravn, hvis Ven var død: jeg vil lære Adam, hvad han skal gjøre med sin Søn. Den gravede Jorden op og lagde den døde Ravn derned. Da Adam saae dette, sagde han til Eva: vi ville gjøre det samme med Abel. Gud belønnede ogsaa Ravnene derfor, da Ingen gjør deres Unger noget ondt, da de altid finde Næring i Overflod og deres Skrig efter Regn altid bliver bønhørt. Men Rabb

længe ikke erfarede, hvad der var bleven af ham, og skrumpede sammen af Sorg og Græmmelse. Først da han fik Vished om sin Søns Skjæbne, begyndte han at fatte sig og at hengive sig i sin Skabers Villie. Dette skete paa følgende Maade: efterat Adam lang Tid havde næret sig af vildvoxende Planter, af Frugter og af Dyr, bragte Englen Gabril efter Guds Befaling ham en Dag de øvrige Hvedekorn, som Eva havde plukket, tilligemed to Stude og alleslags Agerdyrkningsredskaber, og viste ham, hvorledes Jorden skal pløies og Sæden saaes og høstes. Men Plougen blev pludselig staaende trods al Studenes Anstrængelse. Adam slog Studene; da spurgte den Ældste af dem: hvorfor mishandler du mig? Adam svarede: fordi du ikke trækker Plougen videre. — Har Gud ogsaa slaaet dig saaledes, da du var ham ulydig? — Adam bad til Gud: efterat du har benaadet mig, skal det da være ethvert Dyr tilladt at erindre mig om min Forseelse? -- Fra dette Øieblik berøvede Gud alle Dyr Talen. Da Plougen imidlertid ikke var til at bringe videre, gravede Adam Jorden op og fandt det endnu kjendelige Lig af sin Søn Abel. Da Sæden var høstet, lærte Gabril Eva, hvorledes den skulde males og æltes; derpaa maatte Adam bygge en Bagerovn, og Gabril bragte Ild fra Helvede, som han dog først vaskede 70 Gange i Havet, ellers vilde det have fortæret Jorden med Alt, hvad der er derpaa. Da Brødet var bagt,

Johanan lærer: Kain vidste ikke, at Gud ogsaa kjender det Skjulteste, derfor begravede han Abel og svarede paa Guds Spørgsmaal: hvor er din Broder? —: er jeg min Broders Vogter?

sagde Gabril til Adam: det er din og dine Efterkommeres Spise. Men endskjøndt de allerede udgjød saamange Taarer over Besværlighederne ved at ploie, at de bløodgjorde Jorden og befrugtede Kornet istedetfor Regn, saa bleve dog de senere Mennesker fordømte til endnu sværere Arbeide for deres Synders Skyld. Allerede under Idris*) var Kornet endnu kun saa stort som et Gaaseæg, under Ilias blev det som et Hønseæg, under Christus, da Jøderne vilde dræbe ham, som et Dueæg og endelig under Uzeir (Esra) fik det den Skikkelse, som det nu har.

Da Adam og Eva vare tilbørligt underviste i Alt, hvad der angaaer Agerdyrkning og Kogekunst, bragte Gabril et Lam og viste Adam, hvorledes det skulde slagtes i Guds Navn, hvorledes han skulde afklippe Ulden, slaae Huden af og garve den. Eva maatte derpaa efter hans Anviisning spinde Uld og væve og sye først et Slør til sig selv og derpaa en Underklædning til Adam. Det første Menneskepar underviste igjen deres Børnebørn og Børnebørns Børn, af hvilke de efter Nogle oplevede at see 40000, efter Andre 70000, i Alt, hvad Gabril havde lært dem selv. Thi efter Abels Mord og efterat Kain var bleven dræbt af en Engel, som var sat over Blodhævnen, fødte Eva en tredie Søn, som hed Seth og blev Fader til mange Sønner og Døttre, fra hvem ogsaa alle følgende Propheter nedstamme. Endelig nærmede sig Adams ni Hundrede og tredivte Leveaar; Dødsenglen fremstillede sig for ham i Skikkelse af en hæslig Buk og forlangte hans Sjæl; Jorden revnede under hans Fødder

*) Biblens Enoch.

og forlangte hans Legeme tilbage. Adam bævede af Skræk og sagde til Dødsenglen: Gud har bestemt mig en Levetid af 1000 Aar, du kommer for tidligt. Har du ikke, svarede Dødsenglen, foræret Propheten David 70 Aar? Da Adam nægtede dette, thi han havde virkelig glemt det, trak Dødsenglen Gavebrevet frem af sit Skjæg og lagde det for Adam, hvorpaa denne villig gav sin Sjæl hen. Hans Søn Scheth vaskede og begravede ham, efterat Englen Gabril, efter Nogle Gud selv, havde udsagt Velsignelsen over ham, hvilket ogsaa skete med Eva, som døde netop et Aar efter ham. Om deres Gravsted ere de Lærde ikke enige. Mange Traditioner nævne Indien, andre Bjerget Kubeis eller Jerusalem. Gud alene er alvidende.

Noa, Hud og Salih.

Da Idris havde forladt Jorden, tog Fordærvelsen stedse mere Overhaand iblandt Menneskene, indtil Gud endelig besluttede at udrydde dem ved en stor Oversvømmelse. Men Propheten Noa, som forgjæves forsøgte at føre dem tilbage paa Dydens Sti, blev reddet, idet Gud befalede ham at bygge en Ark for sig og sin Familie og at flytte ind i den, saasnart hans Kone saae Vandet strømme ud af den brændende Bagerovn*). Dermed

*) Ogsaa i Midrasch Fol. 14 hedder det: Syndflodens Slægt blev tugtet med gloehedt Vand.

brød nemlig Syndfloden løs, hvorpaa nu vedholdende Regnskyl, som af fyldte Læderflasker, hvori man stikker med en Landse, i Forbindelse med underjordiske Vande, som vældede ud af alle Jordens Aarer, foraarsagede en Oversvømmelse, som kun Kjæmpen Audj, Anaks Søn, overlevede*). Efter 40 Dages Forløb svømmede Arken hen over de høieste Bjerge fra den ene Ende af Jorden til den anden; kun over Bjerget Abu Kubeis standsede Arken og omkredsede paa Guds Befaling syv Gange den hellige Stad, som Gud havde udvalgt til at bevare den hellige sorte Steen, for at den engang igjen kunde blive brugt til at opbygge den nye Kaaba. Efter 6 Maaneders Forløb blev Arken endelig staaende paa Bjerget Djudi i Mesopotamien og Noa forlod den, saasnart Duen, som han havde sendt ud for at udforske Jordens Tilstand, vendte tilbage med et Olieblad i Munden. Adam velsignede Duen, som fra den Tid fik et Halsbaand af grønne Fjer af Gud, men Ravnen derimod, som tidligere skulde have bragt ham Kundskab, men i det Sted gjorde sig tilgode med et Lig**), som laa paa Jorden, blev

*) Ifølge Midrasch Fol. 14 blev foruden Noa ogsaa Og, Konge af Basan, reddet, fordi han havde klamret sig fast til en Bjælke paa Arken og svoret Noa, at han selv og hans Efterkommere vilde tjene ham som Slaver. Noa borede derpaa et Hul gjennem Arken og rakte ham hver Dag nogle Levnetsmidler, thi det hedder: kun Og, Kongen af Basan, blev tilbage af alle Kjæmper.

**) Igjen et jødisk Sagn efter Midrasch Fol. 15, hvoraf der bliver sluttet, at man aldrig skal søge at naae sit Maal ved urene Midler, fordi nemlig Duen er et reent Dyr, Ravnen et ureent.

forbandet af ham, hvorfor den heller ikke mere er istand til at gaae ligefrem som andre Fugle*).

Trods Syndfloden, som i al Evighed skulde tjene Menneskeslægten til Advarsel imod Synden, lykkedes det dog snart igjen Iblis at forjage Dyd og Fromhed ud af det menneskelige Hjerte. Allerede to af Noas egne Sønner, Cham og Jafet, forglemte den Ærbødighed, de skyldte deres Fader, idet de ikke dækkede ham til, da han en Dag laa og sov ganske nøgen. Cham spottede ham endogsaa og blev derfor Fader til alle sorte Menneskestammer. Jafet fik vel hvide Børn, dog skulde ingen af hans Efterkommere naae Prophetværdigheden. Sam (Sem) alene blev Stamfader til alle Propheterne, iblandt hvilke mellem Noa og Abraham især Hud og Salih indtoge en høi Plads.

Hud**) blev sendt imod Kjæmpefolket Aad, som

*) Æslet vægrede sig ved at gaae ind i Arken, thi Iblis havde skjult sig under dets Hale. Noa blev vred og raabte: ind med dig, Forbandede! og Æslet sprang ind i Arken. Da Noa saae Satan i Arken, spurgte han forundret: hvorledes er du kommen herind? — Paa din Befaling. — Du lyver. — Nei, du raabte til Æslet: ind, Forbandede! men iblandt alle Guds Skabninger er ingen forbandet uden jeg.

Da Snavset var forøget til en utaalelig Masse i Arken og Muus og Rotter bleve saa talrige, at de truede med at gnave Hul paa Arken, saa strøg Noa Elephantens Ryg, hvorpaa den kastede Svinet fra sig, der strax opaad Snavset; derpaa slog han Løven med knyttet Næve i Ansigtet; Løven nyste, og ud af dens Næse sprang Katten, som fortærede Musene og Rotterne. Før den Tid vare Svinet og Katten ikke til. Nos. I. 33—34.

**) Hud er sandsynligviis Biblens Eber, som ogsaa hos Rabbinerne gjælder for Prophet og som Stifter af en berømt theologisk Skole. Om Ombytningen af Navnet Hud med Eber see Geiger S. 131.

boede i Provindsen Aden i Sydarabien og havde valgt Schaddad, Aad's Søn, til Konge. Da Hud formanede dette Folk til Tro og Gudsfrygt, spurgte Schaddad ham: hvad lover du mig, hvis jeg skjænker dine Ord Gehør? Min Gud, svarede Hud, vil give dig i den anden Verden en blomstrende Have med Paladser af Guld og Ædelstene. Da sagde Schaddad: Jeg behøver ikke dine Løfter, thi jeg kan allerede i denne Verden lade mig anlægge en Have med Lystslotte af Guld og kostbare Perler og Juveler. Han lod derpaa Staden Irem bygge, som fik Tilnavnet „den Søilerige", thi hvert Slot hvilede paa 1000 Søiler af Smaragd og Rubin, som alle vare 100 Alen lange. Derpaa lod han grave Kanaler og anlægge Haver, beplantede med de deiligste Blomster og de bedste Frugttræer. Da Alt var færdigt og udstyret med glimrende Møbler og Huusgeraad, sagde han: nu er jeg i Besiddelse af alt det, som Propheten Hud først vilde love mig i den anden Verden. Men da Schaddad vilde holde sit Indtog, skjulte Gud Staden for hans Øine, og den blev siden kun seet een Gang, under Muavias Regjering. Schaddad og hans Folk fore vild i Ørkenen udsatte for hæftig Regn og Storm og søgte Ly i Hülerne, men Gud lod disse styrte sammen over dem, og kun Propheten Hud undkom.

Stammen Aads Undergang bevægede deres Stammebeslægtede, Thamuditerne, der frygtede en lignende Skjæbne, til at vælge Landet Hadjr, som ligger imellem Syrien og Hedjas, til deres Bopæl, fordi de i denne klippefulde Egn kunde udhugge Huse i Stenen og saaledes meente at kunne sikkre sig imod Guds Straf. Djundu Ibn Omar,

Thamuditernes Konge, af hvilke der var 70000 vaabenføre Mand, havde udhugget et Palads i Klippen, hvis Mage endnu aldrig var bleven seet paa Jordens Overflade; et lignende havde Ypperstepræsten Kanuch Ibn Abid. Men den meest glimrende og kunstrige Bygning var Templet, i hvilket et stort Afgudsbillede blev tilbedet, som lignede et Menneske i Ansigtet, en Tyr paa Halsen, en Løve paa Kroppen og en Hest paa Fødderne, Alt af det reneste Guld og prydet med Ædelstene. En Dag, da Kanuch var falden i Søvn i Templet efter Bønnen, fornam han en Stemme, som raabte: „Sandheden skal komme for Dagen og Skuffelsen forsvinde". — Han sprang forskrækket op og løb hen til Afguden, men see! den laa paa Jorden og ved Siden af den Kronen, som var falden den af Hovedet. Kanuch raabte paa Hjælp, Kongen og hans Vezir ilede til og lode Afgudsbilledet igjen stille op og Kronen igjen sætte fast paa dens Hoved. Men denne Tildragelse gjorde et dybt Indtryk paa Kanuch, hans Tro paa Afguden blev altid mere vaklende, hans Iver for at tjene ham kjølnedes, saa at Kongen snart opdagede den Forandring, som var foregaaet i hans Indre, og derfor ogsaa en Dag sendte sine to Vezirer til ham for at tage ham tilfange og lade ham forhøre. Men neppe havde Vezirerne forladt det kongelige Palads, før de bleve blinde og kunde ikke finde Kanuchs Bolig. Imidlertid sendte Gud to Engle til ham og lod ham bære hen i en fjern, Thamuditerne ubekjendt Dal, hvor der var indrettet en skyggefuld Grotte til ham, rigelig forsynet med Alt, hvad der kan tjene til et Menneskes Bekvemmelighed. Her levede han rolig og tjente den eneste Gud i Sikkerhed for

Djundus Efterstræbelser, som forgjæves udsendte Bud i alle Retninger for at lede efter ham. Kongen opgav endelig Haabet om at indhente Kanuch og udnævnte i hans Sted sin Fætter Davud til Ypperstepræst. Men paa den tredie Dag efter hans Udnævnelse kom ogsaa han løbende til Kongen med den Efterretning, at Afgudsbilledet igjen var omstyrtet. Kongen lod det igjen opreise, og Iblis raabte ud fra Afgudsbilledet: værer standhaftige i at tilbede mig og modstaaer alle Fristelser, som nogle Nyhedssyge stræbe at bringe Eder udi.

Den følgende Høitidsdag, da Davud vilde offre to fede Tyre til Afguden, sagde disse med menneskelig Røst: Ville I offre en Skabning, som er begavet af Gud med Liv, til en død Klump Guld, som Eders egne Hænder have udgravet, men Gud den Almægtige har skabt? Ødelæg, o Gud, et saa syndigt Folk! Ved disse Ord undflyede Tyrene, og det lykkedes ikke de Ryttere, som Kongen sendte ud efter dem, at indhente dem mere. Men Gud besluttede i sin Viisdom og i sin Langmodighed endnu at skaane Thamuditerne og at sende dem en Prophet, som skulde søge at overbevise dem om Sandheden med alle Slags Vidundere. Derfor sendte han en Fugl fra Paradiset til Ragbvah, Kanuchs Kone, hvis Taarer ikke vare standsede siden hendes Mands Forsvinden, for at den kunde føre hende til Kanuchs Grotte. Denne Fugl var en Ravn, men den havde et Hoved saa hvidt som Snee, en Ryg som Smaragd, Fødder som Purpur, et Næb som den klareste Solskinshimmel og Øine som to Ædelstene; kun Kroppen var sort, thi denne Fugl kunde ikke rammes af Noas Forbandelse, hvorved alle Ravne

vare blevne sorte. Det var Midnat, da Ravnen traadte ind i Raghvahs mørke Kammer, hvor hun laa og græd paa et Teppe. Men dens Dines Glands oplyste Værelset, som om Solen pludselig var staaet op. Raghvah reiste sig fra sit Leie og saae forbauset paa den smukke Fugl; denne aabnede Næbet og sagde: gjør dig rede og følg mig! Gud har seet dine Taarer og vil igjen forene dig med din Ægtefælle. Raghvah fulgte Ravnen, som fløi foran hende og med sine Dines Skin forvandlede Natten til Dag. Morgenstjernen var endnu ikke staaet op, da de stode udenfor Kanuchs Grotte. Da raabte Ravnen: Kanuch, luk op for din Hustru! — og forsvandt.

Ni Maaneder efter Raghvahs Gjenforening med sin Mand fødte hun en Søn, som var Seths Afbillede og paa hvis Pande Prophetiens Lys straalede. Kanuch kaldte ham Salih (den Fromme)*), da han haabede at skulle opdrage ham til Troen paa den eneste Gud og til et reent Levnet.

Men ikke længe efter Salihs Fødsel døde ogsaa Kanuch, og Paradiisravnen kom igjen til Grotten for at føre

---

*) Om ogsaa denne Prophet skal udledes af de rabbinske Sagn, er tvivlsomt. Navnet erindrer om Schelach, ogsaa om Metuschelach, om hvem det hedder i Midrasch Fol. 12: „Metuschelach var en fuldkommen retskaffen Mand; ethvert Ord, som udgik af hans Mund, var uovertræffeligt, det vil sige udtømte Herrens Lov. Han havde lært 900 Kapitler af Mischna. Ved hans Død hørte man en frygtelig Torden, ja endogsaa alle Dyr udgjøde Taarer ved hans Død. Syv hele Dage blev han ogsaa begrædt af Menneskene og derfor blev Syndfloden udsat saa længe". — Vistnok skulde han ikke regnes med til Propheterne efter Noa, men til dem før hans Tid.

Raghvah og hendes Søn tilbage til hendes Hjem. Salih vorede daglig paa Sjæl og Legeme til sin Moders Beundring og alle deres, som besøgte hende. Da han blev 18 Aar gammel, var han den smukkeste, kraftigste og smidigste Yngling paa sin Tid. Da hændtes det, at Chams Efterkommere gjorde et Krigstog imod Thamuditerne, som saae ud til at skulle tage en sørgelig Ende for de Sidste. De bedste Tropper vare allerede faldne, og de Øvrige beredte sig til Flugt, da Salih pludselig viste sig paa Valpladsen i Spidsen for nogle Venner og deels ved sin personlige Tapperhed, deels ved sine fortræffelige Befalinger igjen fratog Fjenderne den allerede vundne Seir.

Denne Vaabendaad skaffede ham alle ædle Landsmænds Kjærlighed og Taknemmelighed, men ogsaa tillige Kongens Had og Misundelse, saa at denne fra nu af tragtede ham efter Livet. Men saa ofte som Morderne kom til hans Bolig for at dræbe ham efter Kongens Befaling, visnede deres Hænder hen og bleve først igjen helbredede ved Salihs Bøn. Paa denne Maade tiltog stedse Antallet af dem, som troede paa Salih og paa hans usynlige Gud, saa at de snart udgjorde en Menighed af 40 Mænd og byggede en Moschee, i hvilken de holdt deres Bønner i Fælledskab. Men en Dag lod Kongen denne Moschee indeslutte af Tropper og truede Salih og alle hans Tilhængere med Døden, hvis deres Gud ikke vilde redde dem ved et Under. Salih bad og strax forvandlede Bladene paa det Daddeltræ, som stod foran Moscheen, sig til Slanger og Skorpioner, som faldt over Kongen og hans Tropper, medens to Duer, som boede paa Moscheens Terrasse, udraabte: Troer paa Salih, som er en

Prophet og Guds Sendebud! Salih blev reddet ved dette dobbelte Under; men endskjøndt endnu et tredie kom til, idet Træet paa hans gjentagne Bøn igjen fik sin forrige Skikkelse, og nogle Thamuditer, som vare dræbte af Slangebidene, igjen bleve kaldte tilbage til Livet, blev Kongen dog sin Afgud tro, thi Iblis forhærdede ham i hans Vantro og kaldte bestandig Salih en Troldmand og en Besat, idet han talte ud af Afgudens Mund. Gud hjemsøgte nu Thamuditerne med Hungersnød, men heller ikke denne Advarsel formaaede at omvende dem.

Da Salih saae Thamuditernes Forstokkelse, bad han til Gud, at han dog skulde udrydde et saa syndigt Folk; men ogsaa han blev, ligesom hans Fader fordum, i Søvne bragt af en Engel til en underjordisk Hule, i hvilken han sov uafbrudt i 20 Aar. Da han vaagnede, vilde han holde sin Morgenbøn i Moscheen, thi han troede, at han kun havde sovet en Nat; men Moscheen var styrtet sammen. Derpaa opsøgte han sine Venner og Tilhængere; men Nogle vare døde, Andre vare flygtede til et andet Land, da de troede, at han enten var flygtet eller hemmelig bleven dræbt, Nogle endelig vare igjen faldne tilbage i Vantro. Salih vidste ikke, hvad han nu skulde gjøre. Da viste Englen Gabril sig for ham og sagde: paa Grund af din overilede Dom har Gud berøvet dig 20 Aar af dit Liv, som du har hensovet i Hulen; men nu gjør dig rede og prædike paa ny! her sender Gud dig Adams Skjorte, Habils Sandaler, Seths Overklædning, Idris' Signetring, Noas Sværd og Hud's Stav; derved kan du bekræfte dine Ord med allehaande Undere.

Den følgende Dag, da Kongen tilligemed Præsterne og Folkets Overste, til hvem den største Deel af Hovedstadens Beboere sluttede sig, holdt en Procession til et Kapel, i hvilket en Afgud blev tilbedt, der lignede den i Hovedstadens Tempel, begav Salih sig derhen og spærrede Kongen Indgangen til Kapellet. Hvo er du? spurgte Kongen forbauset, thi Salih havde saaledes forandret sig i de 20 Aar, han havde tilbragt i Hulen, at Kongen ikke kjendte ham mere. Han svarede: jeg er Salih, den eneste Guds Sendebud, som allerede for 20 Aar siden har prædiket for dig og givet dig mange klare Tegn paa Sandheden af min Sendelse. Men du forbliver endnu fast ved Afgudstjenesten, som jeg seer; derfor kommer jeg paa ny frem for dig i Herrens Navn og tilbyder mig med hans Tilladelse til Beviis paa mit Prophetkald at udføre hvilketsomhelst Under, som du maatte ønske. Kongen raadslog med sin Broder Schihab og med Ypperstepræsten Davud, som stode ham nærmest. Da sagde den Sidste: han lade engang en Kameel komme ud af dette Steenbjerg; den skal være 100 Alen lang, paa dens Ryg skulle alle mulige Farver findes, dens Oine skulle lyne som Lynild, dens Stemme ligne Tordenen og dens Fødder overgaae Vinden i Hurtighed.

Da Salih erklærede sig beredt til at frembringe en saadan Kameel, tilføiede Davud: Forfødderne skulle være af Guld og Bagfødderne af Sølv, Hovedet af Smaragd, Orerne af Rubin, og paa Pukkelen skal den bære et Telt af Silke gjennemvævet med Guldtraad og broderet med Perler, og som skal hvile paa fire Diamantsøiler. Da Salih heller ikke lod sig afskrække af alle disse Tilsætninger,

sagde Kongen: nu, Salih, hør mig! er du en Prophet, saa lad Bjerget revne og en Kameel komme frem med Hud, Haar, Kjød, Blod, Muskler og Aarer, som en naturlig Kameel, kun meget større; lad den derpaa føde en Unge, som følger den overalt ligesom et Barn sin Moder, og som saasnart den er født udraaber: Gud er een og Salih er hans Prophet og Sendebud.

Men vil I ogsaa omvende Eder, spurgte Salih, naar jeg beder til Gud og han gjør et saadant Under for Eders Dine?

Visselig, svarede Davud, dog skal denne Kameel ogsaa give Mælk uden at man malker den, og Mælken skal være kold om Sommeren og varm om Vinteren.

Er det alle Eders Betingelser? spurgte Salih endnu engang.

Endnu Eet, tilføiede Schihab; Mælken skal helbrede enhver Syg og berige enhver Fattig, og Kamelen skal af sig selv gaae ind i ethvert Huus, kalde Beboerne ved Navn og fylde alle tomme Fade med Mælk.

Eders Villie skee, sagde Salih, dog maa jeg ogsaa forud betinge mig, at Ingen af Eder gjør Kamelen noget Ondt, at Ingen jager den bort fra Græsgangen eller fra Vandingsstedet, eller rider paa den, eller bruger den til noget Slags Arbeide. Da de svore, at de vilde ansee Kamelen for en Helligdom, bad Salih til Gud: o Herre! du, som har skabt Adam af Jord og Eva af et Ribbeen, o altformaaende Gud, hvem det Sværeste bliver let, lad denne Klippe til Thamuditernes Omvendelse frembringe en Kameel, saaledes som deres Konge har beskrevet den! Neppe havde Salih endt sin Bøn, før Jorden aabnede

sig for hans Fødder, og der fremvældede en Kilde, hvis friske Vand duftede af Moskus; derpaa dalede det Telt, som var bygget til Adam i Paradiis, ned fra Himlen; snart derpaa stønnede Klippen, til hvilken den østlige Side af Teltet lænede sig, ligesom en Kvinde, der føder sit Barn med Smerte; en Skare Fugle kom flyvende og fyldte Næbene med Kildens Vand og vædede Klippen dermed; da kom Hovedet af en Kameel tilsyne, hvorefter snart den øvrige Krop fulgte, og da den stod paa Jorden, var den netop saaledes som Kongen havde skildret den; ogsaa raabte den strax: der gives ingen Gud uden Gud og Salih er hans Prophet og Sendebud! Engelen Gabril svævede derpaa ned og berørte den med sit Flammesværd, hvorpaa den fødte en Unge, som lignede den fuldkomment og ligeledes gjentog den forlangte Troesbekjendelse. Kamelen gik derpaa ind i Thamuditernes Boliger, kaldte Enhver ved Navn og fyldte alle tomme Fade med Mælk. Paa dens Vei bøiede alle Dyr sig for den og alle Træer sænkede ærbødigt deres Grene ned; Kongen kunde ikke længere lukke sit Hjerte for saadanne Beviser paa Guds Almagt og Salihs Sendelse; han faldt Salih om Halsen, kyssede ham og raabte: jeg bekjender, at Gud er een og at du er hans Sendebud. Men hans Broder ligesom Davud og hele Præsteskabet kaldte Alt kun Trolddom og Blændværk, og udtænkte alle mulige Rænker og Løgne for at holde Folket i Vantro og Afgudsdyrkelse. Da imidlertid Underdyret daglig gjorde flere Proselyter, idet det stadigt ydede sin Mælk og takkede Gud, hvergang det drak Vand, besluttede Hovederne for de Vantroe at dræbe det. Flere Dage forløb imidlertid, forend Nogen

vovede at komme det nær. Da lod Schihab bekjendtgjøre, at den, som vilde dræbe Bjergkamelen, skulde faae hans Datter Rajan til Hustru. Kaddar, en ung Mand, som allerede længe havde elsket denne udmærket skjønne og yndige Pige uden at vove at frie til hende, fordi han kun var en simpel Mand, bevæbnede sig med et stort Sværd, og ledsaget af Davud og nogle andre Præster overfaldt han Kamelen bagfra, da den drak af Kilden, og saarede den ved Kloverne. I samme Dieblik udstødte hele Naturen et frygteligt Smertesskrig; Ungen løb jamrende op paa Bjergets høieste Top og raabte: Guds Forbandelse over dig, du syndige Folk! Salih tilligemed Kongen, som efter sin Omvendelse ikke mere havde forladt ham, begave sig ind i Staden og krævede Straf over Kaddar og hans Medskyldige, men Schihab, som imidlertid havde bemægtiget sig Regjeringen, truede dem med Døden, og Salih kunde kun flygtende i al Hast sige dem, at Gud endnu kun i tre Dage vilde oppebie deres Anger og Bodfærdighed, men efter den tredie Dags Forløb vilde udslette dem og deres Brødre Aaditerne. Da de vare uforbederlige, gik hans Trudsel i Opfyldelse. Allerede den følgende Dag saae de alle ud som Løvet i Høst, og overalt, hvor den saarede Kameel traadte, fremvældede en Blodkilde af Jorden. Den anden Dag blev deres Ansigt ganske blodrødt, og den tredie Dag bleve de kulsorte. Henimod Aften saae man Kamelen med røde Vinger svæve op i Luften, hvorpaa nogle Engle slyngede hele Ildbjerge ned, medens andre aabnede de underjordiske Ildbeholdninger, som staae i Forbindelse med Helvede, saa at Jorden udspyede Ildsluer i Kameelskikkelse. Ved Solens Nedgang vare alle

Thamuditerne en Askehob. Salih alene og Kong Djundu bleve reddede og udvandrede med hinanden til Palæstina, hvor de endte deres Liv som Eremiter.

Enoch eller Idris.

Ahnoh eller Idris var en Søn af Jarid, Mahlalils Søn. Han fik Tilnavnet Idris af Verbet darasa (studere), fordi han bestandig var beskjæftiget med Studiet af den hellige Skrift, saavel de Bøger, som Gud havde aabenbaret Adam, som dem, Gabriel havde bragt ham selv fra Himlen. Han var nemlig en saa from og dydig Mand, at Gud indviede ham til Prophet og sendte ham til at prædike for Kains Efterkommere, som kun brugte deres Kjæmpeskikkelse og den usædvanlige Kraft, som Gud havde givet dem, til det Slette. Deres Udsvævelser gik saa vidt, at de indførte et fuldkomment Fælledskab af Kvinderne, og desuagtet saae man ikke sjelden Mænd, som misbrugte deres egne Mødre og Søstre. Idris formanede dem bestandig til et renere Levnet og var hyppigt nødt til at bruge Sværdet imod dem for at forsvare sit Liv. Han var den Første, som kjæmpede for Gud, ligeledes var han den Første, som indførte Vægtskaalen for at undgaae Bedrageri i Handelen. Han var ogsaa den Første, som syede en Klædning og skrev med Kalam*).

*) et Rør.

Idris længtes meget efter Paradiset, dog vilde han ikke døe, for stedse at kunne stifte mere Godt endnu paa Jorden, thi uden hans Formaninger og Krige mod Kains vanslægtede Sønner, vilde de have opfyldt hele Jorden med deres Slethed. Gud sendte Dødsenglen til ham i Skikkelse af en ung deilig Jomfru for ogsaa at prøve, om han vilde vise sig en saadan særegen Naade værdig, som endnu ikke var bleven noget Menneske til Deel. Reis med mig, sagde Englen til Idris, du kan udføre en gudvelbehagelig Gjerning. Min yngre Søster er bleven bortført af en af Kains ryggesløse Efterkommere og indespærret i et Slot i det fjerne Vesten; bevæbn dig og hjælp mig at befrie hende! Idris omgjordede sit Sværd og hang sin Bue over Skuldren og tog sin Kølle i Haanden, med hvilken han var vant til at knuse hele Rækker af Fjender med eet Slag, og fulgte Englen fra om Morgenen til om Aftenen igjennem en ubeboet, ufrugtbar og vandløs Egn uden at tale et Ord med den, ja uden at see paa den. Om Aftenen opslog Englen et Telt, men Idris lagde sig udenfor Teltet paa den haarde Jord. Kan du give mig noget at spise? spurgte han Englen, da den indbød ham til at dele Telt med sig, og da denne viste ham et Faar, som løb herreløst om ganske i Nærheden og opfordrede ham til at slagte det, svarede han: hellere vil jeg sulte end fortære fremmed Gods! Den følgende Dag fortsatte de deres Reise paa samme Maade. Idris vandrede stedse bagefter Englen, og skjøndt han plagedes af Sult og endnu mere af Tørst, udstødte han dog ingen Klage. Henimod Aften fandt de en Læderflaske fuld af Vand paa Jorden. Englen vilde løse op for den og

nøde Idris til at drikke, men denne tog ikke imod en Draabe og sagde: vistnok har en Reisende tabt den og vil maaskee vende tilbage for at hente den. Om Natten, da Idris trods alle den forføreriske Engels Tillokkelser atter haardnakket vægrede sig ved at dele Telt med den, lod Gud en Kilde udspringe ved hans Fødder med klart Drikkevand og et Dadbeltræ med ganske modne Frugter spire frem. Idris indbød Englen til først at spise og drikke og skjulte sig bag Træet for at vente, til den igjen var gaaet tilbage til sit Telt. Men da Englen tøvede længe med at komme, raabte han udenfor Døren: hvo er du, besynderlige Jomfru? du seer saa blomstrende ud som en Foraarsrose og saa fuldkommen som Maanen i den femtende Maanenat, og dog har du allerede fastet to Dage og vil heller ikke nu bryde Fasten, da Gud selv paa vidunderlig Maade indbyder os til at spise og drikke? — Jeg er Dødsenglen, som Gud sender dig i Skikkelse af en blomstrende Jomfru for at føre dig i Fristelse; du har seiret, vísselig vil din Herre nu opfylde alle dine Ønsker.

Naar du er Dødsenglen, saa tag min Sjæl! —

Døden er bitter, hvorfor vil du allerede døe? —

Jeg vil bede til Gud, at han igjen vil besjæle mig, for at jeg efter Gravens Forfærdelse kan tjene ham endnu ivrigere.

Vil du da døe to Gange? din Tid er endnu ikke ude, men bed til Gud! hvad han befaler mig, det gjør jeg. —

Idris bad: Herre! tillad Dødsenglen at lade mig smage Døden, men kald mig strax igjen tilbage til Livet!

du er jo den Almægtige og Alnaadige! — Dødsenglen fik Befaling til at tage Idris' Sjæl, men at give ham den tilbage igjen i samme Sekund. Da han igjen var vendt tilbage til Livet, bad han Dødsenglen om at vise ham Helvede, for at han kunde være istand til igjen at skildre det for Synderne med alle dets Grueligheder. Dødsenglen førte ham til Malik, Helvedes Vogter, som strax vilde kaste ham derind, men en Stemme fra Himlen raabte: vogt dig, Malik, for at tilføie Propheten Idris noget Ondt, viis ham blot Helvedes Mærkværdigheder! — Malik førte ham op paa den Muur, som adskiller Helvede fra det Sted, som blev anviist de Mennesker til Opholdssted, som hverken fortjene Helvede eller Paradiset. Herfra saae han alle Slags Slanger, Skorpioner og andre giftige Dyr, Ildsluer uden Ende, uhyre Kjedler med kogende Vand, Træer med tornede Frugter, Floder af Edder og Blod, gloende Lænker, Begklæder og saamange andre Gjenstande bestemte til Syndernes Kval, at han bad Malik om saasnart som muligt at befrie ham fra dette Syn og igjen at overlevere ham til Dødsenglen. Nu bad han denne ogsaa at vise ham Paradiset. Dødsenglen førte ham til Porten, foran hvilken Ridhvan staaer Vagt. Men Ridhvan indlod ham ikke. Nu befalede Gud en Green paa Træet Tuba, som staaer midt i Paradiset, og som er det største og skjønneste Træ i Paradiis efter Sidrat Muntahi, at bøie sig ud over Paradisets Muur; Idris klamrede sig fast ved den og blev løftet ind, uden at Ridhvan bemærkede det. Dødsenglen vilde holde ham tilbage, men Gud tilraabte den: vil du dræbe Idris to

Gange? Saaledes skete det, at Idris kom levende i Paradiset og med den Algodes Tilladelse turde blive derinde til Trods for Dødsenglen og Ridhvan*).

Abraham.

Ikke længe efter Salihs Død blev Propheten Abraham født, efter Nogle i Susa, efter Andre i Babel. Han var samtidig med den mægtige Konge Nimrod, og hans Fødsel falder i Aaret 1081 efter Syndfloden, der fandt Sted Aar 2242 efter Adams Fald. Han blev modtaget af Englen Gabriel, der strax indhyllede ham i et hvidt Klæde. Nimrod fornam i den Nat, da Abraham kom til Verden — det var Natten mellem Torsdag og Fredag — i Drømme en Stemme, som høit udraabte: Vee dem, som ikke bekjende sig til Abrahams Gud! Sandheden er kommen for Lyset, Løgnen forsvinder! — Ogsaa drømte han, at de Afgudsbilleder, han tilbad, vare omstyrtede. Den følgende Morgen lod han derfor alle sine Præster og Troldmænd komme sammen og meddeelte dem sin Drøm, men Ingen kunde udtyde den eller give ham

*) Allerede i Biblen hedder det, at Gud havde taget Enoch til sig; endnu tydeligere i Midrasch Fol. 12: Ni Mennesker kom levende i Paradiis: Enoch, Messias, Elias, Abrahams Tjener Elieser, Kongen af Kusch's Tjener, Chiram Konge af Tyrus, Jaabez Fyrst Rabbi Jehudas Søn, Sirach Aschers Datter, og Bitja Pharaos Datter.

Beſked om Abraham. Nimrod havde allerede engang i Drømme ſeet en Stjerne, ſom berøvede Solen og Maanen deres Lys, og var derfor af ſine Stjernetydere bleven advaret imod en Dreng, ſom vilde frarive ham Thronen og tilintetgjøre Troen paa ham. Nimrod lod ſig nemlig tilbede ſom en Gud. Men da han ſiden hiin Drøm lod ethvert nyfødt Drengebarn dræbe ſtrax efter Fødslen, troede han ikke mere at have Noget at frygte. Abraham alene af alle paa hiin Tid fødte Børn kunde reddes ved et guddommeligt Under; thi hans Moder forblev under ſit Svangerſkab ſaa ſlank, at Ingen ahnede Noget derom, og da hendes Forløsnings Time kom, ilede hun ud af Byen ind i en Hule, hvor hun hemmelig nedkom ved Gabriels Hjælp. I denne Hule forblev Abraham ſkjult i femten Maaneder, og hans Moder beſøgte ham undertiden for at give ham Die. Men han behøvede ikke denne Næring, thi han ſugede paa ſine Fingre, og Gud lod flyde Vand af hans ene Finger, Mælk af den anden, Honning af den tredie, Daddelſaft af den fjerde og Smør af den femte. Da han førſte Gang traadte ud af Hulen og ſaae en ſmuk Stjerne, ſagde han: det er min Gud, ſom har givet mig Spiſe og Drikke i Hulen. Men ſnart ſtod Maanen op i ſin fulde Glands og fortrængte Stjernens Lys; da ſagde han: denne er ingen Gud, jeg vil tilbede Maanen ſom Gud. Men henimod Morgen blegnede Maanen mere og mere og Solen ſtod op, og da hyldede han denne ſom Guddom, indtil endelig ogſaa den forſvandt bag Horizonten. Da ſpurgte han ſin Moder: „hvo er min Gud?“ — Det er jeg, ſvarede

hans Moder ham. — „Og hvo er din Gud?“ spurgte han igjen. — Din Fader. — „Og min Faders Gud?“ — Nimrod. — „Og Nimrods Gud?“ — Saa slog hun ham paa Munden og sagde: tie! Abraham taug, men tænkte hos sig selv: jeg erkjender ingen anden Gud end den, som har skabt Himlen og Jorden og Alt, hvad der er deri. — Da han blev ældre, lod hans Fader Aser, som forfærdigede Afgudsbilleder, ham bære nogle omkring til Salg; men han udraabte: hvo vil kjøbe Noget, som kun kan bringe ham Skade og ingen Nytte! — saa at Ingen kjøbte Noget af ham. En Dag, da alle Stadens Indvaanere valfartede til en Afgud, anstillede han sig syg, blev alene hjemme og sønderslog 72 Afguder, som vare opstillede i Templet. Dengang fik han det hæderfulde Tilnavn Chalil Allah (Guds Ven). Men efter Pillegrimmenes Hjemkomst blev han fængslet og ført frem for Nimrod; thi baade fordi han var bleven hjemme og fordi han bestandig lod falde ringeagtende Yttringer om Afguderne, faldt Mistanken snart paa ham. Nimrod dømte ham som Gudsbespotter til Døden paa Baalet*).

---

*) Den jødiske Legende om Abrahams Foragt for Afguderiet og hans Fordømmelse til Baalet lyder: „Tarach var en Afgudsdyrker; en Dag reiste han bort og lod Abraham sælge Afgudsbilleder i sit Sted. Saa ofte en Kjøber kom, spurgte han om hans Alder; sagde denne nu: jeg er 50 eller 60 Aar gammel, saa sagde han: vee en Mand paa 60 Aar, som vil tilbede een Dags Værk! saa at Kjøberen gik beskjæmmet bort. Engang kom en Kone med et Fad Hvedebrød og sagde: her, sæt dette for dem! Men han tog en Stok, sønderslog alle Afgudsbillederne og satte Stokken i Haanden paa den Største af dem. Da hans Fader kom tilbage, spurgte han, hvem der havde giort det, hvorpaa

En heel Maaned igjennem, efter nogle Lærde endog 40 Dage, samlede man Brænde til et Baal og kjendte dengang ingen gudvelbehageligere Gjerning end denne, saa at naar Nogen blev syg eller vilde bede om Noget hos sine Afguder, lovede han, at han efter sin Helbredelse eller sit Ønskes Opfyldelse vilde bringe saa og saameget Brænde. Kvinderne vare især virksomme derved; de vaskede og forrettede lignende Haandarbeider for Betaling og kjøbte Brænde for Pengene. Da Baalet endelig havde naaet en Høide af 30 og en Bredde af 20 Alen, lod Nimrod det antænde. Da steg en saadan Flamme i Veiret, at mange Fugle i Luften bleve opbrændte deraf, og en saadan Røg udviklede sig, at den formørkede hele Staden. Ildens Brasen hørtes en Dagsreise borte. Nu lod Nimrod Abraham kalde og spurgte ham endnu engang: hvo er din Gud? Den, som har Magt til at gjøre levende og til at gjøre død, svarede Abraham. Han frem-

---

Abraham svarede: hvorfor skal jeg nægte det? en Kone kom med et Fad Hvedebrød og overdrog mig at sætte det for dem Men da jeg gjorde det, vilde de Alle spise først; men da reiste den Største af dem sig og sønderslog dem med Stokken. Men Tarach sagde: hvad digter du mig for der? har de da Erkjendelse? — Høre dine Ører ikke, svarede Abraham, hvad din Mund taler? — Tarach tog ham derpaa og overleverede ham til Nimrod. Denne sagde: lad os tilbede Ilden! — Hellere Vandet, som slukker Ilden. — Saa Vandet da! — Hellere Skyen, som bærer Vandet. — Saa Skyen da! — Hellere Vinden, som adspreder Skyen. — Saa Vinden da. — Hellere Mennesket, som taaler Vinden. — Du snakker kun hen i Veiret; jeg tilbeder Ilden og kaster dig i den, lad saa den Gud, som du tilbeder, befrie dig derfra! Abraham blev kastet i den gloende Kalkovn, men reddet derud af."

manede derpaa en Mand af Graven, som var død for mange Aar siden, og befalede ham at bringe en hvid Hane, en sort Ravn, en grøn Due og en broget Paafugl. Da den Opstandne havde bragt disse 4 Fugle, skar Abraham dem i 1000 Stykker og kastede dem bort til alle 4 Verdenshjørner. Kun de 4 Hoveder beholdt han i Haanden, talte en Bøn over dem og kaldte derpaa enhver Fugl ved Navn, og see! da kom de smaa Stykker flyvende og føiede sig atter sammen som de vare, og satte sig fast til Hovederne. Fuglene levede igjen som før og den fra de Døde Opvakte steg igjen paa Abrahams Befaling ned i Graven. Da lod Nimrod to Forbrydere hente fra Fængslet, gav Befaling til at henrette den Ene, men skjænkede den Anden Livet og sagde: Ogsaa jeg er Gud, thi ogsaa jeg raader for Liv og Død. Men saa taabelig som denne Indvending var, da han kun havde eftergivet en Levende Dødsstraffen, men ikke formaaede at give en Død Livet, svarede Abraham ham dog Intet derpaa, men sagde, for paa een Gang at bringe ham til Taushed: Gud lader Solen staae op i Øst; er du Gud, saa lad den engang staae op i Vest! Istedetfor Svar gav Nimrod sine Folk Befaling til at kaste Abrabam ind i Ilden ved Hjælp af en Kastemaskine, som Djævelen selv havde givet ham Anviisning paa. I dette Øieblik udraabte Himlen med dens Engle og Jorden med alt det derpaa Skabte eenstemmigt: Abrahams Gud! din Ven, som alene paa Jorden tilbeder dig, bliver kastet i Ilden, tillad mig at redde ham! Vandforraadenes Vogter vilde slukke Ilden med et Skybrud og Vindenes Styrer sprede den til alle Verdens Kanter ved en Storm. Da sagde

Gud (hans Navn være priset!): jeg tillader enhver af Eder, hvem Abraham beder om Beskyttelse, at hjælpe ham; men hvis han kun henvender sig til mig, saa lad mig befrie ham fra Døden ved min umiddelbare Hjælp*). Da raabte Abraham midt ud fra Baalet: der gives ingen Gud uden du, du er den Eneste, dig alene tilhører Lov og Priis! Flammen havde allerede fortæret hans Klædning; da traadte Englen Gabril til ham og spurgte ham: trænger du til mig? — Guds Hjælp alene behøver jeg, svarede Abraham. Saa bed til ham, at han vil redde dig, sagde Gabril. Han kjender min Tilstand, svarede Abraham. — Da søgte alle Skabninger paa Jorden at slukke Ilden, kun Fiirbenet pustede til den, men det blev ogsaa stumt til Straf fra den Dag. Men Gabril raabte paa Guds Befaling til Ilden: bliv kold og uskadelig for Abraham! Disse sidste Ord kunde Abraham takke for sin Redning, thi ved det første Tilraab blev det saa koldt omkring Abraham, at han nær var frossen ihjel; Kulden maatte derfor igjen mildnes. Ilden blev da saaledes som den var og brændte bestandig videre, men havde ved et Vidunder tabt al sin Hede. Dette var ikke blot Tilfældet med Abrahams Baal, men med enhver Ild, som paa den Dag blev antændt over hele Jorden. Gud lod da midt i Ilden paa det Sted, hvor Abraham laa, en Kilde af fersk Vand udvælde og Roser og andre Blomster spire

---

*) Ligeledes i Midrasch Fol. 12: Da Afskummet Nimrod lod Abraham kaste i Kalkovnen, sagde Gabril: Verdens Herre, tillad mig at redde denne Fromme ud af Ilden! men Gud sagde: jeg er den Eneste i min Verden og han er den Eneste i sin Verden, det sømmer sig den Eneste selv at redde den Eneste.

frem af Jorden; tillige sendte han ham ved Gabril en Silkeklædning fra Paradiis og en Engel i Menneskeskikkelse, som ydede ham Selskab syv Dage, thi saalænge blev han i Ilden. Disse syv Dage kaldte Abraham ofte senere de skjønneste i hans Liv.

Abrahams vidunderlige Redning fra Baalet blev Anledning til hans Ægteskab med Radha, Nimrods Datter. Hun havde nemlig paa den syvende Dag, efterat Abraham var kastet i Ilden, bedet sin Fader om Tilladelse til at see ham. Nimrod vilde afholde hende derfra, idet han sagde til hende: hvad kan du endnu see af ham? han er allerede for længe siden forvandlet til Aske. Men hun trængte saalænge i ham, til han lod hende gaae hen i Nærheden af Baalet. Da saae hun igjennem Ilden, at Abraham sad ganske veltilmode i en blomstrende Have. Forbauset raabte hun til ham: fortærer Ilden dig ikke, Abraham? — Den, som bærer Gud i Hjertet, svarede Abraham, og de Ord: „i den Albarmhjertiges Navn“ paa sin Tunge, over ham har Ilden ingen Magt. — Da hun derpaa bad ham om at maatte nærme sig til ham, sagde han til hende: bekjend, at der kun er een Gud, som har udkaaret mig til sit Sendebud. Saasnart hun havde aflagt denne Troesbekjendelse, deelte Flammen sig foran hende, saa at hun ubeskadiget kunde naae til Abraham. Men da hun igjen var vendt tilbage til sin Fader og fortalte ham, i hvilken Tilstand hun havde fundet Abraham, og søgte at omvende ham til hans Tro, piinte og mishandlede han hende saa grusomt, at Gud lod hende udfrie af hans Hænder ved en Engel og bringe til Abraham, der imidlertid havde forladt Baalet.

Men Nimrod blev ikke forbedret; tvertimod fattede han den Beslutning at lade bygge et høit Taarn og om muligt nærme sig Himlen for at opsøge Abrahams Gud der. Taarnet blev opført til en Høide af fem tusind Alen; men da Himlen endnu bestandig var langt borte, og Arbeiderne ikke vare istand til at bygge videre, lod Nimrod to Ørne opføde paa Taarnet og bestandig fodre med Kjød. Derpaa lod han dem sulte flere Dage, og da de vare udsultede, befæstede han en let lukket Bærestol ved deres Fødder med et Vindue opadtil og et nedadtil og satte sig deri med en Jæger. Denne tog en lang Stang, paa hvilken et Stykke Kjød var gjort fast, i Haanden og løftede den op i Veiret igjennem Vindueslaagen, saa at de sultne Ørne altid fløi opad og løftede Bærestolen i Veiret. Da Ørnene havde fløiet en heel Dag bestandig op mod Himlen, da hørte Nimrod en Stemme, som raabte til ham: hvorhen vil du, Ugudelige? Nimrod tog Jægerens Bue og afskjød en Piil, som strax derpaa faldt tilbage ind igjennem Vinduet plettet med Blod, saa at den Ryggesløse troede, at han havde saaret Abrahams Gud. Derfor, da han nu var saa langt fra Jorden, at den endnu kun saae ud som et Æg, lod han Stangen holde nedad, saa at Ørnene igjen nedlode sig med Bærestolen. Men hvad Blodet angaaer, som saaes paa Nimrods Piil, saa ere de Lærde ikke enige om, hvor det kom fra. Mange paastaae, at det har været af en Fisk, som Skyerne havde taget med sig op i Luften fra Havet, og angive ogsaa denne Omstændighed som Grund til, at man ikke behøver at slagte Fiskene; Andre formode, at Nimrods Piil har truffet en Fugl, der fløi endnu høiere end hans

Orne. Da Nimrod ganske triumferende igjen naaede Spidsen af Taarnet, lod Gud dette omstyrte med et saadant Rabalder, at alle Folk bleve ganske ude af sig selv af Skræk og Enhver talte et forskjelligt Sprog. Fra hiin Tid bleve Menneskenes Sprog forskjellige, og paa Grund af den deraf opstaaede Forvirring blev Nimrods Hovedstad kaldet Babel (Virvar).

Imidlertid — saasnart Nimrod igjen var kommen til sig selv — forfulgte han Abraham med en Krigshær, som indtog en Strækning af 4 Qvadratmile. Da sendte Gud Gabril til Abraham og lod ham spørge, ved hvilken Skabning han skulde sende ham Hjælp. Abraham valgte Myggen og Gud sagde: i Sandhed, havde han ikke valgt Myggen, saa skulde et Dyr være kommen ham til Hjælp, hvoraf Halvfjerdsindstyve ikke veie en Myggevinge. Den ophøiede Gud lod da Myggenes Konge komme til sig og befalede ham at drage mod Nimrod med sin Hær. Kongen samlede alle Mygge paa hele Jorden og angreb Nimrods Tropper med saadan Hidsighed, at disse snart maatte gribe Flugten, thi de aade baade Hud, Kjød og Been paa dem og stak dem Oinene ud af Hovedet. Nimrod selv flygtede og lukkede sig inde i et fast muret Taarn; men en Myg trængte ind med ham og fløi syv Dage omkring hans Ansigt, uden at han kunde fange den; den satte sig bestandig paa hans Læbe og sugede saalænge til denne hovnede. Derpaa fløi den op i hans Næse, og jo mere han gjorde sig Umage for at trække den ud, desto dybere trængte den ind, indtil den endelig kom til Hjernen og gnavede af den. Han kunde da ikke finde nogen Lettelse uden ved at løbe Panden mod Væggen eller lade

sig banke paa Panden med en Hammer. Men Myggen blev stedse større indtil den 40de Dag, da revnede hans Hoved, og Myggen, som nu var voxet til en Dues Størrelse, fløi ud og sagde til den døende Nimrod, der selv ikke engang nu vilde gjøre Bod: saaledes lader Gud, naar det behager ham, den mindste af sine Skabninger overvælde den, der ikke troer paa ham og hans Sendebud. Taarnet, i hvilket Nimrod befandt sig, styrtede derpaa sammen over ham, og han maa vride sig derunder til Opstandelsesdagen.

Efter Nimrods Død omvendte mange Folk sig, hvem Frygten for ham hidtil havde holdt tilbage, og troede paa den eneste Gud og hans Udsendte Abraham. De Første vare: hans Broder Harans Søn Lot, og dennes Søster Sara, som Abraham senere ægtede. Denne lignede fuldkommen sin Moder Eva, hvem Gud havde tildeelt to Trediedele af al Skjønhed, medens alle andre Mennesker maatte nøies med een Trediedeel, og selv heraf havde Joseph alene faaet een Trediedeel. Sara var saa smuk, at Abraham paa de Reiser, som han maatte foretage til Palæstina, Syrien, Ægypten og Arabien for at forkynde den sande Tro, holdt det for nødvendigt at føre hende med sig i en lukket Kasse. Men en Dag blev han anholdt af en Tolder ved Jordans Bredder og maatte give Tiende af Alt, hvad han førte med sig. Abraham lukkede alle sine Kasser op for ham paa den ene nær, i hvilken Sara laa, og da Toldbetjenten ogsaa vilde undersøge den, sagde Abraham til ham: antag, at den var heel fyldt med Silketøi og lad mig give Tiende derefter. Men Tolderen befalede ham at aabne den. Da bad Abraham ham endnu

engang at lade den forblive lukket og tilbød, at han vilde give Tiende af den, som om den var fuld af Guld og Ædelstene. Men Tolderen stod fast paa, at han vilde see Kassens Indhold, og da han endelig saae Sara, blev han saa blændet af hendes Skjønhed, at han strax løb til Kongen, som elskede det andet Kjøn lidenskabeligt, og meldte ham det Forefaldne. Kongen lod strax Abraham kalde og spurgte ham: hvo er den Jomfru, som du fører med dig? — Abraham, som var bange for at blive dræbt, hvis han tilstod Sandheden, svarede: hun er min Søster. Han sagde iøvrigt ingen Usandhed, thi han tænkte derved paa en Troessøster. Da Kongen hørte dette, tog han hende med sig ind i sit Palads. Abraham stod fortvivlet udenfor Paladset og vidste ikke, hvad han skulde gjøre. Da lod Gud Paladsets Mure blive saa gjennemsigtige som Glas. Abraham saae nu, hvorledes Kongen nedlod sig med Sara paa en Divan og strax vilde omfavne hende. Men i samme Øieblik visnede hans Haand, Paladset begyndte at bæve og truede med at styrte sammen. Da Kongen faldt til Jorden af Angst og Skræk, sagde Sara til ham: Lad af fra mig, jeg er Abrahams Hustru. Kongen lod Abraham kalde og gjorde ham Bebreidelser over hans Usandhed; da bad Abraham for ham, og paa hans Bøn helbredede Gud Kongen, som nu gav Abraham rige Gaver, iblandt Andet ogsaa en ægyptisk Slavinde ved Navn Hagar*). Hagar fødte

*) Efter Midrasch Fol. 21 blev Hagar givet Abraham til Slavinde af hendes Fader Pharao, idet han sagde: min Datter er bedre anbragt som Slavinde i Abrahams Huus end som Herskerinde i et andet. Ogsaa Abimelech skjænkede Abraham af samme

Abraham en Søn, som han kaldte Ismail. Men da Sara var ufrugtbar og saameget desto iversygere mod Hagar som Mohammeds Lys allerede skinnede paa Ismails Pande, saa fordrede hun af ham, at han skulde forstøde Hagar med hendes Søn. Abraham var ubestemt, indtil Gud befalede ham at adlyde Sara i Alt.

Abraham forsøgte imidlertid endnu en Gang at bede Sara om ikke at forstøde Slavinden og hendes Søn. Hun blev saa opbragt derover, at hun svor, at hun ikke vilde hvile, indtil hun havde badet sine Hænder i Hagars Blod. Men Abraham gjennemborede hurtig Hagars Øre og trak en Ring derigjennem, saa at Sara kunde vaske sig i Hagars Blod, uden at denne kom i Fare derved. Fra den Tid blev det Skik iblandt Kvinderne at bære Ørenringe. — Sara taalte nu Hagar endnu nogle Aar hos sig, men da hun havde født Isak og bemærkede, at Abraham holdt mindre af ham end af Ismail, vaagnede hendes Iversyge paany, og denne Gang stod hun fast paa Hagars Fjernelse. Abraham begav sig paa Veien med Hagar og Ismail, og Englen Gabril førte dem ud i den arabiske Ørken til det Sted, hvor senere det hellige Tempel i Mekka blev bygget. Dette Sted var allerede før Abrahams Fødsel indviet til Gudstjeneste. Da nemlig Gud meddeelte Englene sin Beslutning at skabe et Menneske, sagde de: vil du opfylde Jorden med Skabninger, som synde? Over denne Modstand blev Gud saa vred, at Englene for at forsone ham syv Gange med Lovsang beskreve Kredsen om hans Throne. Gud benaadede dem,

---

Grund en Datter til Slavinde, efterat han havde seet de Undere, som skete for Saras Skyld.

men sagde til dem: byg mig strax her ligenedenfor paa Jorden et Tempel, som Synderne engang kunne omkredse, ligesom I nu have omkredset min Throne, for at de kunne finde Naade. Gud gav senere Adam en Ædelsteen fra Paradiis, som nu kaldes den sorte Steen; den blev nemlig først med Tiden sort ved Hedningernes urene Berøring, men vil engang opstaae med Øine og Tunge og aflægge Vidnesbyrd for dem, som berørte den ved deres Pilgrimsfart. Denne Ædelsteen var oprindelig en Engel, som skulde vaage over Adam i Paradiset, for at han ikke skulde nyde af den forbudte Frugt, og for sin Forsømmeligheds Skyld blev den forvandlet til en Steen. Ved Syndflodens Tid hævede Gud Templet igjen op i Himlen, dog drev Vinden Noas Ark syv Gange rundt om det Sted, hvor det havde staaet.

Da Abraham havde ledsaget Hagar og Ismail til Mekka, vendte han tilbage til Syrien til Sara og lod efter Gabrils Befaling Hagar blive tilbage med nogle Dadler og en Sæk Vand. Men disse Levnetsmidler vare snart udtømte; hele Egnen var øde, vandløs og ubeboet. Da Hagars Forraad var forbi og hun og Ismail lede Sult og Torst, løb hun syv Gange fra Bjerget Safa til Marva og anraabte Gud om Hjælp. Da viste Englen Gabril sig, traadte med sin Fod paa Jorden, og see, der udsprang en Kilde under hans Fod, der endnu er bekjendt under Navn af Kilden Semsem. Men dengang var Vandet i denne Kilde saa sødt som Honning og saa nærende som Mælk, saa at Hagar ikke vilde forlade denne Egn mere. Efter nogen Tids Forløb kom to Amalekiter til hende; de søgte efter en Kameel,

som havde forvildet sig derhen, og da de fandt godt Vand hos hende, underrettede de deres Stammebeslægtede derom, som vare leirede nogle Miil vestligere. De nedsatte sig hos hende, og Ismail voxede op imellem dem. Men Abraham besøgte ham hver Maaned paa Underhesten Borak, som bar ham fra Syrien til Mekka paa en halv Dag. Da Ismail havde naaet en Alder af 13 Aar, hørte Abraham en Stemme i Drømme, som raabte til ham: offre din Søn Ismail! — Jøderne og selv mange Muselmænd paastaae rigtignok, at Abraham har villet offre sin Søn Isak, men de sande Troende forkaste denne Mening allerede af den Grund, at Mohammed kaldte sig selv en Søn af to til Offer bestemte Mænd, hvorved han meente Ismail og sin Fader Abd Allah, hvem Abdul Mullalib, Mohammeds Bedstefader, vilde offre ifølge et Løfte, men udløste efter en Præstindes Udsagn med 100 Kameler.

Da Abraham vaagnede, var han tvivlraadig, om han skulde ansee denne Drøm for en guddommelig Befaling eller for en Indgivelse af Satan. Men da den samme Drøm endnu gjentog sig to Gange, troede han ikke, han turde tøve længere. Han tog derfor en Kniv og et Reb og sagde til Ismail: følg mig! Da Iblis saae dette, tænkte han ved sig selv: en saa gudvelbehagelig Gjerning maa jeg see at forhindre*). Han paatog sig

*) Ifølge Midrasch Fol. 28: Abraham forlod Sara om Morgenen tidlig, da hun endnu sov. Men Satan traadte ham imøde i Skikkelse af en Olding og spurgte: hvor vil du hen? — Jeg vil bede. — Men hvortil Brænde og Kniv? — Maaskee bliver jeg nogle Dage borte og bliver nødt til at koge. — En Mand

derfor et Menneskes Skikkelse, gik til Hagar og sagde til hende: veed du, hvorhen Abraham er gaaet med din Søn? — Hagar svarede: han er gaaet til Skoven at hugge Brænde. Det er ikke sandt, svarede Iblis, han vil slagte din Søn. Hvorledes er det muligt, svarede Hagar, han elsker ham jo ikke mindre end jeg. Men han troer, sagde Iblis, at Gud har befalet ham det. Nu, hvis det forholder sig saaledes, sagde Hagar, saa lad ham gjøre, hvad han holder for gudvelbehageligt. Da Iblis ikke udrettede Noget hos Hagar, begav han sig til Ismail og sagde: veed du, hvortil det Brænde skal være, som du samler? Til vort Huusbrug, svarede Ismail. Nei, sagde Iblis, du skal offres af din Fader, fordi han har drømt, at Gud befalede ham det. Nu, sagde Ismail, saa lad ham fuldføre Guds Befaling paa mig. Herpaa vendte Iblis sig til Abraham selv og sagde til ham: hvorhen gaaer du, Scheich? — Jeg skal hugge Brænde. — Og hvortil? — Da Abraham taug, vedblev han: jeg veed, at du vil offre din Søn, fordi Iblis har indgivet dig det i Drømme.

---

som du vil dræbe sin Søn, der er bleven ham skjænket i hans Alderdom? hvorledes vil du forsvare det paa Dommens Dag? — Gud har befalet mig det. — Han viste sig da for Isak som en Yngling og spurgte: hvorhen gaaer du? — Hen at lade mig belære af min Fader i Dyd og Erkjendelse. — Er det i levende Live eller efter Døden? han vil jo slagte dig. — Ligemeget, jeg følger ham. — Han gik til Sara og spurgte hende: Hvor er din Mand? — Han er gaaet til sine Forretninger. — Og din Søn? — Er hos ham. — Har du ikke foresat dig, ikke at lade ham gaae alene hjemmefra? — Han skal bede med sin Fader. — Du seer ham aldrig mere. — Gud handle med min Søn, som han finder for Godt!

Men ved disse Ord kjendte Abraham Iblis, han kastede syv Smaasteen imod ham — en Skik, som fra den Tid alle Pillegrimme iagttage -- og sagde til ham: bort fra mig, Guds Fjende! jeg handler efter min Herres Befaling. Satan gik forbittret bort, men traadte endnu to Gange Abraham imøde i andre Skikkelser og søgte at gjøre ham vaklende i sit Forsæt. Abraham kjendte ham hver Gang og kastede hver Gang syv Steen imod ham. Da de kom til Mina, det Sted, hvor Ismail skulde offres, sagde denne til Abraham: Fader, bind mig rigtig fast, at jeg ikke skal gjøre Modstand; tag ogsaa din Kappe tilside, at den ikke skal blive bestænket af mit Blod, og min Moder blive bedrøvet ved Synet deraf; hvæs ogsaa din Kniv rigtig, at den kan dræbe mig hurtigt og let, thi Døden er dog haard nok. Naar du igjen kommer hjem, saa hils min Moder og bring hende min Overkjole til Erindring. Abraham adlød grædende sin Søns Villie og var allerede i Begreb med at dræbe ham, men Himlens Porte vare aabnede, Englene saae ned og raabte: vel fortjener dette Menneske at kaldes Guds Ven. Da lagde Gud en usynlig Kobberplade om Ismails Hals, saa at Abraham uagtet al sin Anstrængelse ikke kunde saare ham. Da Abraham tredie Gang anbragte Kniven paa Ismails Hals, hørte han en Stemme, som raabte til ham: du har opfyldt Befalingen, som blev givet dig i Drømme. Ved dette Tilraab løftede han Øinene iveiret; da stod Gabril for ham med en skjøn hornet Vædder og sagde: slagt denne Vædder til et Sonoffer for din Søn! denne Vædder var den samme, som Abel havde offret, og

som imidlertid havde græsset i Paradiis*). Efter fuldendt Offer vendte Abraham tilbage til Syrien, men Ismail blev hos sin Moder hos Amalekiterne, af hvilke han ogsaa tog sig en Hustru. En Dag vilde Abraham besøge ham, men han var paa Jagt og hans Kone var alene hjemme. Abraham hilste hende, men hun gjengjældte ikke hans Hilsen. Han bad hende at give ham Herberg, men hun afslog hans Bøn; derpaa forlangte han Noget at spise og drikke, hun svarede: jeg har selv Intet uden daarligt Vand. Da forlod Abraham hende og sagde til hende: naar din Mand kommer hjem, saa hils ham fra mig og siig til ham, at han skulde forandre sit Huses Dørstolper. Da Ismail kom hjem, spurgte han hende, om Ingen havde været hos hende i hans Fraværelse. Da beskrev hun ham Abraham og sagde ham, hvad han havde paalagt hende. Af hendes Skildring kjendte Ismail sin Fader, og hans Ord udtydede han saaledes, at han skulde skille sig ved hende, hvilket han ogsaa strax gjorde. Ikke længe efter indvandrede Djorhamiderne fra det sydlige Arabien i Egnen ved Mekka og fordreve Amalekiterne derfra, som havde tildraget sig Guds Straf ved deres lastefulde Liv. Ismail ægtede Djorhamidernes Konges Datter og lærte af dem det arabiske Sprog. Abraham traf ogsaa engang denne Kone alene; men da

*) I Midrasch Fol. 28 hedder det: Rabbi Eliesar lærer, at Væderen er kommen ned fra de Bjerge, hvor den græssede. Rabbi Jehoschua: en Engel har bragt den fra Paradiis; den græssede under det evige Livs Træ og drak af den Bæk, som flyder derunder; den udbredte en Vellugt igjennem hele Verden, og til Paradiis blev den bragt om Aftenen paa den sjette Skabelsesdag.

han hilste hende, besvarede hun venligt hans Hilsen, stod op for ham og ønskede ham velkommen. Paa hans Spørgsmaal, hvorledes det gik hende, svarede hun: ret godt, vi have megen Mælk, godt Kjød og fersk Vand. Have I ogsaa Korn? spurgte Abraham. Vi faae vel ogsaa det, om Gud vil, men vi savne det ikke; staae kun ned og tag herind! — Gud velsigne Eder! sagde Abraham, men jeg kan ikke opholde mig. Han havde nemlig givet Sara det Løfte ikke at tage ind hos Hagar. Saa lad mig dog i det Mindste vaske dine Fødder, sagde Ismails Hustru, du er jo ganske støvet. Da satte Abraham sin høire Fod og derpaa den venstre paa en Steen, som laa udenfor Ismails Huus, og lod sig vaske*).

*) Ogsaa denne Legende om Ismail, som man skulde troe ganske vist maatte være af arabisk Oprindelse og opdigtet til Forklaring af den anden hellige Steen, findes i Midrasch Fol. 27: Ismail ægtede en Hustru af Moabs Døttre, hendes Navn var Asia. Efter 3 Aars Forløb gik Abraham hen at besøge Ismael, men tilsvor først sin Gemalinde, at han ikke vilde stige af Kamelen. Han ankom henimod Middag til Ismaels Bolig, hvor dennes Kone alene befandt sig. Hvor er Ismael? — Han er gaaet med sin Moder ud i Ørkenen at samle Dadler og andre Frugter. — Giv mig lidt Brød og Vand, thi jeg er udmattet af Reisen igjennem Ørkenen. — Jeg har hverken Brød eller Vand. — Naar Ismael kommer hjem, saa fortæl ham dette og siig ham, at han skal forandre sit Huses Dørstolper, thi de ere ham ikke værdige. Da Ismael kom hjem og hun berettede ham Alt, begreb han, hvad Abraham havde meent, og sendte hende bort. Hagar hentede ham da en Hustru fra det fædrene Huus; hun hed Fatima. Efter 3 Aars Forløb besøgte Abraham igjen Ismael, efterat han igjen havde svoret Sara, at han ikke vilde stige af Kamelen. Han ankom ogsaa denne Gang ved Middags-

Paa denne Steen, som senere blev brugt til Templet, seer man endnu Sporene af Abrahams Fødder. Da hun havde vasket ham, sagde han: naar Ismail kommer hjem, saa siig ham: befæst dine Dørs Stolper! Saasnart Ismail kom hjem, fortalte hans Kone ham, hvad der var hændet hende med en Fremmed og hvad han havde paalagt hende. Ismail spurgte hende, hvorledes han da saae ud, og da han kjendte Abraham af hendes Svar, glædede han sig meget og sagde til hende: det var min Fader Abraham, Guds Ven, som vist var meget tilfreds med din Modtagelse, thi hans Ord betyde intet Andet end dette, at jeg stedse skal knytte dig fastere til mig.

Da Abraham var bleven 110 Aar gammel, gav Gud ham i Drømme Befaling til at følge Sakina, det er nemlig en Zephyr med to Hænder og to Vinger. Abraham fulgte dette Bud og drog efter Vinden, som paa det Sted, hvor endnu Templet i Mekka staaer, forvandlede sig til en Sky. En Stemme raabte da til ham: byg et Tempel paa den Plads, hvor Skyen hviler! — Abraham begyndte at grave Jorden op og fandt endnu Grundstenene fra Adams Tid; derpaa lod han sig Stenene bringe af Ismail. Men den sorte Steen, som fra Syndfloden havde været skjult i Himlen, eller efter andre Lærdes Mening i Bjerget Abu Kubeis, bragte Englen Gabril ham.

---

tid til Ismaels Bolig, i hvilken Fatima befandt sig ganske alene. Men hun bragte ham strax, hvad han forlangte. Abraham bad da til Gud for Ismael, og hans Huus fyldtes med Guld og andet Gods. Da Ismael kom hjem og hørte af Fatima, hvad der var forefaldet, glædede han sig meget og erkjendte, at Abrahams Faderkjærlighed imod ham endnu ikke var udslukket.

Denne Steen var dengang endnu saa hvid og straalende, at den om Natten oplyste hele det hellige Gebet, som hører til Mekka. En Dag, da han var beskjæftiget med Tempelbygningen med Ismail, kom Alexander den Tvehornede til ham og spurgte ham, hvad han byggede der, og da Abraham sagde ham, at han byggede et Tempel for den eneste Gud, paa hvem han troede, anerkjendte Alexander ham som Guds Sendebud og gjorde syv Gange tilfods Omgangen omkring Templet.

Om denne Alexander ere de Lærdes Meninger høist forskjellige; Nogle holde ham for en Græker og paastaae, at han først har behersket hele Verden, ligesom Nimrod før ham som Vantro og Salomon efter ham som Troende. Alexander var Herre over Lys og Mørke; naar han drog ud med sine Tropper, havde han Lyset foran sig og Mørket bagved sig, saa at det beskyttede ham for et Overfald bagfra; ogsaa kunde han ved vidunderlig Hjælp af en sort og en hvid Fane pludselig forvandle den klareste Dag til den sorteste Nat eller den sorte Nat til lys Dag, eftersom han plantede den ene eller den anden Fane. Derved blev han uovervindelig, fordi han efter Ønske kunde gjøre sine Tropper usynlige, overfalde sine Fjender og bringe dem i Forvirring. Han drog igjennem den hele Verden for at opsøge det evige Livs Kilde, af hvilken engang, som hans hellige Bøger lærte ham, en Efterkommer af Sam (Sem) skulde drikke og blive udødelig. Men hans Vezir Alhidhr kom ham i Forkjøbet og drak af en Kilde i det fjerneste Vest, hvorved han fik evig Ungdom, og da Alexander kom efter ham, var den allerede udtømt, fordi den efter Guds Bestemmelse kun var skabt for eet Menneske.

Tilnavnet den Tvehornede bar han efter Nogle, fordi han gjennemvandrede hele Jorden til dens to Hjørner i Østen og Vesten, efter Andre, fordi han bar to store Lokker, der saae ud som Horn; efter en tredie Mening havde hans Krone to Guldhorn, som skulde forestille hans Herredømme over Grækernes og Persernes Rige. Af Mange paastaaes endelig endnu Følgende: han befandt sig engang i Drømme ganske nær ved Solen, saa at han kunde gribe den ved dens to yderste Kanter i Østen og Vesten, og derfor kaldte man ham spotviis den Tokantede. Ligesaa uenige ere de Lærde om den Tid, paa hvilken han levede, om hans Fødested, hans Forældre og Fædreland. De Fleste troe imidlertid, at to gamle Regenter førte dette Navn; den Ældste, om hvem der tales i Koranen, nedstammede fra Sam, var samtidig med Abraham, drog med Alhidhr igjennem hele Verden, for at finde det evige Livs Kilde og fik det Hverv af Gud at indespærre de vilde Folk Jagug og Magug indenfor en uforstyrrelig Muur*), for

*) Dette udførte han ved at lade Erz, Jern og Kul ophobe i den Fjeldkløft, der danner Indgangen til deres Opholdssteder; ved at sætte Ild paa Kullene smeltede det Hele sammen til en fast Metalmuur; denne Muur beskytter Verden for Barbariets Gjenkomst og skal staae til den yderste Dag. Hver Dag arbeide de indesluttede Folk paa at ødelægge den, idet de med deres skarpe Tunger slikke den saa tynd som en Æggeskal og sige til hinanden: imorgen slikke vi ganske vist Hul paa den; men næste Dag er den lige tyk igjen. Tilsidst vil det efter Guds Villie falde En af dem ind istedetfor „ganske vist“ at sige: „hvis Gud vil“ (inschallah); da gaaer der Hul paa den, og Barbarerne styrte ind over Verden som Forbud paa Dommedag. Ros. I. p. 289.

at de ikke skulde udrydde Jordens andre Beboere. Men den yngre Alexander var en Søn af Grækeren Philip af Japhets Efterkommere og en Elev af den vise Aristoteles i Athen.

Vi vende imidlertid tilbage til Abraham, som efter sit Sammentræf med Alexander og Alhidhr igjen vedblev at bygge Kaaba, indtil den havde naaet en Høide af 9, en Bredde af 30 og en Længde af 22 Alen. Derpaa besteg han Bjerget Abu Kubeis og raabte: o I Jordens Beboere! Gud befaler Eder at valfarte til sit hellige Tempel, følger hans Befaling! — Gud lod hans Stemme trænge igjennem til alle de levende og endnu uskabte Mennesker, og Alle svarede eenstemmigt, endogsaa Børnene, som endnu vare i Moders Liv: vi adlyde din Befaling, o Gud! Abraham udførte derpaa med Pilegrimmene de Ceremonier, som endnu den Dag idag finde Sted, indsatte Ismail til Herre over Kaaba og vendte igjen tilbage til Palæstina til sin Søn Isak. Da denne naaede Manddomsalderen, blev Abrahams Skjæg graat, hvorover han ikke lidet forbauſedes, thi før ham var endnu intet Menneske bleven graahaaret. Men Gud havde gjort dette Under, for at man kunde kjende ham fra Isak. Fordi han nemlig allerede var 100 Aar gammel, da Sara fødte Isak, spottede Palæstinas Beboere ham og tvivlede paa Saras Uskyldighed; da lod Gud Isak blive sin Fader saa lig, at Enhver, som saae dem, blev overbeviist om Saras ægteskabelige Troskab. Men for at man ikke skulde forvexle dem med hinanden, lod Gud Abraham faae graae Haar til et Kjendetegn, og først fra den Tid tabe

Haarene deres mørkere Farve med Alderen*). Da Abraham havde naaet en Alder af 200 eller efter Andre af 175 Aar, sendte Gud Dødsenglen til ham i Skikkelse af en graahærdet Olding. Abraham indbød ham til at spise, men Dødsenglen rystede saa stærkt, at førend han kunde faae en Mundfuld puttet i Munden, smurte han sig baade om Pande, Øine og Næse dermed. Da spurgte Abraham: hvorfor ryster du saaledes? — Af Alderdom, svarede Dødsenglen. — Hvor gammel er du da? — Eet Aar ældre end du. — Da løftede Abraham Øinene i Veiret og raabte: Gud! tag min Sjæl til dig, førend jeg kommer i en saadan Tilstand! — Paa hvilken Maade kunde du have Lyst at døe, Guds Ven? spurgte Dødsenglen ham. — Jeg kunde ønske at udaande Livet i det Øieblik, jeg faldt bedende ned for Gud. — Englen tøvede saalænge hos Abraham, til han faldt ned for at bede, da gjorde den Ende paa hans Liv.

---

*) Endnu udførligere i Midrasch Fol. 27: Da Abraham vænte sin Søn Isak fra, gjorde han et stort Maaltid. Da sagde Hedningerne: see engang det gamle Ægtepar, som optager et Barn fra Gaden og udgiver det for deres Søn, og endnu ovenikjøbet for at skaffe sig Tiltro giver et Festmaaltid til hans Ære. Men hvad gjorde Abraham? Han indbød de fornemste Mænd paa sin Tid og Sara de fornemste Kvinder, som alle bragte deres Spæde med sig. Ved et Guds Under fik da hendes Bryst saameget Mælk, at hun kunde stille alle Børnene. Imidlertid hed det endnu bestandig: hvorledes kan en Mand paa 100 Aar avle en Søn? Men strax blev Isaks Aasyn Abrahams saa ligt, at de alle raabte: Abraham er Isaks Fader. — Fol. 15 bliver da til de Undere, som Gud gjorde til Abrahams Ære, ogsaa det regnet, at han blev graahaaret. — Ligesaa Fol. 30: Før Abraham gaves der intet særeget Kjendetegn paa Alderdommen, osv.

Abraham blev begravet af sin Søn Isak ved Siden af Sara i en Hule i Hebron. Jøderne besøgte længe denne Hule, hvor senere ogsaa Isak og Jacob bleve jordede. Derpaa byggede de Christne en Kirke derover, og da Gud skjænkede Muselmændene dette Land, blev den forvandlet til en Moschee. Men Hebron blev kaldet Kariat-Abraham (Abrahamsstad) eller ogsaa Chalil (Ven) og er endnu i vor Tid bekjendt under dette Navn.

Joseph.

Joseph (Jusuf), Jakobs Søn, Isaks Søn, Abrahams Søn, var fra sin Barndom sin Faders Yndling, thi til den faderlige Kjærlighed kom endnu en hæftig Længsel efter ham, fordi han ikke blev opdraget hjemme, men hos sin ældre Søster. Denne fandt allerede da han var 6 Aar saamegen Behag i ham, at hun udtænkte en List for aldrig mere at blive nødt til at skilles fra ham. Hun tog Familiebeltet, som hun som den ældste havde arvet efter Isak og denne efter Abraham — det var det samme, som Abraham havde om Livet, da han blev kastet i Baalet — og omgjordede Joseph dermed; derpaa anklagede hun ham for Tyveri, saa at han efter Datidens Love blev hendes Eiendom. Først efter hendes Død vendte Joseph tilbage til det fædrene Hjem og blev naturligviis behandlet med mere Omhu og Blidhed af sin Fader end af sine Brødre. Dertil kom endnu, at han var en Søn

af Rachel, den eneste Ægtefælle, som han i Sandhed elskede.

En Morgen fortalte Joseph sin Fader, at han havde seet i Drømme, hvorledes han og hans Brødre hver havde stukket en Green i Jorden, hvorledes hans Brødres hentørredes, men hans begyndte at grønnes og beskyggede de andre med sine Blade og Blomster. Jakob var saa fordybet i sine Tanker over denne Drøms Betydning, at han ikke bemærkede en fattig Mand, der blev staaende foran ham og strakte Haanden ud efter en Gave, men lod ham gaae uden at give ham Noget. — Denne Forseelse paadrog ham de Lidelser, med hvilke han snart blev hjemsøgt. — Den følgende Morgen fortalte Joseph ham igjen: jeg har drømt, at Sol, Maane og 11 Stjerner bøiede sig for mig. Jakob kunde nu ikke mere være i Tvivl om disse Drømmes Betydning, han erkjendte Josephs fremtidige Storhed deraf, men anbefalede ham dog ikke at tale om sine Drømme til sine Brødre, der allerede vare misundelige paa ham, fordi deres Fader viste større Omhed imod ham.

Men endskjøndt Jakob kjendte sine øvrige Sønners Sindelag imod Joseph, lod han sig dog endnu en Dag overtale af dem til at sende Joseph ud med dem til Græsgangene. Neppe vare de alene med ham i det Frie, før de faldt over ham, sloge og forhaanede ham. Han vilde have ligget under for deres Mishandlinger, hvis Gud ikke havde opfyldt hans Broder Jehuda's Hjerte med Medlidenhed for ham. Denne sagde: dræber ikke Eders Broder; naar vi blot igjen besidde vor Faders Kjærlighed alene, saa have vi opnaaet vort Øiemed;

lad os derfor kaste ham i en Grube, indtil en Karavane drager forbi, til hvilken vi kunne sælge ham som Slave. Jehuda's Forslag blev antaget og Joseph afklædt og kastet i Gruben, hvor han vilde have druknet, hvis ikke Gud ved Englen Gabril havde ladet lægge en stor Steen under hans Fødder. Ogsaa maatte Gabril oplyse Gruben med en Ædelsteen og tilraabe Joseph: der vil komme en Tid, da du vil drage dine Brødre til Regnskab, uden at de have nogen Ahnelse derom. Josephs Brødre forlode da Gruben og førend de vendte hjem, slagtede de et Lam og besmurte Josephs Overkjole med dets Blod, fordi dette ikke kan adskilles fra Menneskeblod. De sagde da til deres Fader: medens vi passede vore Forretninger og lode Joseph blive ved Tøiet, kom en Ulv og sønderrev ham, og da vi søgte efter ham, fandt vi denne Overkjole, som vi kjendte var hans. — Hvad? sagde Jakob, jeg skal troe, at en Ulv har sønderrevet ham, og paa denne Kjole er ikke en Rift. — Brødrene havde nemlig glemt ogsaa at beskadige Kjolen lidt. — Desuden, tilføiede han, er der i umindelig Tid ikke seet nogen Ulv i denne Egn. Vi tænkte nok, at du ikke vilde troe vore Ord, sagde en af hans Sønner; dog lad os opsøge Ulven, vedblev han da, idet han vendte sig til sine Brødre, for at overbevise vor Fader om Sandheden af vort Udsagn. De begave sig da paa Veien med alle Slags Jagtredskaber og gjennemstreifede hele Egnen, indtil de endelig fandt en stor Ulv, som de fangede levende og anklagede for Jakob som Josephs Morder. Men Gud aabnede Ulvens Mund og den sagde: Tro ikke, Søn af Isak, dine misundelige Sønners Anklage. Jeg er en Ulv fra et fremmed Land;

jeg har allerede længe vanket om for at søge en Unge, som jeg savnede en Morgen, da jeg vaagnede; hvorledes skulde jeg, som sørger over Tabet af et vildt Dyr, kunne berøve en Guds Prophet sin Søn? Jakob udfriede Ulven af sine Sønners Hænder og sendte dem igjen bort for ikke at have dem for Dinene; kun Benjamin, hans yngste Søn, beholdt han hos sig. De 10 Brødre vendte derpaa igjen tilbage til Gruben, i hvilken de havde ladet Joseph blive. De ankom netop, da han blev befriet af nogle Beduiner, som paa deres Tog fra Madjan til Aegypten vilde øse Vand af denne Grube, men i det Sted trak Joseph op, som havde klamret sig fast til deres Spand. Denne Yngling, sagde Jehuda til Anføreren for Karavanen, endnu forend Joseph kunde sige et Ord, er vor Slave, som vi have indespærret i denne Grube for hans Ulydigheds Skyld. Ville I tage ham med til Aegypten og sælge ham igjen der, saa kunne I faae ham for godt Kjøb. Anføreren var meget glad over dette Tilbud, thi han vidste nok, at en saa smuk Yngling som Joseph var vilde bringe ham rigelig Fordeel. Han kjøbte ham derfor for faa Drachmer, og Joseph brød ikke sin Taushed, fordi han frygtede, at hans Brødre skulde dræbe ham, hvis han sagde dem imod. Stolende paa Gud drog han rolig med Beduinerne, til han endelig kom forbi sin Moders Grav; da overvældede Smerten ham, han kastede sig paa Jorden, græd og bad. Karavaneføreren slog ham og vilde slæbe ham bort med Magt; da blev Himlen pludselig overtrukken af en sort Sky, saa at han forskrækket foer tilbage, og Joseph bad saalænge om Tilgivelse, til Mørket igjen forsvandt.

Solen nærmede sig sin Nedgang, da Karavanen drog ind i Ægyptens Hovedstad, som dengang beherskedes af Reijan, en Efterkommer af Amalekiterne. Men Josephs Aasyn straalede klarere end Middagssolen, og det usædvanlige Lys, som han udbredte, drog alle Piger og Koner til Vinduerne og ud paa Terrasserne. Den følgende Dag blev han udstillet til Salg udenfor det kongelige Palads. De rigeste Fruer i Staden sendte deres Mænd og Værger derhen for at kjøbe Joseph, men de bleve overbudte af Putiphar, Kongens Skatmester, som var barnløs og agtede at antage Joseph i Barns Sted. Zuleicha, Putiphars Hustru, modtog Joseph venlig og gav ham nye Klæder; tillige anviste hun ham en affondret Havepavillon til Bolig, fordi han vægrede sig ved at spise med Ægypterne og foretrak at leve af Planter og Frugter.

Joseph levede 6 Aar som Putiphars Gartner, og endskjøndt Zuleicha elskede ham lidenskabeligt fra det første Øieblik han betraadte hendes Huus, og ikke kunde dele Ægteskabets Glæder med sin Mand*), betvang hun dog sine Følelser og nøiedes med fra sin Kiosk at see til, hvorledes Joseph forrettede sit Arbeide i Haven. Men i det syvende Aar blev Zuleicha elskovssyg, hendes Kinder blegnede, hendes Blik blev mat, hendes Holdning bøiet og hendes hele Legeme hentæredes. Da ingen Læge formaaede at helbrede hende, sagde hendes Amme en Dag til hende: Zuleicha, tilstaae mig, at ikke dit Legeme, men din Sjæl er syg; en indre Smerte tærer paa din Sundhed; vær fortrolig mod din Amme, som har næret

*) Ogsaa i Midrasch Fol. 44 bliver Potiphar gjort til Gilding af Englen Gabril, fordi han havde kjøbt Joseph i urene Hensigter.

dig med sin Mælk og pleiet dig fra Barndommen som en Moder; maaskee kan mit Raad hjælpe dig. Zuleicha kastede sig i sin gamle Venindes Arme og tilstod hende sin Kjærlighed til Joseph og sin 6aarige frugtesløse Bestræbelse for at bekjæmpe den. Vær ved godt Mod, sagde den Gamle til Zuleicha, du har gjort mere end Andre af dit Kjøn, og er saameget mere at undskylde, som du kan betragte dig som ugift paa Grund af din Mands Svaghed. Plei dig igjen som før, spiis, drik, klæd dig godt paa, gaa i Bad, at din forrige Skjønhed kan vende tilbage, da vil Josephs Kjærlighed endnu overgaae din; forresten er han jo din Slave og allerede af Vane til at adlyde vil han opfylde dine Ønsker i Alt.

Efter denne Samtale med sin Amme hengav Zuleicha sig heelt til Haabet om snart at skulle besidde Joseph. I kort Tid blev hun igjen saa blomstrende og rask som forend han var kommen i hendes Huus, thi hun troede, at hun kun behøvede at vente paa en gunstig Leilighed for at naae Maalet for sine Ønsker. En Dag kom hendes Amme ind til hende og sagde: imorgen, Zuleicha, er det den store Festdag, da enhver Ægypter uden Forskjel paa Kjøn, Alder eller Stand skal besøge Templet; anstil dig syg allerede idag, for desto bedre at kunne blive hjemme imorgen, da er du alene med din elskede Hebræer, der ikke tager Deel i vore religiøse Festligheder, og du kan uden Frygt hengive dig til alle dit Hjertes Ønsker. Zuleicha fulgte sin Ammes Raad, og da Putiphar og alle Huusfolkene havde bortfjernet sig den følgende Morgen, tog hun sine skjønneste Klæder paa, kaldte Joseph, som var beskjæftiget med Blomsterne i Haven, ind i sin Kiosk og

lukkede Døren, saasnart han var traadt ind. Her bød hun ham at tage Plads ved Siden af sig paa en blød med Silke overtrukken Divan, og foran dem stod et Bord, bedækket med de bedste Frugter, Syltetøier og Vine. Joseph spiste og drak og følte sig ligesaa lykkelig som Zuleicha, thi ogsaa han var opflammet af Kjærlighed til hende, men havde aldrig vovet at haabe, at hans Herskerinde vilde bønhøre sin Slaves Kjærlighed. Nu blev der ham ingen Tvivl mere tilbage om sin Lykke og han stod allerede i Begreb med at slutte hende i sine Arme for at spare hende enhver Imødekommen, da han pludselig saae sin gamle Faders Billede ved Døren og fornam en Stemme, som tilraabte ham i en truende Tone: Joseph! Joseph! naar du besmitter dit Navn med Ægteskabsbrud, saa bliver det udstrøget af Propheternes Bog*). Joseph reiste sig pludselig fra Divanen og vilde ile til Døren, men Zuleicha holdt ham tilbage og sagde: du flyer mig, du mit Hjertes Elskede? hvad feiler dig, hvorfor blegner du saaledes paa engang? der er ikke et Menneske i hele Huset, vi ere saa sikkre her som Adam og Eva, da de endnu vare alene i Paradiis, kom i mine Arme! — Aldrig, raabte Joseph, vil jeg synde saaledes

*) Ganske efter Midrasch, hvor det hedder: Er det muligt, at i et fornemt Huus som Potiphars var, hele Tyendet gaaer ud? derfor lærer Rabbi Ismael: det var en Festdag, paa hvilken de alle gik i Templet. Men hun tænkte, en saa gunstig Dag til Foreningen med Joseph finder jeg ikke saa snart igjen, derfor anstillede hun sig syg. Men da hun greb ham ved Kjolen og han vilde give efter, viste hans Faders Skikkelse sig og sagde: Joseph! engang ville dine Brødres Navne, indgravne paa Ædelstene, prange paa Ypperstepræstens Bryst, skal dit da udvidskes? osv.

imod Gud og imod min Herre, din Gemal, der overvælder mig med Velgjerninger. Han rev sig derpaa løs fra hende, saa at hun beholdt et Stykke af hans Overkjole i Haanden, og aabnede Døren. Zuleicha løb efter ham og søgte endnu engang at holde ham tilbage; men han havde allerede aabnet Døren og i den stod Putiphar, som af Urolighed over sin Kones Sygdom havde forladt Templet tidligere, end hun troede. Hvilken Straf fortjener den Forvovne, spurgte hun, idet hun med Fatning traadte sin Ægtefælle imøde, som søger at forføre sin Herres Hustru, ja endog at udøve Vold imod hende? — Joseph faldt ned for Putiphar og besvor sin Uskyldighed, men Zuleicha paastod bestandig, at Joseph ubuden var kommen ind i hendes Kiosk, og at hun havde søgt at fordrive ham derfra med Magt. Putiphar vidste ikke, hvem af dem han skulde troe; men da han kom ind i sin Bolig, hvor et Barn laa i Vuggen — det var Zuleichas Fætter — reiste Barnet sig op og sagde: vil du kjende Sandheden, saa undersøg Josephs Overkjole; er den reven itu fortil, saa er han skyldig, thi da har Zuleicha taget fat i den for at støde ham bort, da han vilde nærme sig hende; men er den reven itu bagtil, saa er din Hustru skyldig, thi da har hun forfulgt ham og søgt at holde ham fast ved Kjolen. Denne vise Dom vakte Putiphars Forbauselse og blev desto mere bifaldet af ham, da dette vare de første Ord, som Barnet nogensinde havde talt*). Josephs Overkjole blev undersøgt, og da der var

*) Denne saavelsom den følgende Legende om Orangerne findes ikke i Midrasch, men vel i Sepher Hajaschar. Smlgn. Geiger anf. St. S. 143 og 146.

revet et Stykke ud bagtil, som endnu fandtes i Zuleichas Kiosk, udraabte Putiphar forfærdet: hvor stor er dog Kvindelist! for imidlertid ikke at gjøre Opsigt, afholdt han sig fra enhver videre Tugtelse og stolende paa Josephs Dyd beholdt han ogsaa ham fremdeles i sin Tjeneste.

Uagtet Putiphars Maadehold blev Zuleichas Eventyr dog snart til Bysnak ved en af hendes Naboerskers Snaksomhed, som formedelst virkelig Sygdom var bleven hjemme ligesom hun og fra sin Seng, som stod under et Telt i Haven, havde hørt Alt, hvad der var forefaldet mellem hende og Joseph. Da lod Zuleicha de fornemste Damer i Staden, som dadlede hende paa det Bittreste, indbyde til et Maaltid. Endskjøndt de havde slette Tanker om Zuleicha, indfandt de sig dog alle, fordi hun var den kongelige Skatmesters Kone, og lode sig Alt smage saa godt, som om de spiste det hos en Kone af uplettet Rygte. Zuleicha skjulte paa sin Side hvad der foregik i hendes Indre, indtil Maaltidet var tilende og endnu blot Vinen og Frugterne bleve anrettede. Da lagde hun en Orange for hver af Fruerne tilligemed en meget skarp Kniv og i det Dieblik, da de grebe Kniven for at skrælle Orangerne, traadte Joseph ind fra et Sideværelse midt iblandt dem efter et med Zuleicha aftalt Tegn. Ganske ude af sig selv raabte de alle eenstemmigt: store Gud! det er intet Menneske, det er en guddommelig Engel. I det samme skjare de sig i Haanden uden at mærke det, til Blodet strømmede ud over Bordet, i den Grad vare de indtagne af Josephs Skjønhed og fortabte i Synet af ham. Det er den Yngling, sagde nu Zu-

leicha, for hvis Skyld I have dadlet mig; det er sandt, jeg elsker ham og søgte at forføre ham, men hans Dyd var hidtil uovervindelig; nu vil jeg lade ham indespærre, hvis han modstaaer mig længere. Joseph, som hørte dette, bad: Herre, Fængslet er mig kjærere end den syndige Handling, man vil forlede mig til; beskyt mig mod Kvindelist! Gud hørte Josephs Bøn. — Zuleicha blev efter nogen Tids Forløb saa forbittret over hans Haardnakkethed og saaledes ansporet til Hævn af sine Veninder, at hun udførte sin Trudsel og overtalte sin Gemal til at lade Joseph kaste i Fængsel for at redde hendes gode Navn og Rygte. Men Gud, som kjendte hans Uskyldighed, forvandlede hans mørke Celle, i hvilken han blev indespærret, til en lys og venlig Bolig, lod en Kilde udspringe midt i den og et Træ fremspire foran Døren, for at han kunde have Skygge og gode Frugter.

Joseph havde ikke været længe i Fængsel og var dog allerede almindelig kjendt og agtet for sin Viisdom og sin Duelighed i Drømmetydning, da Grækernes Konge, som dengang førte Krig med Ægypten, sendte en Gesandt til Raijan under Paaskud, at han vilde begynde Fredsunderhandlinger, men egentlig for at finde et Middel til at rydde den heltemodige Konge Raijan af Veien. Gesandten henvendte sig til en gammel Grækerinde, som allerede længe havde boet i Ægypten og spurgte hende om Raad. Jeg kjender intet andet Middel, sagde Grækerinden til sin Landsmand, end at bestikke enten Kongens Mundskjænk eller Kjøkkenmester til at forgive ham. Gesandten gjorde Begges Bekjendtskab og da han fandt Kjøkkenmesteren mere tilgjængelig, sluttede han et

altid nøiere Venskab med ham, til det endelig lykkedes med nogle Centner Guld at bevæge ham til at forgive Kongen. Saasnart han troede at have naaet Diemedet for sin Sendelse, gjorde han sig reisefærdig, men besøgte endnu først sin Landsmandinde for at meddele hende Kjøkkenmesterens Løfte. Men da hun ikke var alene, kunde han ikke sige hende videre, end at han havde al Grund til at være tilfreds med Udfaldet af sin Sendelse. Men disse Gesandtens Ord kom Kongen for Øre, og da de ikke kunde angaae hans foregivne Ærinde, eftersom de Fredsunderhandlinger, for hvis Skyld han foregav at være kommen, vare ganske afbrudte, og Krigen allerede begyndt igjen, saa formodede man, at der stak en Hemmelighed under. Grækerinden blev derfor ført for Kongen og piint saalænge, til hun endelig tilstod Alt hvad hun vidste. Da Kongen ikke kjendte den Skyldige, lod han baade Kjøkkenmesteren og Mundskjænken kaste i Fængsel indtil videre, og det netop i det Fængsel, hvor ogsaa Joseph vansmægtede. En Morgen kom de til ham og sagde: vi have hørt, at du forstaaer at tyde Drømme, siig os dog, hvad vi tør vente efter den Drøm, som vi begge have havt inat. Herpaa fortalte Mundskjænken, at han havde presset Druer og frembaaren Vinen for Kongen, men Kjøkkenmesteren, at han havde baaret Spise i en Kurv paa Hovedet, og da vare Fuglene komne og havde spiist det Bedste deraf. Joseph formanede dem først til at troe paa een Gud, derpaa forudsagde han Mundskjænken, at han skulde blive indsat igjen i sit tidligere Embede, men Kjøkkenmesteren, at han vilde blive hængt. Da han havde talt ud, begyndte de Begge

at lee og at spotte ham, thi de havde slet Intet drømt, men vilde blot sætte hans Kunst paa Prøve. Men Joseph sagde til dem: hvad enten Eders Drøm nu er sand eller digtet, saa er det jeg har spaaet Eder Guds Dom, som ikke mere kan afvendes fra Eder. Han havde ikke taget feil. Det kongelige Politi udfandt snart, at den græske Gesandt havde havt mange Sammenkomster med Kjøkkenmesteren, medens han kun een Gang havde besøgt Mundskjænken; den første blev derfor dømt til Døden og den sidste igjen indsat paa sin Post. Da han forlod Fængslet bad Joseph ham at tænke paa ham og bevirke hans Befrielse hos Kongen. Men Mundskjænken tænkte ikke paa Joseph, tillige hentørrede Træet og Kilden svandt bort i Fængslet, fordi Joseph stolede paa et svagt Menneske istedetfor paa Gud.*)

Joseph havde været syv Aar i Fængslet, da han en Morgen saae Mundskjænken igjen. Han var kommen for at føre ham for Kongen, som havde havt en Drøm, Ingen kunde udtyde. Men Joseph vægrede sig ved at træde frem for Kongen, førend han havde overbeviist ham om sin Uskyldighed. Han fortalte derfor Mundskjænken Aarsagen til hans Fangenskab, nævnede ham ogsaa alle de Fruer, som Zuleicha havde indbudt til sig og for hvem hun slet ikke havde gjort nogen Hemmelighed af sin Kjærlighed til ham. Mundskjænken bragte Josephs Svar til Kongen, som strax lod Zuleicha og

---

*) Ogsaa efter Midrasch Fol. 45 maatte Joseph endnu vansmægte to Aar i Fængslet, fordi han havde bedet Mundskjænken at tænke paa sig.

alle de af Joseph betegnede Fruer kalde for sig. De tilstode, at de havde bagvadsket Joseph*), og Zuleicha selv bekjendte, at hun havde søgt at forføre ham. Kongen lod Joseph tilstille en Skrivelse, i hvilken han ikke blot skjænkede ham sin Frihed, men ogsaa erklærede den allerede udstaaede Fængselsstraf for uretfærdig og beroende paa en falsk Anklage. Joseph iførte sig nu de ham af Raijan sendte Klæder og begav sig til det kongelige Palads, hvor Raijan havde forsamlet Rigets Store, Ægyptens Præster, Stjernekyndige og Drømmetydere omkring sig. Jeg har, sagde Kongen, saasnart Joseph befandt sig i hans Nærhed, seet syv magre Køer, som opaade syv fede, og syv udtærskede Ax, som slugte syv fulde; kan du sige mig, hvad den Drøm betyder? — Gud, svarede Joseph, vil sende dit Land syv frugtbare Aar, hvorefter der vil følge syv Hungerens Aar; derfor vær forsigtig og lad saameget Korn samle i de første syv Aar og godt opbevare, som er tilstrækkeligt til at underholde dine Undersaatter i de syv følgende Aar. Kongen var meget tilfreds med dette Svar og udnævnte Joseph til at være Bestyrer af hans Eiendomme i Potiphars Sted. Joseph reiste nu omkring i Landet og op-

*) Saaledes hedder det ogsaa i Midrasch Fol. 45: Potiphars Hustru saae saa daarlig ud at hendes Veninder spurgte hende, hvad der var hændet hende? Da fortalte hun dem sit Eventyr med Joseph. Derpaa sagde de: du kan ikke gjøre noget Bedre end at anklage ham for din Mand og lade ham indespærre. Hun bad da sine Veninder ogsaa at anklage Joseph som en Forfører for deres Mænd. Dette gjorde de, og snart kom der Mænd til Potiphar og beklagede sig for ham over Josephs Frækhed, o. s. v.

kjøbte Sæden, som paa Grund af den store Overflødighed stod lavt i Priis og lod overalt, men især i Hovedstaden, bygge store Magasiner. Da han en Dag red ud for at besee en Kornbeholder, som laa udenfor Staden, lagde han paa Veien Mærke til en Betlerske, hvis hele Udseende vel var høist elendigt, men som dog bar umiskjendelige Spor af fordums Storhed. Joseph nærmede sig hende fuld af Medlidenhed og rakte hende en Haandfuld Guld. Men hun vægrede sig ved at modtage Noget og sagde hulkende: Guds store Prophet! jeg er ikke din Gave værdig, endskjøndt min Forseelse er bleven Trinnet til din nuværende Lykke. Ved disse Ord betragtede Joseph hende nærmere og saae da, det var Zuleicha, hans Herres Hustru, som havde elsket ham saa lidenskabeligt. Han spurgte hende om hendes Mand og erfarede, at han var død snart efter sin Afsættelse af Græmmelse og Fattigdom, og at han egentlig lige fra deres Formæling havde været saa syg, at hun altid kun havde baaret Navnet af Hustru. Da Joseph hørte dette, førte han hende til en Slægtning af Kongen og lod hende pleie som en Søster. Men snart syntes hun ham nu igjen ligesaa blomstrende og ungdommelig som den Tid, da han først kom i hendes Huus. Han anholdt derfor om hende hos Kongen og ægtede hende med dennes Samtykke. Zuleicha fødte ham to Sønner endnu forend de skrækkelige Dyrtidsaars Begyndelse, i hvilke Ægypterne maatte sælge først deres Guld, deres Prydelser og andre Kostbarheder, saa deres faste Eiendomme, senere deres Slaver og tilsidst sig selv, deres Koner og Børn til Kongen for Korn. Men ikke

blot i Ægypten ogsaa i de tilgrændsende Lande herskede stor Nød. Ogsaa i Kanaans Land var der ikke mere noget Korn at saae, saa at Jacob var nødt til at sende sine 10 Sønner — Benjamin alene blev hjemme — til Ægypten for at indkjøbe Levnetsmidler. Men for at de ikke skulde vække Opsigt eller paa Grund af deres smukke, kraftige Skikkelse tildrage sig onde Øine, anbefalede han dem at drage ind af Stadens 10 forskjellige Porte. — Joseph gjenkjendte sine Brødre og kaldte dem Spioner, fordi de vare komne enkeltviis til ham og dog vare Brødre, som de selv tilstode*). Da de derpaa til deres Undskyldning fortalte alle deres Familieforhold og for at forklare deres Faders Ængstelighed talte om en tabt Broder, blev Joseph saa opbragt, at han nægtede dem de forlangte Levnetsmidler og opfordrede dem til at bringe deres Broder Benjamin med. Men for at være vis paa, at de vilde komme igjen, beholdt han en af dem hos sig som Gidsel. Efter nogle Ugers Forløb vendte de tilbage med Benjamin, thi saa ugjerne ogsaa

*) I Midrasch Fol. 46 siger Jakob til sine Sønner: gaaer ikke sammen ind ad een Port i Staden for det onde Øies Skyld. Og paa den følgende Side: Joseph tænkte nok, at hans Brødre vilde komme til Ægypten, han befalede derfor Portvagtene, hver Dag at bringe ham Navnene paa alle Fremmede. En Dag bragte En ham Navnet Ruben, Jakobs Søn, den Anden: Simon, og saa fremdeles indtil endelig den Tiende bragte Navnet Ascher, Jakobs Søn. Han lod hurtigt alle Forraadskamre lukke undtagen eet, gav Forstanderen over dette Navnene paa hans Brødre og sagde: naar disse Folk komme, saa lad dem sætte fast og føre til mig. Da de kom frem for ham, sagde han: I ere Spioner, ellers vilde I være komne ind ad een Port o. s. v.

Jakob lod ham reise, at ikke en lignende Skjæbne skulde ramme ham som Joseph, maatte han dog endelig give efter for at undgaae at døe af Sult. Joseph lod nu det forlangte Korn udmaale til dem, men befalede sin Huusbestyrer at lægge et Sølvbæger i Benjamins Kornsæk, at anholde dem som Tyve ved Stadens Port og at lade dem føre tilbage til sit Palads.

Hvilken Straf, spurgte han da sine Brødre, fortjener den, som har stjaalet mit Bæger? — Han blive din Slave, svarede Jakobs Sønner, visse paa, at Ingen af dem var istand til en saadan Skjændselsdaad. Men da man aabnede deres Sække og fandt Bægeret i Benjamins, sagde de til denne: vee dig! hvad har du gjort? skulde du efterligne din tabte Broders Exempel, der stjal sin Bedstefader Labans Afgudsbillede og sin Tantes Belte? Da de imidlertid havde svoret deres Fader, at de ikke vilde komme for hans Aasyn uden Benjamin, bade de Joseph at tage en af Brødrene som Slave i Benjamins Sted. Men Joseph vilde netop beholde Benjamin. Derfor sagde Ruben til sine Brødre: reiser til vor Fader og fortæller ham, hvad der er hændet os; jeg den Ældste af Eder, som har lovet ham før at offre mit Liv, før jeg vender tilbage uden Benjamin, jeg bliver her til han selv kalder mig tilbage; thi han vil nok indsee, at et saadant Tilfælde ikke var at forudsee og at vi ikke vilde have stillet nogen Borgen for Benjamin, hvis vi havde kjendt ham som en Tyv. Jakob troede ikke sine Sønner, da de kom tilbage, men frygtede at de havde handlet mod Benjamin som tidligere imod Jakob. Han brast i Taarer og græd, til hans Dines

Lys udslukkedes, thi ogsaa hans Smerte over Joseph vaagnede paany, endskjøndt han endnu stedse haabede paa Opfyldelsen af hans Drøm. Nu reiste hans Sønner tredie Gang til Ægypten med den Beslutning at befrie Benjamin med Magt; thi de vare saa stærke, at de alene kunde staae sig imod hele Krigshære. Især Jehuda kunde, naar han blev vred, brøle som en Løve og dræbe de stærkeste Mænd med sin Stemme.*) Han var da ikke mere at berolige, indtil en af hans Slægtninge berørte den stride Haardusk, som i saadanne Dieblikke reiste sig paa hans Nakke. Imidlertid forsøgte de endnu engang ved Bønner at bevæge Joseph til at give Benjamin fri. Men da de talte til ham om deres Faders Kjærlighed til ham, spurgte han, hvad der var bleven af Joseph. Da sagde de: en Ulv har fortæret ham. Jo-

*) I Midrasch Fol. 46 hedder det: Da Joseph lod Simon indespærre, vilde hans Brødre staae ham bi. Men Simon modtog ikke deres Hjælp. Joseph lod sig da sende 70 Helte af Pharao for at fængsle ham. Men da de nærmede sig Simeon med Lænker, skreg han saaledes mod dem, at de styrtede til Jorden og sloge Tænderne ind paa sig. Da sagde Joseph til sin Søn Menascha, som stod ved Siden af ham; kast du ham Lænken om Halsen! Menascha bibragte ham et Slag og lagde ham i Lænker. Da raabte Simeon: dette Slag kommer fra min Slægt. — Ogsaa Fol. 47 hedder det: Da Joseph lod Benjamin indespærre, skreg Jehuda saa voldsomt, at Chuschim, Dans Søn, hørte det i Kanaan og skreg med ham. Joseph frygtede at blive dræbt, da han saae Jehuda saaledes i Vrede, at hans høire Die spyede Blod. Nogle paastaae: Jehuda havde 5 Klædninger over hverandre og naar han blev vred, svulmede hans Hjerte saa stærkt op, at de alle brast. Joseph skreg da ogsaa saa stærkt, at han forvandlede en Søile til en Gruushob, saa at Jehuda tænkte: ogsaa han er en Helt som vi.

seph tog et Bæger i Haanden og lod som om han spaaede deraf; da raabte han til dem: I lyve, Joseph er bleven solgt af Eder. Da de modsagde denne Anklage, lod Joseph Zuleicha række sig den Kjøbecontract, som Jehuda egenhændig havde udstedt til Beduinerne, og viste ham den. Vi havde en Slave, som hed Joseph, sagde Jehuda, og kom derved i en saadan Vrede, at han var nær ved at brøle; men Stemmen svigtede ham, thi Joseph lod sin Søn Ephraim berøre hans Haarduſk, der hang ned til Jorden. Da Brødrene saae dette, tvivlede de ikke mere om, at de stode for Joseph; thi foruden ham kunde de ingen Slægtninge have i Ægypten. De faldt derfor ned for ham og raabte: Du er vor Broder Joseph! tilgiv os! — I have Intet at frygte af mig, svarede Joseph, og Gud den Barmhjertige vil ogsaa tilgive Eder. Dog reiser nu hurtigt tilbage til vor Fader og bringer ham herhen; tager ogsaa min Kjole med og kast den over hans Ansigt, saa vil hans Blindhed ophøre. Neppe havde de forladt Ægypten, før Vinden allerede tilpustede Jakob Vellugten fra Josephs Kjole, og da Jehuda, som var ilet foran sine Brødre, bragte ham den, aabnedes hans Øine igjen. De reiste nu sammen til Ægypten, Joseph drog dem imøde og efterat han havde omfavnet sin Fader, raabte han: Herre! Du har nu gjort min Drøm til Sandhed og forlenet mig med stor Magt. Himlens og Jordens Skaber, vær min Støtte i denne og hiin Verden, lad mig døe som Muslim og samles med de andre Troende!

Jakob saavel som Joseph forlode ikke mere Ægyp-

ten, men begge forlangte i deres Testamente at begraves i Kanaans Land hos Abraham, hvilket ogsaa skeede. Guds Fred være med dem! —

Moses og Aron.

Da Tiden nærmede sig at Gud igjen vilde sende en Prophet til Jorden, havde Ægyptens Konge Pharao*) paa een Nat tre Drømme efter hinanden. Først fornam han en Stemme, som tilraabte ham: Pharao! gjør Bod; thi Enden paa dit Herredømme er nær; en Yngling af en fremmed Stamme vil beskjæmme dig og dit Folk for hele Verden. Kongen blev meget foruroliget ved denne Drøm, dog sov han ind igjen noget efter. Da reiste en Løve sig for ham i Drømme; den truede med at sønderrive et Menneske, som kun var bevæbnet med en Stok, men Mennesket blev staaende ganske roligt, indtil Løven kom ind paa ham, da gav han den et eneste Slag med Stokken og kastede den i Nilen. Pharaos Uro forøgedes

---

*) Efter andre Sagn var denne Pharao ikke blot en Fremmed, men ogsaa Frugten af et Ægteskabsbrud. Som Pattebarn afbed han sin Moders Brystvorte, som Dreng mishandlede han sine Kammerater, 20 Aar gammel mistede han sin Fader og satte sin Arv overstyr. Derpaa kom han med sin Ven Haman til Ægypten som Lykkeridder, blev ved sin Dygtighed i Finantsspeculationer Vezir og efter Kongens Død selv Konge paa den Betingelse, at Ægypterne skulde være frie for Afgifter og Jøderne derimod udrede dem alle. Ros. I, 79.

ved denne anden Drøm, og først henimod Daggry blev det ham muligt at falde i Søvn endnu engang. Men neppe havde han lukket Øinene, før han saae sin dydige Gemalinde Asia svæve op i Luften paa en bevinget Hest. Hesten fløi opad, hun tilraabte ham det sidste Levvel, hvorpaa Jorden revnede under hans Fødder og slugte ham. Pharao reiste sig fra sit Leie saasnart han vaagnede og lod sin Vezir Haman kalde. Denne befalede han strax at forsamle alle Troldmænd, Drømmetydere og Stjernekyndige i Hovedstaden. Da de vare komne sammen flere Tusinde i Tallet i den største Sal i det kongelige Palads, besteg Pharao sin Throne og foredrog dem med bævende Stemme sine Drømme. Men endskjøndt Udtydningen af disse Drømme var saa let, at den ikke blev skjult for Nogen i Forsamlingen*), saa vovede dog Ingen at tilstaae Kongen Sandheden. Men af deres blege Ansigter, gjættede han hvad der foregik i deres Indre og opfordrede Stjernetydernes Øverste til ikke at skjule Noget for ham af det, som forestod ham og tilsikkrede ham forud sin Naade, selv hvis han skulde forudsige ham det Værste. Mægtige Konge! sagde nu den Tiltalte, en Olding paa 99 Aar med et Skjæg, der

*) Efter Andre var det Dæmonerne og Helvedes Aander, fra hvem Forklaringen kom. Disse undlade nemlig ikke endnu bestandig at snige sig op til Himlen for om muligt at komme ind; naar de opdages, kaste Himlens Vogtere dem igjen ned til Helvede — dette er Stjerneskuddene; men hvad de faae Tid til at opfange af Englenes Samtaler, det meddele de da igjen til deres Venner og Fortrolige, Troldmænd og Stjernetydere, der besøge dem i Ørkenen og paa eensomme Steder. Saaledes havde de ogsaa erfaret Moses' Fødsel. Nos. I. 82.

hang ham ned paa Brystet som en Solvstang: endnu aldrig faldt det din Tjener saa tungt at adlyde din Befaling som i dette Dieblik, da jeg skal forkynde dig den største Ulykke. En af dine Slavinder af Israels Døttre vil føde en Dreng, som vil styrte dig og dit Folk i den dybeste Afgrund. Ved disse Ord begyndte Pharao at græde høit; han rev sin Krone af Hovedet, sled sin Kappe istykker og slog sig med knyttet Næve paa Brystet og i Ansigtet. Alle Tilstedeværende græd med ham, og Ingen vovede at sige ham et Ord til Trøst. Da traadte Veziren Haman*) frem og sagde: Min Troskab og Hengivenhed er dig bekjendt, store Konge! derfor tilgiv din Slave, naar han fordrister sig til at dadle dig for din Forsagthed og at give dig et Raad, hvorved du kan opløse Drømmen til Intet. Endnu er Magten i din Haand; naar du bruger den fuldkomment, saa gjør du alle Drømmetydere tilskamme. Lad strax alle Børn, som ere fødte iaar, og alle frugtsommelige Kvinder dræbe og alle Mænd skille fra deres Hustruer, saa kan du trodse den Fare, som truer dig. Pharao fulgte dette grusomme Raad. Syv Tusinde Børn under eet Aar bleve strax kvalte og ligesaa mange frugtsomme-

---

*) Her afviger den muselmandske Legende fra den rabbinske, ifølge hvilken (Midrasch Fol. 52) Bileam meddeelte dette Raad, medens Hjob taug, men Jethro, hans tredie Raadgiver, raadede ham fra enhver Voldsdaad mod det israelitiske Folk. Hjob blev paa Grund af sin Taushed født i de største Fristelser og hjemsøgt med alle Slags Lidelser; Bileam blev senere dræbt af Israeliterne paa Grund af hans ryggesløse Raad og Jethro, som for sin Frimodigheds Skyld maatte flygte til Midian, blev til Løn derfor Moses' Svigerfader.

lige Kvinder kastede i Nilen. Mændene bleve derpaa afsondrede fra deres Koner og det blev dem under Livsstraf forbudt at nærme sig dem.*)

En Nat da Amram, en Israelit som hørte til Pharaos Vezirer, havde Nattevagten hos denne, viste Englen Gabriel sig for ham, bærende hans Gemalinde Johabed, Jashars Datter, paa en af sine Vinger. Han lagde hende ved Siden af Pharao, som var falden i en dyb Søvn og snorkede som en slagtet Oxe, og sagde til Amram: Undfangelsens Time er kommen for Guds Udsendte og du er udvalgt af Herren til at avle ham. Han sendte dig din Gemalinde herhen for strax at give dig et Beviis paa Pharaos Afmagt ligeoverfor den Almægtiges Villie. Englen forsvandt, efterat den havde talt saaledes og lod Johabed blive i Amrams Arme, til Morgenstjernen stod op. Da bar han hende, endnu

*) Ogsaa i Midrasch fremstilles Pharaos Mordbefaling som Følge af en Drøm. Stedet lyder Fol. 51: I Aaret 130 efterat Israeliterne vare vandrede ind i Ægypten, saae Pharao en gammel Mand for sig, som holdt en Vægtskaal i Haanden og lagde alle Ægyptens Lærde og Fyrster i den ene Skaal men i den anden et lille Lam, som dog veiede alt det Andet op, saa at Pharao var høist forbauset over dette Lams svære Vægt. Da han vaagnede og fortalte denne Drøm til sine Folk, forfærdedes de meget derover. En af hans Tjenere sagde da: denne Drøm betyder en stor Ulykke, som et Barn af Israels Folk engang vil føre over Ægypten. Hvis Kongen finder for godt, saa bekjendtgjøre vi for at forhindre denne Ulykke en kongelig Lov, som foreskriver, at enhver Dreng, der bliver bragt til Verden af en Israelitinde, skal dræbes strax ved hans Fødsel. Kongen fulgte dette Raad.

førend Pharao vaagnede, igjen tilbage til hendes Bolig paa sine Vinger.

Pharao havde denne Nat igjen en Drøm, som allerede tidligere havde foruroliget ham; da han vaagnede, lod han Haman komme for sig og befalede ham igjen at sammenkalde Drømmetyderne. Men neppe havde han udstedt denne Befaling, før Stjernetydernes Overste bad om at indlades. Pharao bød ham velkommen og spurgte ham, hvad der havdeført ham saa tidligt til Paladset. Bekymring for din Throne, svarede Drømmetyderen, og for dit Liv. Jeg har igaar Nat læst i Stjernerne, at den Dreng blev undfanget, som engang skal berøve dig Liv og Rige; jeg kunde derfor neppe vente Morgenstjernen for at bringe dig Efterretningen om denne sørgelige Tildragelse; maaskee lykkes det dig at opdage den Mand, som uagtet dit Forbud og dine vise Anordninger dog har fundet Midler til at besøge sin Kone inat. Pharao troede saameget snarere Stjernetyderen, som ogsaa Gjentagelsen af hans Drøm tydede hen derpaa; han bebreidede derfor Haman, at han ikke havde truffet bedre Foranstaltninger for at gjøre en Overtrædelse af hans Forbud umulig. Tilgiv din Tjener, sagde Haman, naar jeg drister mig til at tvivle paa Ufeilbarheden af denne lærde Mesters Udtydning; men de Forholdsregler, som jeg har truffet og ladet iværksætte under min egen Opsigt ere af den Beskaffenhed, at Udtydningen denne Gang er mig ganske ubegribelig. Igaar saasnart jeg havde forladt det kongelige Palads, begav jeg mig over til den anden Side af Floden og lod alle Israels Mænd kalde til mig,

idet jeg truede Enhver med Døden, som blev tilbage under hvilketsomhelst Paaskud. For dog at være sikker paa, at om ogsaa En eller Anden var skjult i sin Bolig, han saa dog var skilt fra sin Kone, lod jeg derpaa ogsaa alle Kvinder flytte hen til en ganske anden Deel af Staden og lod denne saavelsom Mændenes Leir omringe af Tropper, som ikke lode Nogen gaae enten ud eller ind. Imidlertid vil jeg dog handle saaledes, som om jeg var overbeviist om Sandheden af din Stjernekyndiges Udsagn. Hvis du vil, saa lader jeg alle Kvinderne dræbe, hvis ikke, saa kunne de om nogle Maaneder underkastes en ny Undersøgelse af ægyptiske Gjordemødre, da skulle vi nok udfinde den Skyldige og ødelægge Livsfrugten i Spiren. Gud indgav Pharao Forbarmelse over Israels Kvinder, og han nøiedes med fremdeles at lade dem strængt bevogte og underkaste videre Undersøgelser. Men disse vare efter Herrens Bestemmelse frugtesløse. Thi da Amram ikke turde gaae bort fra det kongelige Palads, saa nærede Haman heller ikke den mindste Mistanke til hans Gemalinde og gjorde en Undtagelse fra den almindelige Regel med hende som en Vezirs Gemalinde.

Ni Maaneder efter fødte Johabed en Dreng, som hun kaldte Musa (Moses). Hun følte ikke den mindste Smerte ved Nedkomsten; ligeledes var hun ogsaa under hele sit Svangerskab fri for alle de Besværligheder, som frugtsommelige Kvinder ellers ere underkastede.*) Men

*) Ganske som Midrasch anf. St.: I Biblen sammenstilles Johabeds Undfangelse og Nedkomst for at antyde, at den sidste

desto større var hendes indre Smerte, da hun kastede sine Øine paa Barnets Ansigt, der straalede som Fuldmaanen, og naar hun tænkte paa dets nære Død. Men Moses reiste sig og sagde: Frygt ikke, Moder, Abrahams Gud er med os.

Den Nat, da Moses fødtes, omstyrtedes alle Afguderne i alle Ægyptens Templer. Pharao fornam i Drømme en Stemme, som tilraabte ham: omvend dig til den eneste Gud, Himlens og Jordens Skaber, eller din Undergang er uundgaaelig. Om Morgenen kom Stjernetyderen igjen og forkyndte Pharao den Drengs Fødsel, som engang skulde styrte ham i Fordærvelse. Haman lod paany alle Israelitindernes Boliger gjennemsøge, og gjorde ikke engang en Undtagelse med Johabeds, fordi han tænkte, at en anden Kone let kunde have skjult sit Barn i hendes Huus. Johabed var gaaet ud, da Haman traadte ind i hendes Huus; men sit Barn havde hun først puttet ind i Bagerovnen og stablet Brænde op foran det. Da Haman Intet fandt i hele Huset, lod han Brændet i Ovnen antænde og gik videre. Er der skjult et Barn i Ovnen, tænkte han, saa vil det opbrændes. Da Johabed kom hjem og saae en stærk Ild i Ovnen, udstødte hun et ynkeligt Jammerskrig. Men Moses tilraabte hende fra Ovnen: berolige dig, Moder, Gud har ikke givet Ilden nogen Magt over mig. Da

---

var ligesaa smertefri som den første. Til disse Ord i Biblen: hun saae ham, at han var god, hedder det blandt Andet: de Lærde paastaae: da Moses blev født, udbredte et Lys sig over den hele Verden, thi det hedder med de samme Ord i Skabelseshistorien: Gud saae Lyset, at det var godt.

Haman imidlertid ofte gjentog disse Huusundersøgelser og Johabed frygtede for, at han engang istedetfor at antænde Brændet i Ovnen skulde lade det rydde tilside, besluttede hun hellere at betroe sit Barn til Nilen end at udsætte det længere for den Fare at blive opdaget af Haman. Hun lod derfor Amran sende sig en Kiste, lagde Moses deri og bar den henimod Midnat til Nilen. Men hun kom forbi en Vagt, blev anholdt og adspurgt, hvad den Kasse indeholdt, som hun bar under Armen. I samme Dieblik aabnede Jorden sig under Soldatens Fodder, som stod Vagt der, og slugte ham til Halsen. Lad denne Kone uforstyrret gaae sin Vei, lød da en Stemme fra Jorden, og din Mund aldrig udsige, hvad dine Dine have seet, eller du er Dødsens! — Soldaten lukkede Dinene i som Tegn paa Lydighed, thi tale kunde han allerede ikke mere, saa fast var hans Hals sammenpresset, og da Johabed var kommen forbi, kastede Jorden ham op igjen. Da Johabed var kommen til det Sted ved Bredden, hvor hun vilde lægge Kisten mellem Sivene, saae hun en stor sort Slange. Det var Iblis, som i denne Skikkelse lagde sig i Veien for hende, i den Hensigt at gjøre hende vaklende i sit Forsæt. Forfærdet foer hun tilbage for dette afskyelige Dyr, men Moses raabte til hende fra Kassen: vær uden Frygt, Moder, gaa kun din Vei fremad, min Nærhed vil nok forjage denne Slange. Iblis forsvandt ved disse Ord. Johabed aabnede da endnu engang den lille Kiste, trykkede Moses til sit Hjerte, lukkede den igjen og lagde den grædende og hulkende mellem Sivet i det Haab, at en godhjertet Ægypterinde vilde optage Barnet. Da hun gik bort igjen,

hørte hun en Stemme fra Himlen: sørg ikke, Amrans Hustru! vi bringe dig din Søn tilbage, han er udkaaret til Guds Sendebud!

For ret tydeligt at vise de menneskelige Foranstaltningers Afmagt ligeoverfor det, som Kalam'en har skrevet paa de himmelske Skjæbnens Tavler, havde Gud forenet Amran med sin Hustru i Pharaos Seng. Saaledes skulde ogsaa nu Drengen, som var givet til Priis for Vandene, reddes af Pharaos egen Familie. Saasnart derfor Jobabed havde fjernet sig, befalede han den over Vandet satte Engel at skylle den lille Kasse, i hvilken Moses laa, bort fra Bredden og lade den drive ind i den Kanal, som forbandt Pharaos Slot med Nilen. For sine spedalske Døttres Skyld, som efter Lægernes Raad skulde bruge Nilbade, havde Pharao nemlig ladet grave en Kanal, igjennem hvilken Nilvandet blev ledet ind i en stor Beholder midt i Slotsgaarden. Den ældste af de syv Prindsesser saae først Kassen og bar den til Bredden for at aabne den. Da hun løftede Laaget op, straalede et Lys hende imøde, som hendes Øine ikke kunde taale; derfor kastede hun sit Slør over Moses. Men i samme Øieblik lyste hendes eget Ansigt, som hidtil havde været bedækket med Ar og Fregner og alle mulige hæslige Farver, som den reneste Maane, og hendes Søstre raabte forbausede: hvorledes er du paa en Gang bleven saaledes befriet fra din Spedalskhed? Ved dette Barns Underkraft, svarede den Ældste*). Den Glands, som straalede

*) Ogsaa i Midrasch Fol. 51 til de Ord: Pharaos Datter gik til Floden, hedder det: thi hun var behæftet med en slem Spedalskhed, saa at hun ikke turde bruge varme Bade. Men saasnart

mig imøde, da jeg saae paa det uden Slør, har forjaget al Ureenhed fra mit hele Legeme, ligesom den opgaaende Sol forjager Nattens Mørke. Nu løftede ogsaa hendes sex Søstre en efter den anden Sløret fra Moses' Ansigt og de bleve ogsaa rene, som om de vare skabte af det fineste Sølv. Den Ældste tog derpaa Kassen paa Hovedet og bar den til sin Moder Asia og fortalte hende, paa hvilken underfuld Maade baade hun og hendes Søstre vare blevne helbredede. Asia tog Moses ud af Kassen og bragte ham til Pharao. Prindsesserne fulgte hende. Pharao foer sammen, da Asia traadte ind i hans Gemak, hans Hjerte fyldtes med bange Ahnelser og desuden var det ikke Skik, at Kvinderne besøgte ham uopfordrede. Hans Ansigt opklaredes imidlertid, da han saae de syv Prindsesser, som nu overgik alle deres Jævnaldrende i Skjønhed. Hvo ere disse Piger? spurgte han Asia. Er det Slavinder, som en mig undergiven Fyrste sender til Foræring? Det er dine Døttre, svarede Asia, og her paa min Arm ligger den Læge, som har helbredet dem for deres Spedalskhed. — Hun fortalte derpaa Kongen, hvorledes Prindsesserne havde fundet Moses og hvorledes de vare komne sig ved Synet af ham.

Pharao jublede høit af Glæde og omfavnede første Gang i sit Liv sine elskede Døttre. En Stund efter for-

---

hun udstrakte Haanden og tog det grædende Barn, blev hun helbredet; derfor holdt hun det ogsaa ilive, thi hun tænkte, det vil vist engang voxe til og blive en from Mand, og den, som redder et Menneskes Liv, tjener den, som opholder en heel Verden. Derfor blev ogsaa Saligheden i det andet Liv hende til Deel.

mørkedes imidlertid hans Aasyn igjen og han sagde til Asia: dette Barn maa ikke leve; hvo veed, om ikke hans Moder er en Israelitinde og om det ikke er det Barn, hvorom baade mine Drømme og mine Stjernekyndige have spaaet? — Troer du endnu altid paa tomme Drømme, Satans Indskydelser og paa endnu tommere Udtydninger af Mænd, som prale af, at de kunne læse Fremtiden i Stjernerne? har du ikke ladet alle Frugtsommelige i Israel og alle Børn dræbe og deres Boliger gjennemsøge? iøvrigt staaer det jo endnu stedse i din Magt at tilintetgjøre dette svage Væsen; optag det blot midlertidigt i dit Palads af Taknemmelighed for dine Døttres underfulde Helbredelse. Alle Prindsesserne forenede deres Bønner med Asias, indtil Pharao endelig lod sig formilde og tillod, at Barnet maatte blive opdraget i Paladset.

Neppe havde Pharao udtalt Naadeordet, før Asia ilede til sine Værelser med Barnet og lod en ægyptisk Amme hente. Men Moses stødte Ammens Bryst fra sig. Den Høiestes Villie var nemlig, at han ikke skulde suge nogen Næring af en Afgudsdyrkerskes Bryst*). Asia lod en anden Amme hente, men Moses rørte heller ikke hende, ligesaa lidt som en tredie. Den følgende Dag lod Asia bekjendtgjøre: enhver Kone, som ønsker at amme et fremmed Barn imod en god Løn, skal indfinde sig i Paladset.

---

*) Ligesaa i Midrasch Fol. 51: Af de Ord: hans Søster sagde til Pharaos Datter: skal jeg hente dig en Amme iblandt Hebræerinderne? lader sig slutte, at man havde bragt ham til alle Ægypterinderne, men at han ikke diede Nogen, fordi han tænkte: skal en Mund, som engang skal tale med Schekina, indsuge noget Ureent?

Snart efter denne Bekjendtgjørelse var hele Slotsgaarden fuld af Koner og Piger, af hvilke mange kom blot af Nysgjerrighed. Iblandt de sidste var ogsaa Kolthum (Miriam), Moses' ældre Søster. Da hun hørte, at Barnet var bleven fundet i en Kiste paa Vandet og endnu ikke vilde tage fat paa noget Bryst, løb hun hurtigt til sin Moder og fortalte hende det. Johabed ilede til det kongelige Palads — thi de haarde Forholdsregler imod Israelitinderne vare nu ophævede — og lod sig melde som Amme hos Asia. Moses havde neppe seet sin Moder, før han rakte Armene ud efter hende. Hun lagde ham til sit Bryst og da drak han strax, saa at hun blev fæstet paa 2 Aar som Amme. Efter denne Tids Forløb sendte Asia hende bort med rige Gaver, men beholdt Moses hos sig i den Hensigt at antage ham i Barns Sted, fordi hun havde ingen mandlige Arvinger. Ogsaa Pharao fik efterhaanden Moses meget kjær og tilbragte ofte hele Timer med at lege med ham.

En Dag — Moses var dengang i sit 4de Aar — da Pharao legede med ham, tog han ham Kronen af Hovedet, kastede den paa Jorden og sparkede den bort med Foden*). Dette vakte Pharaos Mistanke paany;

---

*) Ogsaa dette Sagn stammer fra Jødedommen. Det lyder saaledes i Midrasch Fol. 52: I det tredie Aar efter Moses' Fødsel sad Pharao engang paa sin Throne med sin Gemalinde paa høire Side, sin Datter Bitja, som havde Moses paa Skjødet, paa venstre Side, og alle Ægyptens Store sadde ved det kongelige Taffel. Da rakte Moses Haanden ud efter Pharaos Krone, tog den af hans Hoved og satte den paa sit. Alle Tilstedeværende forfærdedes derover og Troldmanden Bileam sagde: husk,

forbittret løb han til Asia, bebreidede hende, at hun havde overtalt ham til at lade Moses blive ilive og viste paany Lyst til at dræbe ham. Men Asia lo ad ham over at han kunde lade sig forlede til saa sorte Tanker ved et Barns Uartighed. Godt, sagde Pharao, vi ville engang faae at see, om dette Barn handler uoverlagt eller betænksomt. Lad engang en Skaal bringe ind med Gløder og en med Dinarer; griber han efter det Første, saa være Livet ham atter skjænket, men rækker han Haanden ud efter det Sidste, saa har han forraadt sig selv. Asia maatte adlyde, og som om hendes eget Liv var i Fare, hæftede hun sine Øine i bange Forventning paa Moses' Haand. Allerede vilde dette voxent forstandige Barn tage en Haandfuld Dinarer, men Gud vaagede over hans Liv og sendte en Engel for imod hans Villie at styre hans Haand hen mod Gløderne, ja endogsaa tage en af dem i Munden. Pharao beroligedes igjen og bad Asia om Forladelse; men Moses havde brændt sig paa Tungen og stammede fra denne Dag.

Da Moses var sex Aar gammel, drillede Pharao ham saa meget en Dag, at han i sin Vrede gav Thronen, paa hvilken Pharao sad, et saadant Spark med Foden,

---

o Konge! dine Drømme og deres Udtydning! denne Dreng er fra Hebræerne, som have Gud i Hjertet; han har tilegnet sig Ægyptens Rige ved sin indre Viisdom — (dernæst følge Exempler fra Abraham til Joseph) — hvis Kongen synes, saa udgyde vi hans Blod, førend han berøver Kongen sit Rige. Da sendte Gud en Engel i en ægyptisk Fyrstes Skikkelse, som sagde: hvis Kongen synes, saa lade vi bringe en Skaal med Schohamstene og en med Kul osv.

at den styrtede omkuld og Pharao faldt til Jorden blødende baade af Næse og Mund. Han reiste sig og trak sit Sværd for at gjennembore Moses. Asia og de syv Prindsesser vare tilstede, men al deres Umage for at berolige ham var forgjæves. Da kom en hvid Hane flyvende, som raabte: Pharao! hvis du udgyder denne Drengs Blod, da blive dine Døttre endnu mere spedalske end de vare. Pharao kastede et Blik paa Prindsesserne, og da deres Ansigter allerede vare blevne gule af Angst og Skræk, opgav han igjen sit blodige Forsæt. -- Saaledes opvoxede Moses i Pharaos Huus under allehaande Farer, som Gud hver Gang afvendte fra ham paa vidunderlig Maade. — En Morgen — han var da allerede 18 Aar — vaskede han sig i Nilen og bad til Gud. En ægyptisk Præst iagttog ham og bemærkede, at han forrettede sin Bøn ganske anderledes end alle andre Ægyptere, som stedse vendte deres Ansigt mod Pharaos Palads, medens han havde Blikket rettet opad. Hvem tilbeder du? spurgte Præsten ganske forbauset. Efterat have endt sin Bøn svarede Moses ham: min Herre! — Din Fader Pharao? — Gud fordømme mig og alle dem, der ære ham som Gud! — For denne Forbandelse skal du bøde med dit Liv; jeg gaaer strax til din Fader og anklager dig hos ham. -- Da bad Moses: du Vandenes Herre, som har ødelagt hele Menneskeslægten undtagen Noa og Audj i Bølgerne, lad dem ogsaa nu træde ud af deres Leie for at opsluge denne gudsbespottende Præst. Moses havde neppe udtalt disse Ord, før der reiste sig Bølger i Nilen, som kun den stærkeste Storm kan reise dem i Verdenshavet; en af dem væltede sig op over Bredden

og rev Præsten med sig ned i Strømmen. Da Præsten saae sit Liv i Fare, skreg han: Naade, Moses, Naade! jeg sværger dig, at jeg skal fortie, hvad jeg har hørt af dig. — Men hvis du bryder din Eed? — Saa gid min Tunge maa blive skaaret mig ud af Munden. — Moses reddede Præsten og gik sin Vei. Men da han kom tilbage til Paladset, blev han kaldet for Pharao, ved hvis Side Præsten sad, som havde forraadt ham. Hvem tilbeder du? spurgte Pharao. — Min Herre, svarede Moses, som giver mig Spise, Drikke og Klæder og sørger for alle mine andre Fornødenheder. Moses meente dermed den eneste Gud, Verdens Skaber og Opholder, hvem vi skylde Alt. Men Pharao henførte efter Herrens Villie dette Svar til sig selv og lod Tungen skjære ud paa Præsten som en Bagvasker og ham selv derpaa hænge i Paladset.

Da Moses havde naaet Manddomsalderen, underholdt han sig paa sine Udflugter meget hyppigt med Israeliter og lod sig meget fortælle om Abraham, Isak og Jakob og især om Joseph, thi hans Moder havde allerede for længe siden betroet ham Hemmeligheden ved hans Fødsel. En Dag saae han, hvorledes en Kopter paa det Grusomste mishandlede en Israelit ved Navn Samiri. Samiri bad ham om Beskyttelse og han gav Ægypteren et Slag, saa at denne styrtede livløs til Jorden. Moses angrede sin Hæftighed og bad Gud om Naade. Den følgende Dag var Samiri igjen i Strid med en Ægypter og bad Moses igjen om Hjælp. Men Moses bebreidede ham hans Trættekjærhed og løftede truende Haanden imod ham. Da Samiri saae dette, sagde han: du vil dog

vel ikke slaae mig ihjel ligesom Ægypteren igaar? Dette hørte den Ægypter, som var tilstede, og anklagede Moses hos Pharao som Morder. Pharao gav Moses til Priis for den Dræbtes Slægtninge, men en af hans Venner i det kongelige Huus bragte ham strax Efterretning om Pharaos Dom og det lykkedes ham endnu itide at flygte.

Moses flakkede flere Dage*) om i Ørkenen, indtil Gud sendte ham en Engel i en Beduins Skikkelse, som førte ham til Midian, hvor den rettroende Præst Schueib (Jethro) boede midt iblandt Afgudsdyrkere. Solen var nær ved at gaae ned, da han naaede til en Brønd udenfor

*) Ifølge de jødiske Sagn (Midrasch Fol. 52) laae der mange Aar mellem Moses' Flugt fra Ægypten og hans Ankomst til Midian, i hvilken Tid han opholdt sig i Æthiopien. Derhen var allerede før ham Bileam kommen og havde paa forræderisk Viis, medens Kongen af Æthiopien førte Krig med Syrien og andre Lande, bemægtiget sig Hovedstaden og befæstet den paa tre Sider med Volde og Grave, men ladet den fjerde Side bevogte af giftige Slanger. Kongen havde allerede beleiret Byen i 9 Aar, da Moses kom til ham i Leiren og raadede ham at tage alle Storkeæg i de omliggende Skove, opfode Ungerne, sulte dem flere Dage og derpaa sende dem imod Slangerne. Kongen gjorde dette, Storkene aade Slangerne og han indtog Byen fra denne Side. Dog undkom Bileam gjennem den modsatte Port og ophidsede Pharao paany imod Israeliterne. Moses blev første Vezir, og efter Kongens Død valgtes han til Konge og ægtede Enkedronningen. Men da han ikke rørte hende, fordi allerede Abraham ikke vilde have en Kone til Isak af fremmed Slægt, og heller ikke tog Deel i den æthiopiske Afgudsdyrkelse, anklagede hun ham for Folket og foreslog sin Søn til Regent. Moses greb Flugten og kom til Midian, hvor Jethro indespærrede ham i 10 Aar af Frygt for Æthioperne uden at give ham Næring, men Ziphora bragte ham hemmeligt Brød og Vand osv.

den lille By. Her stode Lija og Safurija, begge Schueibs Døttre, med deres Hjord. Hvorfor vande I ikke Eders Kvæg? spurgte Moses dem, Natten vælder jo snart ud over Eder. Vi vove det ikke, svarede Lija, før de andre Hyrder, som hade os og vor Fader, have vandet deres. Moses førte da selv deres Kvæg til Brønden og sagde: hvis nogen af Hyrderne har Noget derimod, saa skal jeg nok afgjøre det med ham. Pigerne lode ham raade, og ingen af Hyrderne, som efterhaanden kom til, vovede at modsætte sig Moses, thi hans hellige Udseende indgjød dem Ærefrygt. Da Schueib, som var forbauset over, at hans Døttre kom saa tidligt hjem, erfarede af dem, at en fremmed Mand havde vandet deres Kvæg, sendte han Safurija tilbage til Brønden for at byde ham til sig*). Men Moses rørte ikke de Spiser, som sattes for ham, uagtet han var meget sulten, og da Schueib spurgte ham, hvorfor han forsmaaede hans Kost, svarede han: jeg hører ikke til dem, som strax lade sig belønne for en god Gjerning. Men ogsaa jeg, svarede Schueib, hører ikke til dem, der blot beværte dem, som de ere Tak skyldige; mit Huus staaer aabent for enhver Gjæst, og som saadan, ikke som mine Døttres Velgjører, tør du vel modtage en Vederkvægelse. Moses spiste nu til han var mæt og

---

*) Da Moses fulgte hende hjem, gjorde Satan et Forsøg paa at friste ham til Fald, idet han sendte en mild Vind, som løftede Safurijas Klædebon iveiret og blottede hendes Been mere end anstændigt; men Moses forblev ubevæget og sagde blot til hende: lad mig gaae foran, thi jeg er ikke af dem, som ville udforske Kvinders Hemmeligheder. Satan flyede beskjæmmet til Helvede. Ros. I., 91.

fortalte under Maaltidet, hvad der var hændet ham i Ægypten. Da du dog ikke kan vende tilbage til dit Hjem, sagde Schueib da Moses havde endt sin Fortælling, saa bliv hos mig som Hyrde, og naar du har tjent mig tro i 8 eller 10 Aar, saa giver jeg dig min Datter Safurija tilægte. Moses modtog dette Tilbud og forpligtede sig til 8 Tjenesteaar, men føiede dog til, at hvis han ikke havde Noget at beklage sig over, saa vilde han gjerne blive to Aar længere, hvilket ogsaa virkelig skete.

Den følgende Morgen ledsagede Moses Schueibs Døttre ud paa Græsgangene, men da han var flygtet fra Ægypten uden Stok, hentede Safurija ham hendes Faders Vidunderstav*), som havde tjent alle andre Propheter før ham til Støtte og Forsvar. Adam havde taget den med fra Paradiis; efter hans Død kom den i Seths Hænder, senere fik Idris den, derpaa Noa, derpaa Salih, derpaa Abraham. Moses var 30 Aar gammel, da

*) Om denne Stav læser man i Midrasch Fol. 53 og 54; Moses' Stav blev skabt om Aftenen den sjette Dag og overgivet til Adam i Paradiis. Han efterlod den til Enoch, denne til Sem, fra hvem den gik over til Abraham, derpaa til Isak og Jakob; han tog den med til Ægypten og overgav den før sin Død til Joseph. Da han døde kom den med alt hans øvrige Løsøre til Pharaos Palads. Her saae Jethro den, da han tidligere var en af Pharaos Troldmænd, og tog den med til Midian og plantede den i sin Have. Ingen kunde nærme sig den, indtil Moses kom, som læste Bogstaverne paa den og strax trak den op. Da Jethro saae dette, sagde han: det er den Mand, som engang skal udfrie Israel fra Ægypten, og gav ham derpaa sin Datter Ziphora til Hustru. Med denne Stav vogtede Moses Jethros Kvæg i 40 Aar og ikke et eneste Stykke blev anfaldet af vilde Dyr.

han kom i Schueibs Tjeneste og 38 da han ægtede Safurija. I sit 40de Aar besluttede han at vende tilbage til Ægypten for at see til sine Slægtninge og Troesfæller. Paa en kold Regndag kom han i Nærheden af Bjerget Thur, hvor en hellig Ild flammede, og sagde til sin Kone: vent her i Dalen, jeg vil see, hvad denne Ild betyder, og bringe nogle flammende Brande med ned til dig. Men da Moses kom i Nærheden af Ilden, fornam han en Stemme midt ud fra den brændende og dog ikke forkullede Busk: træk dine Sko af! thi du er i Nærheden af din Herre, der aabenbarer sig for dig som Lys for at indvie dig til Prophet og sende dig til Pharao, hvis Vantro og Grusomhed er saa stor, at Bjergene for længe siden vilde have knust ham, Havene druknet ham eller Flammer fra Himlen fortæret ham, hvis jeg ikke ved ham vilde give hele Verden et Tegn paa min Almagt. Moses faldt ned og raabte: Herre, jeg har dræbt en Ægypter, og Pharao vil lade mig hænge, saasnart jeg træder frem for ham; ogsaa har min Tunge været lam fra min Barndom, saa at jeg ikke kan tale for Konger. Vær ikke lavmodig, Amrans Søn! svarede Stemmen fra Ilden, havde din Herre ikke vaaget over dig, saa vilde du allerede før din Fødsel være bleven forvandlet til Støv. Hvad dit ufuldkomne Mæle angaaer, saa maa heller ikke dette standse dig i dit Kald, thi jeg giver dig din Broder Aron med som Vezir; han skal meddele mine Ærinder til Pharao. Gaa nu uden Frygt til Pharao; den Stav, som du har i Haanden, beskytter dig mod enhver Voldsdaad; du kan overbevise dig derom ved blot at lægge den paa Jorden. Moses kastede Stokken fra sig, og see, den forvandlede sig

til en stor levende Slange. Moses vilde flygte for Slangen, men Englen Gabril holdt ham tilbage og sagde til ham: tag kun fat paa den, den kan intet Ondt tilføie dig. Moses rakte Haanden ud efter den, og den blev til en Stav igjen. Styrket ved dette Under vilde Moses vende tilbage til Safurija for at fortsætte Reisen med hende til Ægypten, men Englen Gabril sagde til ham: du har nu høiere Pligter end en Ægtefælles; jeg har allerede bragt din Hustru hjem til sin Fader, men du skal udføre din Sendelse alene.

Samme Nat som Moses betraadte det ægyptiske Gebet viste en Engel sig for Aron, som efter sin Fader Amrans Død var bleven Pharaos Vezir i hans Sted, med et Glas af Krystal, fuldt af den bedste gamle Viin, og sagde, idet han rakte ham Glasset: drik, Aron, af Vinen, som Herren sender dig til Tegn paa et glædeligt Budskab. Din Broder Moses er kommen tilbage til Ægypten; Gud har udkaaret ham til sin Prophet og dig til hans Vezir. Gjør dig rede og gaa til ham. Aron forlod strax Pharaos Sovekammer, hvor han maatte holde Vagt som fordum hans Fader, og gik ud af Staden til Nilen. Men da han kom til Flodbredden, var der ingen Baad til at sætte over med. Pludselig saae han langt borte et Lys, og da det kom ham nærmere, saae han en Rytter, som med Vindens Fart fløi ham imøde. Det var Gabril paa Hoppen Heizam, der straalede som den klareste Diamant og hvis Vrinsken var himmelske Lovsange. Aron troede først, at han blev forfulgt af en af Pharaos Folk, og var beredt til at styrte sig i Nilen, men Gabril gav sig itide tilkjende og løftede ham op paa sin bevingede

Hest, som bragte dem begge til den modsatte Nilbred. Her stod Moses, og saasnart han saae sin Broder, raabte han høit: Sandheden er kommen, Løgnen er forsvunden. Gabril tog derpaa ogsaa Moses med sig og satte ham af ved hans Moders Huus; men Aron bar han igjen til Paladset, og da Pharao vaagnede, var han igjen paa sin Post.

Moses tilbragte Resten af Natten og hele den næste Dag hos sin Moder, hvem han maatte fortælle Alt, hvad der var hændet ham i det fremmede Land siden hans Flugt fra Ægypten. Den næste Nat tilbragte Moses hos Aron i Pharaos Sovekammer. Alle Porte paa Paladset, hvor fast de ogsaa vare laasede, aabnede sig for ham, saasnart han berørte dem med sin Stav, og Vagterne bleve som forstenede*). Men da de om Mor=

---

*) Endnu vidunderligere i Midrasch Fol. 54: Først fortæller Rabbi Meiir: Pharaos Palads havde 400 Porte, 100 paa hver Side, og foran hver Port stode 6000 Helte, derfor maatte Gabril bringe dem (Moses og Aron) ind ad en anden Vei. Da Pharao saae dem, sagde han: hvo har indladt dem? Strax lod han Vagterne komme og nogle af dem dræbe, andre pidske. Da de kom igjen den følgende Dag, lod han igjen Vagterne kalde; da sagde de: disse Mænd ere Hexemestre, de ere sikkert ikke komne ind igjennem nogen af Portene. — Paa samme Side fortælles fremdeles: foran det kongelige Slots Porte stode to Løvinder bundne, som ikke lode Nogen gaae ind uden Kongens udtrykkelige Befaling. Da de vilde anfalde Moses, løftede han sin Stav og løste dem af Lænkerne; de fulgte ham da jublende ind i Slottet, som Hunde følge deres Herre efter lang Adskillelse osv. Fol. 55 fortælles: de 400 Porte paa Slottet bleve bevogtede af Bjørne, Løver og andre vilde Dyr, som ikke lode Nogen gaae forbi, som ikke mættede dem med Kjød. Men da Moses og Aron kom,

genen derefter aflagde Beretning om hvad de havde seet, og da Portneren, som kom med Nøglerne, for at aabne Slottets Døre, fandt dem alle paa vidt Gab, uden at der var nogen Beskadigelse at see enten paa Dørene eller paa Laasene, og heller ikke det Mindste savnedes af alle de Kostbarheder, som laae omkring i de forskjellige Sale, saa sagde Haman til Pharao: Aron, som holdt Vagt hos dig, maa kunne give dig Oplysning herom, thi da ogsaa dit Sovekammer er bleven aabnet, saa kan Sniggjængeren ikke have havt nogen anden Hensigt end at tale med ham. Pharao lod strax Aron kalde for sig og opfordrede ham, idet han truede ham med Pinebænken, til at sige, hvo der havde besøgt ham om Natten. Da Aron var overbeviist om, at Gud ikke vilde give sin Prophet i en vantro Konges Magt, tilstod han, at hans Broder Moses havde været hos ham. Pharao sendte strax Haman til Moses' Bolig med en Afdeling af den kongelige Livvagt for at stille ham for Retten i Overværelse af alle Rigets Vezirer og høie Embedsmænd, som strax erholdt Befaling til at forsamle sig i den store Thronsal. Han førte selv Forsædet paa sin Throne, der var heelt af Guld og prydet med de kostbareste Perler og Ædelstene.

Da Moses traadte ind i Retssalen, faldt Pharao i Afmagt, thi han gjenkjendte i ham det Barn, hans Døttre havde reddet, og frygtede ham saameget mere som han vidste, at han var Arons Broder og følgelig ogsaa Israelit. Dog kom han snart igjen til sig selv, da man bestænkede ham med Rosenvand, og med Bevidstheden

forsamlede de sig alle og sluttede en Kreds omkring dem, slikkede deres Fødder og ledsagede dem til Pharao.

vendte ogsaa hans forrige Forstokkethed tilbage. Han lod som om han aldrig havde seet ham og spurgte: hvo er du?

Jeg er Guds Tjener og hans Sendebud. —

Er du ikke en af Pharaos Slaver?

Jeg kjender ingen anden Herre end den eneste Gud. —

Til hvem er du sendt?

Til dig for at formane dig til Troen paa Gud og paa mig som hans Udsendte og opfordre dig til at lade Israeliterne drage ud af dit Land. —

Hvo er den Gud, i hvis Navn du taler til mig?

Den Eneste, Usynlige, som har skabt Himlen og Jorden og Alt, hvad der er deri. —

Pharao vendte sig derpaa til Aron og spurgte ham: hvad mener du om denne dumdristige Mands Tale?

Jeg troer paa den eneste Gud, som han forkynder, og paa ham som hans Udsendte.

Da Pharao hørte dette, sagde han til Haman: denne Mand har ophørt at være min Vezir, træk strax Hædersdragten af ham! Haman tog Purpurkappen af ham og han stod med Skam og Blusfel, thi da han kun bar Beenklæder under den, var hele hans Overkrop nøgen. Moses tilkastede ham sin uldne Pantserskjorte, men da han ikke var vant til saa grovt Tøi, rystede han over hele Kroppen. Da aabnede Loftet i Thronsalen sig pludselig og Gabril kastede en Overdragt over ham, paa hvilken der prangede saamange Ædelstene, at alle Tilstedeværende bleve blændede som af et Lyn i en mørk Nat. Pharao beundrede denne Overdragt, som slet ingen Søm havde, og spurgte sin Skatmester, hvormeget den vel kunde være værd. En saadan Dragt, svarede den forlegne Skatmester,

er uvurdeerlig; den mindste Steen er ligesaameget værd som Ægyptens Indtægter i 10 Aar. Saadanne Diamanter har jeg endnu ikke seet paa nogen Bazar, heller ikke findes deres Mage iblandt alle de Skatte, som findes ophobede i dette Palads fra den tidligste Tid. Kun Troldmænd kunne ved djævelsk Kunst komme i Besiddelse af saadanne Juveler. — I ere altsaa Troldmænd, sagde Pharao til Moses og Aron; velan, jeg agter Troldmændene høit og er beredt til at udnævne Eder til Hoveder for dette Laug, hvis I sværge, at I ikke ville bruge Eders Kunst imod mig. — Herren over det fjerneste Østen og Vesten, svarede Moses, sender mig som Prophet til dig for at omvende dig; vi ere ikke Troldmænd. — Og hvormed kan du bevise din Sendelse? — Moses kastede sin Stav til Jorden og strax forvandlede den sig til en Slange saa stor som den stærkeste Kameel. Den saae med gnistrende Øine hen paa Pharao, aabnede sit Gab, løftede Pharaos Throne op til Loftet og sagde: hvis Gud vilde, saa skulde jeg sluge ikke blot din Throne og dig og alle her Tilstedeværende, men ogsaa dit hele Palads med Alt, hvad der er deri, uden at man i mindste Maade skulde kunne see det paa mig. — Pharao sprang ned af Thronen og besvor Moses ved sin Gemalinde Asia, hvem han skyldte Liv og Opdragelse, at beskytte ham mod dette Uhyre. — Ved Asias Navn følte Moses Medlidenhed med Pharao og kaldte Slangen til sig. Den satte Thronen paa sin Plads igjen og begav sig som et tamt Lam hen til Moses. Han lagde Haanden i dens Gab og tog den ved Tungen, hvorpaa den igjen blev til en Stav. Men neppe var denne Fare afvendt fra Pharao, før hans Hjerte

igjen aabnede sig for Satans Indskydelser, og istedetfor at skjænke Moses Gehør opfordrede han sine Vezirer til at raade ham, hvad han skulde gjøre. Lad Hovedet hugge af begge disse Rebeller, skreg Haman; frygt Intet af dem, det er altsammen tomt Blændværk, hvad de fremstille for dig som guddommelige Underværker. Følg ikke dette Raad, store Konge! raabte Skatmesteren Hiskil. Tænk paa Noas Tidsfæller og paa Folkene Aad og Thamud. Ogsaa de holdt Propheterne Noa, Hud og Salih, som sendtes til dem, for Troldmænd, Besatte og Bedragere, indtil Guds Vrede traf dem og ødelagde dem med alt deres Gods ved Vand, Strømme og Ild. Nu reiste Hamans Forgjænger sig, en Olding paa 120 Aar, og sagde: tillad ogsaa mig, du Kongernes Konge, endnu før jeg stiger ned i Graven, at meddele dig min Mening. Hvilken Konge kan rose sig af at have saamange Troldmænd i sit Rige som du? derfor holder jeg det for det klogeste, at du bestemmer en Dag, paa hvilken de alle skulle forsamle sig og holde en Sammenkomst med Moses og Aron. Ere disse blot Troldmænd, saa ville de ægyptiske Mestere i denne Kunst ikke staae tilbage for dem, og det staaer dig da endnu bestandig frit for at handle med dem efter din høie Villie; men gjøre de dine Troldmænd tilskamme, saa ere de virkelig en høiere Guds Tjenere, hvem vi da ere nødte til at underkaste os. Pharao billigede sin gamle Vezirs Raad og befalede samtlige Ægyptens Troldmænd — der var 7000 af dem — at indfinde sig i Hovedstaden efter en Maaneds Forløb. Da de alle vare samlede, befalede han dem at vælge 70 Hoveder af deres egen Midte. Disse 70 maatte da lade sig repræsentere af de to berømteste

iblandt dem, for at kappes med Moses og Aron i Trolddomskunster for hele Folkets Aasyn. Pharaos Befaling blev punktlig opfyldt; og Troldmændenes Valg faldt paa Risam og Rijam, to Mænd fra Overægypten, og som ikke vare mindre agtede og frygtede i hele Landet end Pharao selv. Paa en bestemt Dag drog Pharao, ledsaget af alle sine Vezirer og Rigets Store, ud af Staden til en stor Slette, hvor man havde opreist ham et stort perlebroderet Silketelt, som hvilede paa Sølvpiller. Risam og Rijam paa den ene Side af Teltet og Moses og Aron paa den anden Side ventede hans Befalinger, og hele Ægyptens Befolkning var allerede fra den tidlige Morgenstund paa Kamppladsen for at see, hvilken af Parterne der vilde vinde Seir. Pharao opfordrede begge Ægypterne til at gjøre deres Stave til Slanger. Da dette skete, sagde Haman til Pharao: har jeg ikke sagt det, Moses og Aron ere ikke mere end andre Troldmænd, og da de misbruge deres Kunst, fortjene de en Tugtelse. — Du er overilet i din Dom, sagde Hiskil, lad os først see, om Moses ikke endnu formaaer at gjøre større Ting. Paa et Vink af Kongen traadte Moses derpaa frem og bad til Gud, at han vilde forherlige sit Navn i hele Ægyptens Paasyn. Gud tilintetgjorde Ægypternes Hexeri, som blot var et Blændværk. Det forekom alle Tilstedeværende, som om et mørkt Slør blev taget bort fra deres Øine, og de kjendte nu igjen som Stave, hvad de havde holdt for Slanger. Moses kastede da sin Stav til Jorden, og den blev til en Slange med syv Hoveder, der ikke som Troldmændenes blev liggende uden at røre sig, men forfulgte Troldmændene med opspærret Gab.

Risam og Rijam kastede sig til Jorden og raabte: vi troe paa Naadens Herre, paa Moses' og Arons Gud! Pharao skreg forbittret til dem; hvad? I bekjende Eder til en anden Tro uden min Tilladelse, blot fordi disse Troldmænd ere behændigere end I? hvis I ikke gjenkalde Eders Ord, saa lader jeg Hænder og Fødder hugge af Eder og Eder selv hænge! — Vil du straffe os, svarede Troldmændene, fordi vi ikke fornægte Guds Tegn? du finder os beredte til at hengive Livet for vor Tro. For at give et afskrækkende Exempel lod Pharao den bebudede Straf fuldbyrde paa dem, og de døde som de første Martyrer for Moses' Tro. Pharao blev nu stedse grusommere og lod enhver Troende henrette paa den kvalfuldeste Maade. Selv hans egen Datter Maschita, Hiskils Gemalinde, skaanede han ikke, da han fornam, at heller ikke hun mere ærede ham som Gud. Hun bar med beundringsværdig Standhaftighed Døden paa Baalet, efterat alle hendes Børn først paa Pharaos Befaling vare blevne slagtede for hendes Øine. Selv Asia blev nu anklaget for ham som Frafalden og hun blev ogsaa dømt til Døden; men Englen Gabril trøstede hende, idet han forkyndte hende, at hun engang i Paradiis skulde forenes med Mohammed, og rakte hende en Drik, af hvilken hun døde uden Smerter.

Som fordum Nimrod kom Pharao nu paa den ryggesløse Tanke at ville bekrige Moses' Gud. Han lod derfor bygge et Taarn, paa hvilket 50000 Mennesker, for største Delen Israeliter, maatte arbeide Nat og Dag. Han selv var bestandig tilhest iblandt Arbeiderne for at anspore de Dovne. Moses bad til Gud; Taarnet styrtede sammen og begravede under sine Ruiner alle de Ægyptere,

som havde tilladt sig Mishandlinger imod Israeliterne. Men ogsaa denne Herrens Straffedom gjorde kun et forbigaaende Indtryk paa Pharaos Hjerte; dog vilde Gud endnu vise flere Tegn paa sin Almagt førend han fordømte hans Sjæl til den evige Helvedsstraf. Han hjemsøgte ham først med en Oversvømmelse. Nilen traadte over sine Bredder og Vandet stod saa høit i hele Ægypten, at det naaede de høieste Mænd til Halsen. Derpaa oversvømmedes Landet af en Græshoppesværm, der ikke blot fortærede alle Levnetsmidler, men ogsaa Kobber og Jern. Derpaa fulgte alt Slags væmmeligt Utøi, som gjorde alle Spiser og Drikke ubrugelige og fyldte alle Klæder og Senge, saa at selv Pharao ikke kunde have Ro noget Dieblik, hvor ofte han endogsaa skiftede. Da Utøiet forsvandt og Pharao paany modsatte sig Moses' Ønsker, forvandledes alt Vand til Blod, saasnart en Ægypter tog det i Haanden, men forblev uforandret for Israeliterne*). Endelig forstenedes mange Ægyptere især de Fornemme, som bestyrkede Pharao i hans Vantro, baade de selv og al deres Eiendom. Her saae man en forstenet Mand med en Vægtskaal i Haanden sidde i

---

*) Ligesaa i Midrasch Fol. 56: Alt Vand, som var i Kar, forvandledes til Blod, endogsaa Spyttet i en Ægypters Mund; thi det hedder: det blev altsammen Blod i hele Ægyptens Land. Rabbi Levi lærer: ved denne Plage bleve Israels Sønner rige. Naar nemlig en Israelit og en Ægypter boede i samme Huus og denne gik hen at hente et Kruus Vand af Vandbeholderen, saa forvandledes det til Blod, men naar Israeliten hentede det, forblev Vandet reent; ja endog naar de drak sammen af samme Kruus, fik Israeliten Vand, Ægypteren Blod; kun naar Ægypteren kjøbte Vandet af Israeliten, forblev det uforandret.

Bazaren, hist en anden, som talte Penge eller optegnede Noget med Kalam; selv Slotsportneren stod forstenet med Sværdet i sin høire Haand. Omar Ibn Abd Alasis*) havde endnu alle Slags forstenede Frugter fra hiin Tid, som han ofte viste sine Venner til en Advarsel imod Vantroen.

Da Gud paa Moses' Bøn igjen besjælede de forstenede Mennesker, men Pharao paany vægrede sig ved at lade Israeliterne udvandre, brød et Mørke ind over Ægyptens Land saa tykt, at den som netop stod ikke kunde sætte sig ned, og den som sad ikke kunde reise sig op. Derpaa udtørrede Nilen, saa at Mennesker og Kvæg omkom af Tørst. Dennegang løb Pharao selv til Moses og besvor ham blot endnu een Gang at bede for ham, at Vandet maatte komme tilbage i Nilen. Moses bad for sidste Gang for ham. Nilen fyldtes ikke blot til begge Bredder, men ud fra den strømmede endogsaa en lille Bæk, som fulgte Pharao overalt, saa at han kunde vande baade Mennesker og Kvæg, hvor han saa begav sig hen. Istedetfor at omvende sig benyttede imidlertid Pharao denne Naadegave til paany at lade sig ære som en Gud. Nu var Herrens Langmodighed forbi, han skulde selv fælde sin Dom og endnu blot vælge den Dødsmaade, som hans Ryggesløshed fortjente. Gabril paatog sig Menneskeskikkelse og Udseendet af en fornem Ægypter og anklagede en af sine Slaver for Pharao, som i hans Fraværelse havde udgivet sig for Husets Herre og som saadan

*) Denne Omar var den ottende Chalif af Omeijadernes Slægt. Han besteg Thronen i Aaret 99 efter Hedschra og var tidligere Statholder i Ægypten.

ladet sig betjene af det øvrige Tyende. — Denne nederdrægtige Løgner fortjener Døden, sagde Pharao. — Paa hvilken Maade skal jeg lade ham døe? — Lad ham kaste i Vandet. — Giv mig en skriftlig Befaling. — Pharao lod et Document udstede til Gabril, ifølge hvilket enhver Slave, der opkastede sig til Herre, skulde druknes. Gabril forlod Pharao og gav Moses Befaling til at forlade Ægypten med sit Folk. Pharao forfulgte dem med sin Hær og indesluttede dem fra alle Sider, saa at de ikke havde nogen anden Udvei end til det røde Hav. Da de nu trængtes mellem Ægypterne og Havet, faldt Israeliterne over Moses med Bebreidelser, fordi han havde bragt dem i en saa farlig Stilling. Men han løftede sin Stav imod Vandet*), og strax aabnede der sig 12 Veie igjennem det røde Hav for de 12 Israels Stammer, som vare adskilte fra hinanden ved en høi, men dog heelt gjennemsigtig Muur.

Da Pharao kom til Havbredden og saae disse tørre Veie midt i Vandet, sagde han til Haman: Nu er Israel tabt for os, selve Havet synes at begunstige deres Flugt. Men Haman svarede: staae disse Veie ikke ogsaa aabne for os? snart indhente vi dem med vort Rytteri. Pharao slog ind paa den Vei, som Moses var gaaet med Levi Stamme, men hans Hoppe steilede og vilde ikke mere

*) Ogsaa Havenes Engel blev kaldt til; han vandrer paa Oceanet og holder det i Ligevægt; naar han trykker Vandene ned med sin uhyre Fod, stige de rundt omkring ved Kysterne, og naar han igjen løfter Foden, falde de til deres forrige Høide; dette er Ebbe og Flod. Indsøer og lukkede Have ligge udenfor hans daglige Runde og have ingen Ebbe og Flod. Ros. I., 100.

gaae fremad. Da besteg Gabril i Menneskeskikkelse Hingsten Ramka og red foran Pharao*). Denne Hest var saa smuk, at saasnart Pharaos Hoppe saae den, fulgte den strax bagefter. Da Pharao var i Havet med hele sin Hær, vendte Gabril sig om og viste ham Documentet, som var udstedt af ham Dagen før og som bar hans eget Segl, og sagde: du har dømt dig selv til Vanddøden, du svage Menneske, du som vilde tilbedes som en Gud. Ved disse Ord styrtede de 12 Dæmninger ned, Bølgerne brøde frem og Pharao druknede tilligemed Alle, som havde fulgt ham. Men for at overbevise baade de tilbageblevne Ægyptere og Israeliterne om Pharaos Død, befalede Gud Bølgerne først at kaste ham op paa den vestlige og dernæst paa den østlige Kyst af det røde Hav.

Fra nu af havde Moses at kjæmpe med Israeliterne ikke mindre end før med Pharao; thi uagtet alle Undere fra den eneste Gud ved ham kunde de dog ikke løsrive sig heelt fra Afguderiet. Saalænge han imidlertid dvælede iblandt dem, vovede de ikke at forlange et Afgudsbillede; men da Gud kaldte ham op til sig paa Sinai Bjerg, saa truede de Aron, som var bleven tilbage i hans Sted, med Døden, hvis han ikke skaffede dem en Afgud. Samiri

*) Dette Sagn kan være opstaaet af følgende Midrasch til Høisangen (Fol 176): Da Pharao red paa en Hingst, var det som om ogsaa Gud viste sig ridende paa en Hingst, og da han byttede Hingsten med en Hoppe, var det ogsaa ligesom Gud besteg en Hoppe. — De Lærde paastaae: Israel sammenlignes med en Hoppe, Pharao ved en Hingst, som ophidset af den forfulgte den igjennem Havet. — Rabbi Simeon lærer: Havsbølgerne sammenlignes med en Hoppe og Pharao med en Hingst osv.

opfordrede dem til at bringe alt deres Guld endogsaa deres Kvinders Prydelser og kastede Alt i en Kobberkjedel, under hvilken der brændte en stærk Ild. Da Guldet smeltede sammen, kastede han en Haandfuld Sand deri, som han havde taget op under Hovene paa Gabrils Hest, og der dannede sig en Kalv, der løb omkring som en naturlig Kalv, født af en Ko*). Her er Eders Gud og Moses' Gud, raabte derpaa Samiri, lad os tilbede den!

Medens Israeliterne uagtet Arons Advarsel bleve utroe mod Herren, løftede Englen Gabril Moses saa høit op imod Himlen til han kunde høre Kalam'ens Kradsen paa den evige Skjæbnetavle, netop idet den fik Befaling til at opskrive de 10 Bud for ham og for hans Folk. Men jo høiere Moses steg op i Himlen, desto hæftigere blev hans Forlangende at see Gud selv i hans Herlighed. Gabril sagde til ham: det har endnu intet Menneske begjært før du, og selv Englene og Djinnerne er det ikke forundt. — Og skulde jeg endogsaa døe i samme Dieblik, svarede Moses, saa vil jeg dog see min Herre. Da befalede Gud alle Englene at forsamle sig omkring Moses og istemme en Lovsang. Moses faldt i Afmagt, thi han manglede Kraft baade til at see disse Skarer af lysende Legemer og til at fornemme deres klangfulde

---

*) Ogsaa ifølge det rabbinske Sagn foer Samael (Satan) ind i Kalven og stonnede saaledes, at Israeliterne troede, den var levende. Ogsaa paastaaes af Rabbinerne, at ikke Aron men en Anden, Mange nævne Micha, har gjort Guldkalven. Smlgn. Geiger anf. St. S. 167.

Stemmer*). Da han igjen kom til sig selv, bekjendte han, at han havde begjært noget Syndigt og gjorde Bod. Derpaa bad han til Gud, at hans Folk maatte blive det fortrinligste paa Jorden. Men Gud svarede: allerede har Kalam'en hertil betegnet Mohammeds Folk, fordi det kjæmper for den sande Tro, til den har udbredt sig over hele Jorden.

Herre! bad Moses fremdeles, beløn tidobbelt det Gode, som mit Folk udøver, og gjengjæld det Onde kun een Gang, lad ogsaa det gode Forsæt finde sin Løn selv naar det ikke naaer at blive udført, men lad et slet Forsæt ikke faae Straf! — Det er Fortrin, svarede Gud, som kun de have, der troe paa Mohammed, ved hvis Navn allerede Adam har bedet til mig; forman derfor dit Folk til Troen paa Mohammed, som paa Opstandelsens Dag først vil forlade Graven og i Spidsen for alle Propheterne drage ind i Paradiis. Ham vil ogsaa den Naade blive til Deel at aabenbare sit Folk Befalingen om den fem Gange daglig gjentagne Bøn og om Fasten i Ramadhan**).

Da Moses igjen kom tilbage til Sine og fandt Folket bedende foran Guldkalven, faldt han over Aron, greb

---

*) Efter en anden Beretning lød Guds Stemme til Moses: see hen paa hiint Bjerg, som jeg nu beskuer. Moses saae hen paa Bjerget, og see, det forsvandt i Dunst og Røg. Ros. 1., 105.

**) Det er bekjendt, at Muselmændene have en heel Fastemaaned, som de iagttage endnu strængere end Jøderne deres Fastedage, idet de ikke blot ikke nyde en Draabe Vand fra Solopgang til Solnedgang, men ogsaa afholde sig fra at ryge. Da Muselmændene have et reent Maaneaar, saa kan Ramadhan naturligviis falde paa alle Aarstider.

ham i Skjægget og vilde kvæle ham. Men Aron svor, at han var uskyldig og angav Samiri som Ophavsmand til denne Afgudstjeneste. Moses lod Samiri kalde og vilde lade ham henrette, men Gud befalede ham hellere at forvise ham. Fra den Tid flakker han nu om som et vildt Dyr, Enhver flyer ham og renser det Sted, som hans Fødder have betraadt, og han selv raaber bestandig naar han kommer et Menneske nær: rør mig ikke!

Dog endnu førend Moses udstødte Samiri af Israeliternes Leir, lod han Kalven paa Guds Befaling sønderbryde og male til Støv og nødte Samiri til at gjøre dette Guldstøv uanstændigt smudsigt. Det blev derpaa lagt i Vand og givet Israeliterne at drikke. Da Samiri var bleven fjernet, bad Moses til Gud om Naade for sit Folk. Men Gud svarede: jeg kan ikke benaade dem, thi Synden boer endnu i deres Indre og bliver først uddreven ved den Drik, som du har rakt dem. — Da Moses kom til Leiren, fornam han en jammerfuld Skrigen. Mange Israeliter med guult Ansigt og oppustet Underliv kastede sig ned for ham og skrege: hjælp os, Moses, Guldkalven sønderslider vore Indvolde, vi ville gjøre Bod og gjerne døe, naar Gud tilgiver os. Mange angrede virkelig deres Synd, men Andre afpressede kun Smerten og Dødsangsten saadanne Yttringer. Moses befalede dem derfor i Guds Navn at dræbe hinanden indbyrdes. Der indtraadte et Mørke ligesom det, Gud havde sendt over Pharao; de Uskyldige og Forbedrede huggede bestandig til rundt omkring, saa at Mange dræbte deres nærmeste Slægtninge; dog gav Gud deres Sværd kun Kraft imod de Skyldige. 70000 Afgudstjenere vare

allerede faldne, da Moses rørtes af Kvindernes og Bør=nenes Skrig og igjen bad til Gud. Strax opklaredes Himlen igjen, Sværdet hvilede og de endnu tiloversblevne Syge helbrededes.

Den følgende Dag forelæste Moses dem Thora og opfordrede dem til punktlig at adlyde de deri indeholdte Forskrifter og Love. Men mange af dem raabte: en saa=dan Lovbog underkaste vi os ikke. Loven om Blodhævn og den, som straffer det ringeste Tyveri med Tabet af Haanden, mishagede dem isærdeleshed. Da hvælvede Bjerget Sinai sig som et Bækken over deres Hoveder, saa at de slet ikke mere kunde see Himlen, og en Stemme tonede ud af Klipperne: Israels Sønner! Gud har kun udløst Eder fra Ægypten som Bærere af hans Lov; vægre I Eder ved at antage den, saa styrte vi sammen over Eder og I maae bære os til Opstandelsens Dag*). Eenstemmigt raabte de nu: vi ere beredte til at underkaste os Thora og at tage den til Rettesnor for vort Liv**). Efterat Moses herpaa havde givet dem Underviisning i Thora og sat dem tydelig ud fra hinanden hvad der var reent og hvad der var ureent, hvad der var tilladt og hvad der var forbudt, gav han Befaling til Opbrud for i Spidsen for dem at erobre det forjættede Land Canaan. Men uagtet alle Undere fra Herren, som bespiste dem i

*) Ganske efter Talmud, anført i Midrasch Fol. 80.

**) Da Bjerget ludede ud over dem, kastede de sig ned paa deres Ansigt for Gud, men kiggede dog med den ene Side iveiret, for at see, om Klippen bestandig truede med at falde; fra den Tid falde Jøderne endnu stedse til Jorden paa samme Maade under deres religiøse Øvelser. Ros. I., 106.

Ørknen med Manna og Vagtler og paa hvert Leirsted lod 12 friske Kilder udspringe til dem af Klippegrunden, vare de dog lavmodige og vilde ikke bryde op, førend Speidere havde bragt dem nærmere Efterretninger om dette Land og dets Beboere. Moses var nødt til at give efter og sendte en Mand af hver Stamme til Palæstina.

Da Speiderne vendte tilbage, fortalte de: vi have seet det Land, som vi skulle underkaste os med Sværdet; det er godt og frugtbart. Den stærkeste Kameel er neppe istand til at bære en eneste af den Slags Viindruer; et eneste Ax giver saameget Korn, at en heel Familie kan mætte sig derpaa, og Skallen af et Granatæble kan godt rumme fem bevæbnede Mænd. Men Beboerne i dette Land og dets Stæder holde lige Skridt med Jordbundens Frembringelser. Vi saae Mænd, af hvilke den mindste var 600 Alen høi. De forbausedes alle ved vor Dværgeskikkelse og udloe os. Deres Huse staae naturligviis ogsaa i Forhold til deres Størrelse, og Murene, som omgive deres Stæder, ere saa høie, at en Ørn knap kan svinge sig derop. — Da Speiderne vare til Ende med deres Beretning, styrtede de livløse til Jorden; kun to af dem, Josua, Nuns Søn, og Kaleb, som havde tiet, bleve ilive. Men Israeliterne murrede imod Moses og sagde: aldrig ville vi stride imod et saadant Kjæmpefolk; har du Lyst, saa drag du alene imod dem med din Gud! Moses forkyndte dem derpaa i Guds Navn, at paa Grund af deres ringe Tillid til Guds Hjælp, som havde kløvet Havet til deres Redning, vare de fordømte til at flakke om i Ørkenen i 40 Aar. Han tog derpaa Afsked med

dem og drog igjennem hele Verden fra Øst til Vest og fra Nord til Syd prædikende den sande Tro.

En Dag da Moses hovmodede sig af sin Viisdom imod sin Tjener Josua, som ledsagede ham, sagde Gud til ham: gaa til den persiske Havbugt, hvor Grækernes Hav forener sig med Persernes, da skal du finde en af mine fromme Tjenere, som overgaaer dig i Viisdom. — Hvorpaa skal jeg kjende denne Vise? — Tag en Fisk med i en Kurv, den skal vise dig, hvor min tro Tjener opholder sig.

Moses reiste nu med Josua til det Land, Gud havde betegnet ham, og førte stedse sin Fisk med sig i Kurven. Engang lagde han sig ganske udmattet ned ved Havbredden og faldt i Søvn. Da han vaagnede, var det allerede sildigt og han skyndte sig for endnu at naae til Herberget. Josua glemte i denne Fart at tage Fisken med, og Moses at huske ham paa det. Først den næste Morgen savnede de Fisken og vilde derfor igjen gaae tilbage til det Sted, hvor de havde hvilet sig den foregaaende Dag. Men saasnart de kom til Havbredden, saae de en Fisk glide hen ad Vandet, staaende ganske opret paa Vandfladen, istedetfor at ligge ned i Vandet og svømme som andre Fisk; de gjenkjendte den derfor snart som deres Fisk og fulgte den langs med Kysten; efterat de havde fulgt deres Veiviser nogle Timer, dukkede den pludselig under. De bleve staaende og tænkte: her maa den gudfrygtige Mand, som vi søge, boe. Snart saae de en Hule, over hvis Indgang stod skrevet: I Guds, den Albarmhjertiges, den Alnaadiges Navn! — De traadte ind og fandt en Mand, der saae blomstrende

og kraftig ud som en syttenaarig Yngling, men havde et sneehvidt Skjæg, der hang ham ned til Fodderne. Det var Propheten Chidhr*), der var begavet baade med evig Ungdom og med Alderdommens skjønneste Prydelse.

Optag mig som din Discipel, sagde Moses efter at de gjensidigt havde hilst hinanden, og tilsted mig at ledsage dig paa dine Vandringer gjennem Verden, for at jeg kan beundre den Viisdom, som Gud har givet dig.

Du kan ikke fatte den og vil derfor heller ikke længe holde ud hos mig. —

Om Gud vil, skal du finde mig lydig og taalmodig, forstød mig kun ikke!

Du kan følge mig, dog tør du ikke spørge mig om

*) Det var ogsaa ham, der vogtede Livets Kilde i Mørkets Land, omstraalet af et grønt Skjær (smlgn. S. 69), thi Grønt er Livets Væxtens, Haabets, Foryngelsens Farve. (Derfor bærer enhver Muselmand, som har valfartet til Mekka, enhver Hadschi, en grøn Turban, før den Tid en hvid.) Han indfandt sig ofte ved Kongernes Throne for at give dem gode Raad. Hans evige Ungdom skildres i følgende Sagn: engang kom han forbi en stor Stad og spurgte en af Borgerne, hvorlænge den havde staaet; i Mands Minde var Svaret. Efter 500 Aars Forløb kom han igjen: Staden var forsvunden og Mænd samlede Urter paa Stedet; disse svarede atter, at saaledes havde det været i Mands Minde. 500 Aar efter var der en Sø; men Fiskerne vidste heller ikke, at det nogensinde havde været anderledes. 500 Aar efter var der Kornmarker og Lunde og efter andre 500 Aar igjen en stor Stad, men nu som altid lød Svaret paa hans Spørgsmaal, at saaledes, som det nu var, havde det været i Mands Minde. — Chidhr var efter den almindelige Mening en Viis, født paa Mose Tid, ligesom Lokman paa Davids. Ros. I., 117.

Noget, indtil jeg af mig selv giver dig den fornødne Forklaring paa mine Handlinger. —

Da Moses underkastede sig denne Befaling, tog Al-Chidhr ham med sig til Strandbredden, hvor et Skib laa for Anker. Al-Chidhr tog derpaa en Øxe og huggede to Planker ud af Skibet, saa at det sank. Hvad gjør du? raabte Moses, Folkene i Skibet drukne jo!

Sagde jeg det ikke nok, svarede Al-Chidhr, du vil ikke længe holde taalmodig ud hos mig. —

Tilgiv mig, sagde Moses, jeg glemte mit Løfte.

Al-Chidhr drog da videre med ham, til de mødte en smuk Dreng, som legede med Muslingeskaller ved Strandbredden. Al-Chidhr trak en Kniv frem og skar Halsen over paa ham.

Hvorfor myrder du et uskyldigt Barn, spurgte Moses igjen, som paa ingen Maade kan have fortjent at døe? du har begaaet en stor Forbrydelse.

Sagde jeg det ikke nok, svarede Al-Chidhr, du kan ikke længe reise i mit Selskab. —

Tilgiv mig blot denne Gang endnu, sagde Moses, kræver jeg dig endnu engang til Regnskab, saa forstød mig! —

De reiste nu længe omkring, til de trætte og sultne kom til en stor Stad. Men intet Menneske vilde tage imod dem eller give dem Spise og Drikke uden Betaling. Da saae Al-Chidhr, at Væggen i et smukt Huus, hvorfra de vare blevne jagede ud, truede med at falde ned; han stillede sig derfor hen og støttede paa den, til den igjen stod opret, derpaa gjorde han den fast og gik bort. Da sagde Moses til ham: du har der fuldbragt et Arbeide,

som vilde have beskjæftiget mange Murere i flere Dage; hvorfor har du ikke i det Mindste forlangt saamegen Løn, at vi kunde kjøbe Spise derfor? — Nu maae vi skilles ad, sagde Al-Chidhr, dog vil jeg først aflægge dig Regnskab for mine Handlinger. Det Skib, som jeg har beskadiget, men som let kan blive sat istand igjen, tilhører fattige Folk, hvem det tjener som deres eneste Erhvervskilde. Paa den Tid, da jeg borede det i Sænk, krydsede i hiin Egn mange Skibe, som tilhøre en tyrannisk Konge, og som slæbte ethvert brugbart Skib bort med sig. Ved mig have de fattige Skippere altsaa beholdt deres eneste Eiendom. Den Dreng, som jeg har dræbt, er en Søn af fromme Forældre; men han selv var, som jeg kunde see paa ham, af en slet Natur og vilde tilsidst endogsaa have forledet sine Forældre til Ondt; derfor vilde jeg hellere dræbe ham; Gud vil give dem fromme Efterkommere i hans Sted. Hvad endelig Væggen angaaer, som jeg har reist op, saa tilhører den to Forældreløse, hvis Fader var en from Mand. Under denne Væg er en Skat nedgravet, som de nuværende Beboere af Huset vilde have tilegnet sig, hvis den var styrtet ned; derfor har jeg gjort den fast, for at Skatten kan blive i sikker Forvaring, til Børnene ere voxne. Du seer nu, vedblev Al-Chidhr, at jeg i Alt ikke har fulgt en blind Lidenskab, men handlet efter min Herres Villie. Moses bad Al-Chidhr endnu engang om Forladelse, men vovede ikke at bede om Tilladelse til at ledsage ham endnu længere*).

*) Ogsaa ved en anden Leilighed blev Moses' anmassende og vidende Dommesyge straffet. En Rytter havde glemt sin Pengepung ved en Kilde; en Hyrde fandt den og gik bort. En ud-

Han havde i de sidste 30 Aar gjennemstreifet Jorden i Syd, Øst og Vest, nu stode endnu 10 Vandreaar tilbage til Norden, som han ogsaa besøgte i alle Retninger uagtet Folkenes Vildhed under dette Himmelstrøg og uagtet Klimaets Barskhed, indtil han endelig kom til den store Jernmuur, som Alexander den Tvehornede havde opreist for at beskytte Beboerne i hine Egne imod de røveriske Folk Jadjudj og Madjudj. Efterat have beundret denne i eet Stykke støbte Muur og priist Guds Almagt tiltraadte han sit Tilbagetog til den arabiske Ørken.

Ni og Tredive Aar vare allerede forløbne siden han skiltes fra sine Brødre. De fleste Israeliter, som han havde forladt som Mænd, vare imidlertid døde, og en anden Slægt var voxet op i deres Sted. Iblandt de faa Ældre, som han endnu fandt ilive, var hans Fætter Karun*), Ibn Jaschar, Ibn Fahit. Denne havde lært Alchimi af Moses' Søster Kolthum, som var hans Hustru, saa at han kunde forvandle det sletteste Metal til Guld. Han blev ogsaa saa rig, at han lod bygge høie Guldmure omkring sine Haver og at han paa sine Reiser

---

levet Olding kom med en Dragt Brænde og hvilede sig ved Kilden. Rytteren vendte tilbage, forlangte sin Pung af Oldingen og slog ham ihjel. Gud oplyste nu dette for Moses saaledes: Oldingen havde slaaet Rytterens Fader ihjel; denne skyldte Hyrden saameget som der var i Pungen; saaledes blev baade Blod- og Pengeskylden betalt og Gjengjældelsesretten haandhævet. Nos. I., 124.

*) Biblens Korah, om hvem det ogsaa hedder i Midrasch, at hans Rigdom, der var saa stor, at 300 hvide Muulæselinder vare belæssede med Nøglerne til hans Skatkamre, har styrtet ham i Fordærvelse.

behøvede 40 Muulæsler til at slæbe Nøglerne til hans Skatkamre. Ved sine Rigdomme havde han forstaaet i Moses' Fraværelse at forskaffe sig en i Sandhed kongelig Anseelse. Men da dette igjen aftog efter Moses' Tilbagekomst, besluttede han at ødelægge ham. Han besøgte derfor en Skjøge, som Moses havde forviist fra Israeliternes Leir paa Grund af hendes usædelige Levnet, og lovede, at han vilde ægte hende, hvis hun vilde erklære for Menighedens Ældste, at Moses kun af den Grund havde forviist hende, fordi hun ikke vilde føie ham i hans Begjæring*). Pigen gav Karun det Løfte, at hun vilde handle ganske efter hans Villie. Men da hun kom for de Ældste for der at bagvaske Moses, var hun ikke istand til at fremføre Klagen. Gud lagde hende ganske andre Ord paa Tungen, hun bekjendte sin Skyld og tilstod, at Karun ved alle Slags Løfter havde forført hende til en falsk Anklage. Moses bad til Gud om Beskyttelse imod Karuns Ondskab. Da revnede Jorden under dennes Fødder og slugte ham og alle hans Fæller og hele hans Eiendom.

Da det 40de Aar snart var tilende, drog Moses nu med Israeliterne hen imod Palæstinas Grændse. Da Jalub Ibn Safun, Konge over Balka, fik Efterretning om Israeliternes Fremrykning, som allerede havde erobret flere Steder paa Veien, lod han Troldmanden Bileam, Baurs Søn, kalde til sig i det Haab med hans Hjælp og hans Raad at kunne modstaae Israeliterne. Men en

*) Ogsaa i Midrasch Fol. 109 hedder det, at Moses var ilde berygtet som Hoerkarl, saa at enhver Israelit bevogtede sin Hustru med ivrig Paapassenhed.

Engel viste sig for Bileam om Natten og forbød ham at tage imod Kong Jalubs Indbydelse. Da Kongens Bud kom tilbage til Balka uden Bileam, lod han de kostbareste Juveler kjøbe og sendte dem hemmeligt ved andre Bud til Bileams Ægtefælle, hvem denne elskede saa høit, at han ganske lod sig beherske af hende. Bileams Kone modtog Gaverne og overtalte sin Mand til en Reise til Balka. Kongen i Følge med sin Vezir red ham et Stykke imøde og anviste ham et af Stadens smukkeste Huse til Bolig. Ifølge Landets Skik blev han beværtet 3 Dage fra det kongelige Kjøkken og Vezirerne besøgte ham fra Tid til anden dog uden at tale om det Øiemed, for hvis Skyld han var bleven kaldet til Balka. Først paa den fjerde Dag blev han kaldet til Kongen og bedet om at forbande Israels Folk. Men Gud lammede Bileams Tunge, saa at han trods sit Had til Israel dog ikke kunde frembringe noget Forbandelsens Ord. Da Kongen saae dette, bad han ham dog i det Mindste at hjælpe ham med Raad imod dette fremtrængende Folk. Det bedste Middel imod Israeliterne, som kunne blive frygtelige ved guddommelig Bistand, sagde Bileam, er at forlede dem til Synd, da forlader Gud dem, og da kunne de ikke mere modstaae nogen Fjende. Send derfor de skjønneste Koner og Piger i Hovedstaden ud mod dem med Levnetsmidler for at faae dem til at hengive sig til Vellyst, da vil det falde dig let at overvinde dem. Kongen fulgte dette Raad. Men Moses blev underrettet om Alt ved Englen Gabril; han lod derfor den første Israelit henrette, som lod sig forføre af en Kvinde fra Balka, og hans Hoved bære omkring i Leiren paa en lang Stang til Advarsel. Derpaa gav

han strax Befaling til Angrebet. Balka blev erobret og Kongen samt Bileam og hans Sønner vare de Første, som faldt i Slaget.

Snart efter Balkas Erobring viste Gabril sig igjen og opfordrede Moses til at følge sig tilligemed Aron og hans Sønner til et høit Bjerg, som laa i Nærheden af Staden. Da de havde besteget Bjergets Top, fandt de en smukt udarbeidet Hule, i hvis Midte der stod en Ligkiste med den Indskrift: jeg er for den, der passer til mig. Moses vilde først lægge sig i den, men hans Fødder hang udenfor; da lagde Aron sig i den og den var som afmaalt til ham. Gabril førte da Moses og Arons Sønner ud af Hulen igjen. Derpaa gik han endnu engang derind, for at vaske Aron, hvis Sjæl Dødsenglen imidlertid havde taget, og for at indvie ham ved Gravbønnen.

Da Moses kom tilbage til Leiren uden Aron og forkyndte Israeliterne sin Broders Død, efter hvem de spurgte, blev han mistænkt for at have myrdet ham. Mange skyede ikke engang at udtale deres Mistanke offentlig. Moses bad til Gud, at han vilde bevise hans Uskyldighed for hele Folkets Oine. Da hentede fire Engle Arons Ligkiste fra Hulen og bare den hen over Israeliternes Leir, saa at Enhver kunde see den. Derpaa udraabte en af Englene: Gud har taget Arons Sjæl til sig*).

Moses, som nu ahnede sit eget nærforestaaende Endeligt, holdt endnu en stor Prædiken for Israeliterne, i hvilken han indskjærpede dem de vigtigste Love. Til

*) Ganske efter Midrasch Fol. 255, hvor der endogsaa fortælles, at Israeliterne have villet stene Moses, indtil Engle bare Ligkisten i Veiret, foran hvilken Gud selv sørgende gik.

Slutning advarede han dem imod Forfalskning af den dem aabenbarede Thora, i hvilken Mohammeds forestaaende Fremtræden, paa hvem de alle skulde troe, var udtalt aldeles klart. Faa Dage efter besøgte Dødsenglen ham, medens han læste i Thora. Har du Befaling til at tage min Sjæl, sagde Moses, saa tag den gjennem Munden, som altid har beskjæftiget sig med Guds Ord og ikke er bleven berørt af noget Ureent. Han trak derpaa sine smukkeste Klæder paa, udnævnte Josua til sin Efterfølger og døde i en Alder af 120 eller, som mange Traditions-lærde paastaae, 180 Aar. Guds Forbarmelse være med ham! —

Andre fortælle de nærmere Omstændigheder ved Moses' Død paa følgende Maade:

Da Gabril forkyndte ham hans nære Død, løb han hurtig til sin Bolig og bankede iilfærdig paa den aflaasede Dør. Hans Kone Safurija lukkede op for ham, og da hun saae ham bleg og med forstyrret Mine, spurgte hun ham: Hvo forfølger dig, siden du kommer løbende saa forskrækket og seer saa ængstelig ud? hvilken Troende sætter efter dig? — Da svarede Moses: Gives der en mægtigere Troende end Himlens og Jordens Herre og en farligere Forfølger end Dødsenglen?

Skal da et Menneske, som har talt med Gud, og-saa døe?

Javist. Selv Englen Gabril skal ligge under for Døden, ligesaa Mikail og Israfil og alle de andre Engle; kun Gud alene er evig og døer aldrig.

Safurija græd, til hun faldt i Afmagt. Da hun igjen kom til sig selv, spurgte Moses: hvor ere mine Børn?

De ere allerede tilsengs og sove. —

Væk dem, at jeg for sidste Gang kan tage Afsked med dem.

Safurija gik hen til Børnenes Seng og raabte: staaer op, I stakkels Faderløse! staaer op og siger Eders Fader det sidste Levvel, thi denne Dag er hans sidste Dag i denne og hans første i hiin Verden.

Børnene fore forfærdede op af Søvnen og raabte: vee os, hvo vil forbarme sig over os, naar vi blive faderløse! hvo vil mere betræde vor Dørtærskel med Kjærlighed og om Varetægt! Moses blev saa rørt, at ogsaa han græd heftigt. Da sagde Gud til ham: Moses, hvad betyde disse Taarer? er du bange for Døden? eller skilles du ugjerne fra denne Verden?

Jeg frygter ikke Døden og skilles gjerne fra denne Verden, men jeg beklager disse Børn, som allerede for længe siden have mistet deres Bedstefader Schueib og deres Onkel Aron, og som nu ogsaa skulle berøves deres Fader.

Hvem stolede din Moder paa, da hun lagde dig i en Kiste og overgav dig til Vandet?

Paa dig, o Herre! —

Hvo har beskyttet dig mod Pharao og forlenet dig med en Stav, hvormed du kløvede Havet?

Du, o Herre! —

Saa gaa igjen til Strandbredden og sving din Stav, du skal endnu see et Tegn paa min Almagt. —

Moses fulgte denne Befaling og strax kløvedes Havet igjen og han saae en stor sort Klippe midt deri. Da han kom i Nærheden af denne Klippe, raabte Gud til ham: slaa med din Stav derpaa! det gjorde han, Klippen deelte

sig i to Dele, og han saae under den i en Slags Hule en Orm med et grønt Blad i Munden, som raabte tre Gange: Priset være Herren, som ikke forglemmer mig uagtet mit eensomme Leie! priset være Herren, som lader mig voxe og ernærer mig! — Da Ormen taug, sagde Gud til Moses: du seer, at jeg end ikke forlader en Orm under en i Havet skjult Klippe, hvorledes skulde jeg forlade dine Børn, som allerede bekjende, at Gud er een og Moses hans Prophet? Moses vendte skamfuld tilbage, trøstede sin Kone og sine Børn og gik alene ind mellem Bjergene. Da traf han 4 Mænd, som gravede en Grav, og spurgte dem: til hvem er denne Grav? — De svarede: til en Mand, som Gud vil have hos sig i Himlen. Moses bad om Tilladelse til at maatte arbeide med paa en from Mands Grav. Da den var færdig, spurgte Moses: have I da ogsaa taget Maal af den Afdøde? De sagde: nei, ved Gud, det have vi glemt; dog, han var netop af din Høide og Størrelse, læg dig engang deri, Gud vil lønne dig derfor, for at vi kunne see, om den er god. Da Moses lagde sig ned deri, stillede Dødsenglen sig foran ham og sagde: Fred over dig, Moses!

Gud velsigne dig og forbarme sig over dig! hvo er du?

Jeg er Dødsenglen, du Guds Prophet! og kommer for at hente din Sjæl.

Hvorledes vil du da tage den?

Gjennem Munden.

Det kan du ikke, thi min Mund har talt med Gud.

Saa trækker jeg den ud gjennem Oinene.

Det kan du ligesaa lidt, thi de have skuet Lyset fra Herren.

Godt, saa gjennem Ørerne.

Heller ikke det tør du, thi de have hørt Guds Ord.

Saa tager jeg den ud gjennem dine Hænder.

Hvorledes kan du det? have de ikke baaret Diamant-tavlerne, som Thora var indgravet paa?

Da befalede Gud Dødsenglen at lade sig give et Æble af Ridhvan, Paradisets Portner, og at overrække Moses det. Moses tog Æblet af Dødsenglens Haand og lugtede til det. I samme Øieblik steg hans ædle Sjæl gjennem Næsen op mod Himlen. Men hans Legeme blev liggende i Graven, som Ingen kjender, undtagen Gabril, Mikail, Israfil og Azrail, thi disse have gravet den og bleve af Moses holdte for Mennesker.

Samuel, Saul og David.

Under Josua, som ikke var nogen Prophet, men blot en dydig Fyrste og tapper Feltherre, levede Israeliterne overeensstemmende med de af Moses aabenbarede Love; derfor fordreve de ogsaa ved guddommelig Bistand Kjæmperne fra Landet Kanaan og ved det Raab: „Gud er stor“ nedstyrtede de høieste Mure om de befæstede Stæder. Men efter Josuas Død hengave Israeliterne sig igjen til alle de Laster, for hvis Skyld Ægypterne vare blevne straffede saa haardt; derfor sendte Gud for

ogsaa at tugte og forbedre dem, Kjæmpen Djalut (Goliath) imod dem, som overvandt dem i flere Slag, ja endogsaa berøvede dem den hellige Tabut (Pagtens Ark), hvorved Herrens Beskyttelse ganske veg fra dem.

En Dag da Folkets Overster vare forsamlede for at raadslaae om, paa hvilken Maade de skulde modstaae den mægtige Goliath, kom en Mand af Arons Slægt til dem — hans Navn var Ischmavil Ibn Bal (Samuel) — og sagde: Eders Fædres Gud sender mig til Eder for at forkynde Eder snarlig Hjælp, naar I omvende Eder til ham, men Eders fuldstændige Undergang, naar I vedblive med Eders slette Levnet.

Hvad skulle vi gjøre, spurgte en af de Ældste, for at faae Guds Naade? Samuel svarede: I skulle tilbede Gud alene og ikke bringe Afguderne Offere, hverken spise Aadsler eller Svinekjød eller Blod, heller ikke hvad der ikke er slagtet i Guds Navn. I skulle hjælpe hinanden i det Gode, ære Eders Forældre, behandle Eders Kvinder med Mildhed, understøtte Enker, Faderløse og Fattige. I skulle troe paa Propheterne, som ere gaaede forud for mig, især paa Abraham, for hvem Gud forvandlede et brændende Baal til en Lysthave, paa Ismail, hvis Hals Gud gjorde usaarlig og for hvem han lod en Kilde udspringe midt i Steenørkenen, og paa Moses, som med sin Understav aabnede 12 tørre Veie igjennem Havet. Ogsaa paa Propheterne efter mig skulle I troe, men fremfor Alt paa Isa Ibn Mariam, Guds Aand (Christus), og paa Mohammed Ibn Abd Allah.

Hvo er Isa? spurgte en af Israels Overster.

Isa, vedblev Samuel, er den Prophet, som i Thora er betegnet som Guds Ord. Hans Moder Mariam vil undfange ham som Jomfru ved Guds Villie og et Pust af Englen Gabril. Allerede i Moders Liv vil han prise Guds Almagt og bevidne sin Moders Uskyldighed, senere helbrede Syge og Spedalske, opvække Døde og skabe levende Fugle af Leer. Hans ugudelige Tidsfæller ville mishandle og korsfæste ham, men Gud vil skuffe dem, saa at de dræbe en Anden istedetfor ham, men han vil blive optaget i Himlen ligesom Propheten Idris.

Og Mohammed? spurgte den samme Israelit igjen, hvem er det? hans Navn klinger saa fremmed, at jeg slet ikke erindrer at have hørt det nogensinde i Israel.

Mohammed, svarede Samuel, hører ikke til Israels Efterkommere; han nedstammer fra Ismail og er den sidste, den største Prophet, for hvem selv Moses og Christus ville bøie sig paa Opstandelsens Dag. Hans Navn, som betyder den Høilovede, viser allerede hen paa de mange Fortrin, for hvis Skyld han vil blive priist og høilovet i Himlen og paa Jorden af alle Skabte. Men de Undere, som han vil udøve, ere saa talrige, at et heelt Menneskeliv ikke vilde slaae til for at fortælle dem alle. Jeg nøies derfor med blot at meddele Eder noget af det, som han vil opleve i een Nat.

En frygtelig Uveirsnat, da hverken Hanerne gale eller Hundene gjøe, vil han blive vakt af Søvne af Gabril, der hyppigt viser sig for ham i Menneskeskikkelse, men som denne Gang vil træde frem for ham saaledes som han er skabt med sine 700 lysstraalende Vinger, imellem hver af hvilke der er et Rum, som den meest letfodede

Hest knap vilde være istand til at gjennemløbe i 500 Aar. Han vil da føre ham ud i det Frie, hvor Underhesten Borak staaer beredt til ham, den samme, som Abraham pleiede at bestige, naar han valfartede fra Syrien til Mekka. Ogsaa denne Hest har to Vinger som en Ørn, men dertil dog Fødder som en Dromedar, Kroppen af en Ædelsteen, der skinner som Solen, og et Hoved som den deiligste Ungmø. Paa dette Underdyr, hvis Pande bærer den Indskrift: der gives ingen Gud uden Gud, Mohammed er hans Udsendte! bliver han først baaret til Medina, saa til Sinai, saa til Bethlehem og saa til Jerusalem for at bede paa hellig Grund. Derfra stiger han op ad en Guldstige med Trin af Rubin, Smaragd og Hyacinther lige op til den syvende Himmel, hvor han bliver indviet i alle Skabelsens og Verdensregjeringens Hemmeligheder. Han seer de Fromme i al deres Salighed i Paradiis og Synderne i deres forskjellige Piner i Helvede. Der græsse Mange som vilde Dyr omkring paa den øde Mark; det er Saadanne, som i dette Liv have nydt Guds Gaver alene og ikke meddeelt de Trængende Noget. Andre løbe omkring og bære frisk Kjød i den ene Haand og raaddent i den anden, men saa ofte de ville stikke det første i Munden, blive de slaaede over Haanden med et brændende Riis, indtil de spise af det Stinkende; det er deres Straf, som have krænket Ægteskabet og fundet mere Glæde ved forbudte Nydelser. Andre have en frygtelig oppustet Bug, som med hver Time svulmer mere op; det er Saadanne, som have beriget sig ved Aager og vare umættelige i deres Pengebegjærlighed. Paa Andre blive Tunge og Læber sammen-

knebne med Jerntænger til Straf for de bagvaskende og oprørske Taler, hvorved de have stiftet saamegen Ulykke paa Jorden. Mellem Paradiis og Helvede sidder Adam, Menneskeslægtens Fader, som leer saa ofte Paradisets Porte gaae op og de Saliges Jubelraab toner ud til ham, men som græder, naar Helvedes Porte aabne sig og de Fordømtes Sukke trænge til hans Ører. I den Nat seer han ogsaa foruden Gabril endnu andre Engle, af hvilke mange have 70000 Hoveder, hvert Hoved med 70000 Ansigter, hvert Ansigt med 70000 Munde, hver Mund med 70000 Tunger, af hvilke enhver priser Gud i 70000 forskjellige Sprog. Ogsaa Forsoningens Engel seer han, som halvt er Ild halvt Iis, fremdeles den Engel, som bevogter Ildens Skatte med mørkt Aasyn og gnistrende Øine, ogsaa Dødsenglen med en stor Tavle med mange Navne paa i Haanden, af hvilke han hvert Øieblik udvisker 100, endelig endnu den Engel, som vogter Vandet og med en uhyre Vægtskaal tilmaaler hver Flod og hver Kilde det dem bestemte Vand, ligesom ogsaa den, der bærer Guds Throne paa sin Nakke og har et Horn i Munden, som engang skal opvække de Døde af Graven. Tilsidst vil han endnu ogsaa blive ført igjennem mange Lyshave hen i Nærheden af den hellige Throne selv, der er saa stor, at hele den øvrige Verden i Forhold dertil seer ud som en Pantserring, kastet hen i den øde Ørken. Hvad der her aabenbares ham, vedblev Samuel, er endnu ogsaa skjult for mig; jeg veed kun, at han forbauset betragter Guds Herlighed indtil i et Bueskuds Afstand, og derpaa stiger ned ad Stigen til Jorden igjen og vender tilbage til Mekka paa Boraks

Ryg ligesaa hurtigt som han kom derhen. I det Hele behøver han til denne store Reise, Opholdet i Medina, Bethlehem, Jerusalem og i Himlen medregnet, saa liden Tid, at et Vandkruus, som han vælter ved Opfarten, endnu ved hans Tilbagekomst ikke er løbet heelt ud.

De forsamlede Israeliter hørte opmærksomt paa Samuel, og da han taug, raabte de eenstemmigt: vi troe paa Gud og paa hans hidtidige og fremtidige Propheter, bed blot for os, at han vil befrie os fra Goliaths Tyranni. Samuel bad og fastede saa længe, indtil Gud sendte ham en Engel, der befalede ham at gaae ud af Staden og at udraabe den første Mand, han mødte, til Konge, da Israeliterne under hans Regjering igjen vilde erhverve sig Uafhængighed af fremmed Aag. Samuel gjorde som det var bleven ham befalet og traf først Talut (Saul) Ibn Bischr, Ibn Ahnun, Ibn Benjamin. Det var en Landmand af høi Figur, men ellers ikke paa nogen Maade udmærket, endskjøndt Gud havde lagt megen Viisdom i hans Hjerte. Han løb omkring for at finde et Stykke Kvæg, der havde revet sig løs fra Ploven og var løbet bort. Samuel hjalp ham at finde den tabte Oxe igjen, derpaa tog han ham med sig hjem, salvede ham med Olie, som netop stod i en Pande over Ilden, og fremstilte ham for Israels Overster som deres Konge og deres fra Gud sendte Redningsmand. Men disse vægrede sig ved at antage en simpel Bonde, der hidtil ikke havde udmærket sig ved Noget, til Konge og fordrede et Under. Gud vil, sagde Samuel, som Bekræftelsestegn paa dette Kongevalg sende Eder Pagtens Ark tilbage.

Fra denne Dag bleve Philisterne plagede med smertelige og væmmelige Bylder, hvis Grund ingen Læge kunde opdage og som heller Ingen kunde helbrede. Men da denne Plage især traf den Stad haardest, som netop havde Pagtens Ark hos sig — den blev nemlig ført i Triumph fra det ene Sted til det andet — saa vilde Ingen have mere med den at gjøre, og man lod den tilsidst staae under aaben Himmel paa en Vogn. Men Gud befalede to usynlige Engle at føre den tilbage midt ind i Israeliternes Leir, af hvilke da Ingen mere vægrede sig ved at hylde Talut som Konge.

Saasnart Talut var bleven valgt til Konge, holdt han en Mønstring over Israeliternes Tropper og drog imod Philisterne i Spidsen for 70000 Mand. Paa deres Tog igjennem Ørkenen manglede de en Dag Vand, saa at der hørtes en almindelig Knurren imod Talut og Samuel. Samuel, som gik bagefter Pagtens Ark, bad til Gud, og da udsprang midt paa Klippegrunden en Kilde med Vand, som var saa frisk som Snee, saa sødt som Honning og saa hvidt som Mælk. Men Samuel sagde til de tililende Soldater: I have syndet svært ved Eders Utilfredshed og Eders Oprør imod Eders Konge og imod Gud. Giver derfor Afkald paa dette Vand for at afbøde Eders Synd ved Eders Afholdenhed*). Men Samuels Ord fandt ingen Gjenklang; kun 313 Mand, saamange som fægtede med i Muselmændenes første

*) Denne Prøvelse forekommer som bekjendt ogsaa i Biblen, dog ikke hos Saul men hos Gideon, medens Saul i Biblen prøver sine Folk ved Honning. Smlgn. Geiger anf. St. S. 182.

Træfning med de Vantroe*), bekjæmpede deres Tørst og forfriskede sig kun en Smule, men den øvrige Hær modstod ikke Fristelsen til at drikke i fulde Drag af denne Kilde. Da Talut saae dette, afskedigede han hele Hæren og stolende paa Guds Bistand drog han mod Fjenden blot med det ringe Antal Mænd, som havde seiret over deres Begjærlighed. I denne lille Afdeling befandt sig ogsaa 6 Sønner af en from Mand, som hed Isa. Den syvende Søn ved Navn Davud (David) var bleven alene hjemme for at pleie sin Fader. Men da det i lang Tid ikke kom til nogen Træfning, fordi Ingen vilde modtage Djaluts Udfordring til en Tvekamp, hvormed der skulde begyndes, sendte Isa ogsaa sin syvende Søn til Leiren deels for at bringe nye Levnetsmidler til sine Brødre, deels for at skaffe ham Efterretning om deres Befindende.

Paa Veien fornam han en Stemme, der kom fra en Steen, som laa paa Veien, og som raabte til ham: tag mig op, jeg er en af de Stene, med hvilke Propheten Abraham forjagede Satan, da han vilde gjøre ham vaklende i hans Forsæt at offre sin Søn ifølge det guddommelige Syn. David tog den med hellige Navne beskrevne

---

*) Dette er Træfningen ved Bedr, som fandt Sted i det andet Aar efter Mohammeds Udvandring til Medina. Mohammed var egentlig med dette ringe Mandskab kun draget ud for at plyndre en Karavane fra Mekka. Men disse fik Underretning om hans Forehavende og droge deres Karavane til Hjælp omtrent 1000 Mand stærke. Da de imidlertid erfarede, at deres Karavane var draget ad en anden Vei og udenfor al Fare, trak omtrent en Tredieddeel af Tropperne sig tilbage, men de øvrige rykkede frem til Bedr, hvor de bleve slaaede af Mohammedanerne. (See Weil: Mohammeds Leben S. 102 og flg.)

Steen og stak den i en Taske, som han havde over sin Overkjole, thi han var blot klædt som en Vandrer, ikke som en Kriger. Da han igjen var gaaet et Stykke, fornam han igjen en Stemme fra en anden Steen: tag mig med, jeg er den Steen, som Englen Gabril traadte løs med sin Fod, da han i Ørkenen lod en Kilde udspringe for Ismail. David tog ogsaa denne Steen op og lagde den ved den første og gik videre. Men snart hørte han endnu følgende Ord fra en tredie Steen: tag mig op, jeg er den Steen, med hvilken Jacob kjæmpede imod Engle, som hans Broder Esau havde sendt imod ham. David stak ogsaa denne Steen til sig og fortsatte sin Reise uden Afbrydelse, indtil han kom til sine Brødre i Israeliternes Leir. Ved sin Ankomst her hørte han, hvorledes en Herold udraabte: den, som dræber Kjæmpen Djalut, faaer Taluts Datter tilægte og bliver engang hans Efterfølger. David opfordrede sine Brødre til at vove Kampen med Djalut ikke for at blive Kongens Svigersøn og Efterfølger, men for at udslette den Skam, som hvilede tungt paa Folket. Men da de manglede Mod og Tillid, gik han selv til Talut og tilbød, at han vilde modtage Djaluts Udfordring. Talut havde vel kun ringe Haab om at en spæd Yngling, som David endnu dengang var, skulde kunne beseire en Kriger som Djalut; dog tilstedede han Tvekampen, fordi han haabede, at Davids beskjæmmende Exempel dog, hvis han led et Nederlag, skulde vække til Efterligning. Da Djalut den følgende Morgen som sædvanlig udfordrede Israels Krigere ved haanlig Tiltale, traadte David i Skrankerne mod ham, reiseklædt med den Taske, i hvilken han havde

sine tre Stene. Djalut lo høit, da han saae sin unge Modstander, og sagde til ham: gaa hellere hjem og leg noget længere med de andre Drenge paa din Alder; hvorledes vil du da bekjæmpe mig? du er jo ganske ubevæbnet! — Jeg anseer dig for en Hund, sagde David, som man gjør bedst i at jage paa Flugt med Steen. Herpaa tog han de tre Steen ud af Tasken endnu før Djalut kunde trække sit Sværd af Skeden, gjennemborede Djalut med den første, saa at han strax styrtede livløs til Jorden, jog Philisternes høire Fløi paa Flugt med den anden og den venstre Fløi med den tredie.

Men Talut blev skinsyg paa David, hvem hele Israel priste som den største Helt, og nægtede ham sin Datter, indtil han bragte ham endnu 100 andre Kjæmpehoveder i Morgengave. Men jo større Davids Heltegjerninger vare, desto giftigere blev Taluts Misundelse, saa at han flere Gange søgte at myrde ham. David tilintetgjorde stedse hans Planer, og endskjøndt han aldrig hævnede sig, voxede dog Taluts Had stedse mere netop ved denne Høimodighed. Da David engang var fraværende, besøgte Talut sin Datter og truede hende med Døden, til hun lovede ham og det med de helligste Eder, at hun vilde udlevere David til ham om Natten. Da denne kom hjem, kom hans Kone ham forfærdet imøde og fortalte ham, hvad der var forefaldet mellem hende og hendes Fader. Bliv kun din Ed tro, sagde David til sin Gemalinde, og luk Døren til mit Sovekammer op for din Fader, naar jeg er falden i Søvn; Gud vil vaage over mig ogsaa i Søvne og indgive mig Midler til at gjøre hans Sværd uskadeligt, ligesom Abrahams ikke for-

maaede noget imod Ismail, endskjøndt denne selv rakte sin Hals frem for at slagtes. David gik derpaa ind i sit Værksted og forfærdigede en Pantserskjorte, som bedækkede hele Overkroppen fra Halsen og nedad. Denne Pantserskjorte var saa tynd som et Haar, bøiede sig efter Legemet som Uld og modstod ethvert Slags Vaaben. David havde nemlig faaet den særegne Gave af Gud at kunne blødgjøre Jern uden Ild og at kunne forarbeide det uden Hammer eller noget andet Værktøi ligesom Vox med de bare Hænder til ethvert Slags Brug, som han ønskede. Ham skylder man ogsaa Opfindelsen af Ringpantsere, thi før hans Tid bestode de blot af hele Jernplader.

David sov ganske roligt, da Talut traadte ind i hans Sovekammer ledsaget af sin Datter. Først da han med sit Sværd foer omkring paa det uigjennemtrængelige Pantser som med en Saug og trykkede stærkt paa det, vaagnede David og rev sin Svigerfader Sværdet af Haanden og brak det i smaa Stumper som et Stykke Kage, dog uden at gjøre ham den ringeste Bebreidelse.

Men efter denne Tildragelse fandt David det dog ikke mere raadeligt at forblive i Taluts Nærhed; han trak sig derfor tilbage til Bjergene med nogle faa Venner og trofaste Folk. Talut benyttede dette som Paaskud til at gjøre ham mistænkelig for Folket og drog tilsidst imod ham i Spidsen af nogle Tusinde Soldater, idet han anklagede ham for Forræderi. Men David stod sig saa godt hos Bjergbeboerne og kjendte alle Smuthuller saa godt, at det ikke var muligt for Talut at bemægtige sig ham.

Engang om Natten, da Talut sov, forlod David en Hule, som laa ganske tæt ved Taluts Leir, trak hans

Signetring af hans Finger og tog hans Vaaben og Fane, som laae ved Siden af ham. Derpaa trak han sig tilbage igjennem Hulen, som havde en dobbelt Udgang, og viste sig den følgende Morgen paa Spidsen af et Bjerg, som laa ligeoverfor Israeliternes Leir, omgjordet med Taluts Sværd, svingende hans Fane frem og tilbage og dertil udrækkende Fingren med hans Ring paa. Talut, som ikke kunde begribe, hvorledes det havde været muligt, at en Tyv havde kunnet trænge ind i den vel befæstede Leir, gjenkjendte David og de bortkomne Gjenstande, og dette nye Beviis paa hans Behændighed og Høimod overvandt endelig Taluts Misundelse og Forbittrelse. Han sendte derfor et Bud til ham, som i hans Navn skulde bede ham om Tilgivelse for alle lidte Krænkelser og lod ham indbyde til at vende tilbage til sit Hjem igjen. David udsonede sig gjerne med sin Svigerfader, og de levede herefter i Fred og Eendrægtighed, indtil Talut blev dræbt i et uheldigt Slag med Philisterne.

Efter Taluts Død blev David eenstemmigt udvalgt til Israels Konge og med Guds Hjælp seirede han snart igjen over Philisterne og udvidede sit Riges Grændser til alle Sider.

Men David var ikke blot en tapper Kriger og viis Regent, han var ogsaa en stor Prophet. Gud aabenbarede ham 70 Psalmer og begavede ham med en Stemme, som ingen Dødelig havde havt før ham. En saadan Dybde og Høide, en saadan Kraft og Velklang havde ingen dødelig Stemme havt før ham. Han kunde ligesaa godt efterligne den tordnende Himmel og den brølende Løve som Nattergalens kjælne Toner; heller ikke fandtes

der saalænge David levede nogen Musiker eller Sanger i Israel, fordi Ingen, som havde hørt ham, kunde finde Behag i noget Andet mere. Hver tredie Dag var han Forbeder i Menigheden og sang Psalmerne i et Kapel, som var udhugget i Bjerget. Der forsamledes ikke blot alle Mennesker for at høre ham, men ogsaa Dyr og Fugle bleve lokkede til fra de fjerneste Egne ved hans vidunderlige Sang. Af de to andre Dage indviede han altid een til Regjeringsanliggender og een til sine Hustruer, af hvilke han havde 99 foruden mange Medhustruer.

En Dag, da han gik hjem fra Bønnen, hørte han, hvorledes to af hans Undersaatter stredes om, hvem der var den største Prophet, han eller Abraham. Er ikke Abraham, sagde den Ene, bleven reddet ud af det brændende Baal? — Har ikke David, sagde den Anden, fældet Kjæmpen Djalut? — Men hvad har David gjort, spurgte hiin igjen, som kan sammenlignes med Abrahams Beredvillighed til at offre sin Søn?

Saasnart David kom hjem, faldt han ned for Gud og bad: Herre! du, som har prøvet Abrahams Tro og Lydighed i Baalet, giv ogsaa mig Leilighed til at vise mit Folk, at min Kjærlighed til dig modstaaer alle Fristelser! —

Davids Bøn blev hørt. Da han tre Dage efter igjen besteg Prædikestolen, saae han en Fugl med saa pragtfulde Fjedre, at hans hele Opmærksomhed rettede sig paa den, saa at han fulgte den med Øiet til alle Hjørner af Kapellet og til alle Træer og Buske udenfor samme. Han sang færre Psalmer end sædvanligt, hans Stemme slog ham feil, hvergang han tabte den deilige Fugl af

Syne, og blev blød og munter paa de alvorligste Steder, naar den igjen viste sig. Efter Slutningsbønnen, der til den hele Forsamlings Forbauselse dennegang fandt Sted flere Timer tidligere end ellers, fulgte han alene Fuglen, der hoppede fra Træ til Træ, indtil den endelig før Solnedgang befandt sig ved en lille Søes Bredder. Fuglen forsvandt i Søen, men David glemte den snart, thi i dens Sted dukkede en Kvindeskikkelse frem af Vandet, og Synet af hende blændede ham som den klareste Middagssol. For imidlertid ikke at forskrække hende, skjulte han sig bag en Busk, til hun var klædt paa; derpaa gik han hen til hende og spurgte om hendes Navn. Jeg hedder Saja, Josus Datter, svarede Kvinden, og er Hustru til Uria Ibn Hanan, som er ved Hæren. David fjernede sig igjen, men hans Lidenskab opflammedes saaledes, at saasnart han kom hjem, gav han Anføreren for sine Tropper Befaling til at anvise Uria Ibn Hanan den farligste Post ved Fortroppen. Davids Befaling blev udført og snart efter meldtes ham Urias Død. Han friede til Enken og ægtede hende, saasnart den lovlige Frist var udløben. Dagen efter hans Formæling, som netop var den Dag, der var bestemt for de offentlige Anliggender, traadte Gabril og Mikail paa Guds Befaling i Menneskeskikkelse frem for David, og hiin sagde: den Mand, som du her seer for dig, eier 99 Faar, men jeg har kun et eneste; desuagtet forfølger han mig bestandig og forlanger, at jeg skal overlade ham ogsaa mit eneste. — Denne Fordring er ubillig, sagde David, og forraader et vantro Hjerte og en raa Natur. — Mangen fornem og dannet Troende, afbrød Gabril ham, tillader sig endnu meget

ubilligere Ting. David mærkede nu, at her sigtedes til hans Adfærd imod Uria; han greb vred efter sit Sværd og vilde gjennembore Gabril. Men Mikail udstødte en lydelig Haanlatter og sagde, efterat baade han og Gabril havde svunget sig op over Davids Hoved paa deres Englevinger: du har selv fældet din Dom og betegnet din Handling som en raa Vantroes Handling, derfor vil Gud ogsaa først forlene en af dine Sønner med en Deel af den Magt, som var dig tiltænkt. Din Forbrydelse er saameget større, da du selv har bedet om en Fristelse uden at have Kraft til at modstaae den.

Ved disse Ord forsvandt Englene gjennem Loftet, men David følte hele Vægten af sin Synd. Han rev Kronen af sit Hoved og det kongelige Purpur af sit Legeme og flakkede om i Ørkenen klædt i simpelt Uldent og græd og græmmede sig saameget i sin Anger, at Huden faldt af hans Ansigt, og Englene i Himlen fik Medlidenhed med ham og anraabte Gud om Naade for ham. Men først efterat han havde tilbragt hele tre Aar i Bod og Sønderknuselse, fornam han en Stemme fra Himlen, der forkyndte ham, at den Albarmhjertige havde aabnet Naadens Port for ham. Beroliget og indvortes styrket ved disse Trøstens Ord gjenvandt David ogsaa snart igjen sine legemlige Kræfter og sit blomstrende Udseende, saa at man ikke iagttog den mindste Forandring paa ham, da han kom tilbage til Palæstina*).

*) For altid at erindre sig sin Synd, fandt David paa at indgrave en aabenhjertig Bekjendelse af sin Synd og Anger paa sine Hænder og Fødder. Heraf kommer den østerlandske Skik at tatovere Arme og Been enten med en from Optegnelse af Aars-

Men under Davids lange Fraværelse havde alt Slags Pak, som var forviist af ham, samlet sig om hans Søn Absalon og valgt ham til Konge over Israel; og da Absalon ikke mere vilde afstaae Thronen, maatte han kjæmpe med ham. Men det kom slet ikke til Slag, thi da Absalon vilde begive sig til sine Tropper, befalede Gud Dødsenglen at løfte ham af Hesten og at hænge ham op ved hans lange Haar i et Træ, for at rebelske Sønner kunde tage et Exempel af ham for alle kommende Tider. Absalon blev hængende, til en af Davids Feltherrer kom forbi og dræbte ham med Sværdet.

Men endskjøndt David snart blev æret og elsket af sit Folk igjen ligesom tidligere, vovede han dog ikke mere at udøve Dommerembedet, idet han erindrede sig Tildragelsen med de to Engle. Allerede havde han udnævnt en Kadhi, som i hans Sted skulde afgjøre alle forefaldende Tvistigheder, da Englen Gabril bragte ham et Jernrør og en Klokke og sagde: Gud har seet din Ængstelighed med Velbehag, derfor sender han dig dette Rør og denne Klokke, hvorved det vil blive dig let stedse at opretholde Retten i Israel og aldrig at fælde en uretfærdig Dom. Spænd dette Rør op i din Retssal og hæng Klokken midt i samme, stil Anklageren paa den ene Side af Røret og den Anklagede paa den anden Side og affiig altid

---

tallet for Ens Valfart til Mekka eller med en ligegyldig Angivelse af det Compagnies Navn og Tal, hvortil man hører, eller hvad denne Skik sædvanligviis misbruges til, med den Elskedes Navn, lidenskabelige Udraab (især Aman! Aman! — hav Medlidenhed!) eller hele Kjærlighedserklæringer i Vers (Gasel). Ros. I., 140.

Dommen til Fordeel for den, som ved at berøre Røret faaer Klokken til at klinge. David blev meget glad ved denne Gave, hvorved den Retfærdige altid vandt Seir, saa at snart Ingen mere vovede at begaae nogen Uret, fordi han var vis paa at blive opdaget ved Klokken. En Dag kom dog to Mænd for Retten, af hvilke den Ene paastod, at han havde givet den Anden en Perle at opbevare, som denne vægrede sig ved at give ham tilbage. Den Anklagede derimod svor, at han havde givet den tilbage. David lod som sædvanlig den Ene efter den Anden berøre Røret, men Klokken forblev taus, saa at han ikke vidste, hvem af dem der talte sandt, og tvivlede paa Klokkens Betydning herefter. Men efterat han gjentagne Gange havde ladet dem begge røre ved Røret, bemærkede han, at den Anklagede, hver Gang han nærmede sig Røret, gav Klageren sin Stok at holde. Han lod nu denne røre ved Røret endnu engang, men tog selv Stokken i Haanden, og strax begyndte Klokken at ringe. David lod da Stokken undersøge; den var huul og den omstridte Perle var skjult deri. Men paa Grund af sin Tvivl om det ham af Gud skjænkede Rørs Værd blev dette efter dette Tilfælde igjen optaget til Himlen, saa at David ofte snublede i sin Dom, indtil Salomon, hvem hans Gemalinde Saja Josus Datter havde født, stod ham bi med sit Raad. Ham skjænkede David fuld Tillid og lod sig lede af ham i alle vanskelige Tilfælde, thi den Nat han blev født havde han hørt Englen Gabril udraabe: Satans Herredømme stunder mod sin Ende; i Nat er et Barn bleven født, hvem Iblis og hans hele Hær og alle hans Efterkommere blive underdanige. Jord, Vand og

Luft og alle levende Skabninger blive hans Tjenere, og af al Viisdom og alle Kundskaber, som Gud har forlenet Menneskene, bliver han alene begavet med ni Tiendedele, saa at han ikke blot vil forstaae alle Menneskenes Sprog, men ogsaa Dyrenes og Fuglenes Sprog!

En Dag — Salomon var dengang neppe 13 Aar gammel — kom to Mænd for Retten, som førte en Proces, der satte alle Tilstedeværende i Forbauselse paa Grund af sin Sjeldenhed og bragte David i stor Forlegenhed. Klageren havde nemlig kjøbt et Gods af den Anklagede og ved at grave en Kjælder fundet en Skat; han forlangte nu af den Anklagede, at han skulde modtage denne Skat igjen, da han havde kjøbt Godset uden Skatten, medens den Anklagede paastod, at han ikke havde nogen Ret til denne Skat, da han ikke havde vidst noget deraf og havde solgt Godset med Alt hvad der var derpaa. Efter lang Betænkning sagde David, at Hver af dem skulde tage Halvdelen. Men Salomon spurgte Klageren, om han havde en Søn, og da han svarede ja hertil, spurgte han den Anklagede, om han var Fader til en Datter. Da ogsaa denne bejaede hans Spørgsmaal, sagde han: ville I afgjøre Eders Trætte saaledes, at Ingen lider Uret, saa gifter Eders Børn sammen og giver dem Skatten til Udstyr.

En anden Gang kom en Agerdyrker og anklagede en Hyrde, hvis Hjord havde afædt ham en Mark, der stod i Ax. David dømte Hyrden til at afstaae en Deel af Hjorden til Erstatning for Sæden. Men Salomon misbilligede denne Dom og sagde: Hyrden skal overlade Landmanden Indtægten af Hjorden baade Ulden og

Mælken og de Unger, som fødes, indtil Marken igjen er kommen i den Stand, som den var før Hjordens Indbrud, derefter kan Hyrden igjen overtage sin Besiddelse.

David bemærkede imidlertid en Dag, at den høie Ret, i hvilken han førte Forsædet, med Uvillie saae paa, at Salomon blandede sig i deres Forhandlinger, uagtet de ikke kunde nægte, at hans Anskuelse altid var den bedste. Han opfordrede dem derfor til at prøve ham i alle Moses' Lærdomme og Love for alle Store og Fornemme i Riget. Have I overbeviist Eder om, sagde han, at han kjender dem nøie og derfor aldrig vil fælde en lovstridig Dom, saa tør I heller ikke ringeagte ham for hans Ungdoms Skyld, naar hans Anskuelser om Lovens Anvendelse ofte ere forskjellige fra Eders og mine. Gud giver Viisdom til hvem han vil. De Lovkyndige vare vel overbeviste om Salomons Lærdom, men da de dog haabede, at de maaskee ved alle Slags spidsfindige Spørgsmaal kunde bringe ham i Forvirring og forøge deres egen Anseelse, saa gik de ind paa Davids Forslag og foranstaltede en offentlig Prøve. Men de bleve skuffede i deres Forventning. Endnu forend de havde udtalt det sidste Ord af noget Spørgsmaal til Salomon, var han strax færdig med et slaaende Svar, saa at de Tilstedeværende næsten troede, at Alting i Forveien var aftalt mellem ham og hans Dommere og at denne Prøve kun var foranstaltet af David for et Skins Skyld for at anbefale Salomon som en værdig Efterfølger. Men Salomon nedslog denne Formodning, idet han efter at Prøven var endt reiste sig og sagde til Dommerne: I have udtømt Eder i Spidsfindigheder i det Haab at lægge Eders Overlegenhed for

Dagen for denne store Forsamling, men tillader nu ogsaa mig at rette nogle faa ganske simple Spørgsmaal til Eder, hvis Besvarelse ikke fordrer noget Slags Studium, men blot Aand og Fornuft. Siig mig: hvad er Alt og hvad er Intet? Hvo er Noget og mindre end Intet? Salomon taug længe og da den Dommer, til hvem han havde henvendt sig, ikke formaaede at svare, sagde han: Alt er Gud, Skaberen, og Intet er Verden, det Skabte. Noget er den Troende og mindre end Intet er Hykleren. Derpaa vendte Salomon sig til en Anden og spurgte: hvad ere de Fleste og hvad ere de Færreste? hvad er det Sødeste og hvad er det Bittreste? Da heller ikke den Anden kunde finde noget træffende Svar, sagde Salomon: de fleste Mennesker ere Tvivlere og de færreste have en fuldkommen religiøs Overbeviisning. Det Sødeste er Besiddelsen af en dydig Kone, vakkre Børn og et anstændigt Udkomme, og det Bittreste er en usædelig Kone, vanartige Børn og Fattigdom. Endelig gjorde Salomon endnu en Tredie disse Spørgsmaal: hvad er det Styggeste og hvad er det Deiligste? hvad er det Sikkreste og hvad er det Usikkreste? men ogsaa disse Spørgsmaal bleve ubesvarede, til Salomon sagde: det Styggeste er naar en Troende bliver vantro og det Deiligste er naar en Synder omvender sig; det Sikkreste er Døden og Dommedag, det Usikkreste Livet og Sjælens Skjæbne efter Opstandelsen. I see da, vedblev han, at de Ældste og Lærdeste derfor ikke altid ogsaa ere de Viseste. Den sande Viisdom kommer hverken fra Aarene eller fra lærde Bøger, den kommer kun fra Gud, den Alvise.

Salomon satte Alle i den største Forbauselse ved sine Ord og eenstemmig raabte Folkets Overster: priset være Herren, som har givet vor Konge en Søn, som overgaaer alle sine Samtidige i Viisdom og er værdig til engang at tage Plads paa Davids Throne! Ogsaa David takkede Gud for den ham i Salomon udviste Naade og ønskede endnu kun før sin Død at træffe sammen med sin tilkommende Ledsager i Paradiis. Dit Forlangende tilstedes dig, raabte en Stemme fra Himlen til ham, dog skal du opsøge ham alene, og for at komme ham nær skal du forsage al jordisk Pragt og vanke om som en fattig Pilegrim. Den følgende Dag udnævnte David Salomon til sin Stedfortræder, aflagde sin kongelige Kaabe, kastede en ulden Kappe om sig, tog Sandaler paa, tog en Stok i Haanden og forlod sit kongelige Palads.

Han vandrede nu fra Stad til Stad og fra Landsby til Landsby og erkyndigede sig overalt om de fornemste Beboere, hvis Bekjendtskab han da søgte at gjøre. Men i flere Uger fandt han Ingen, som han med Grund kunde antage for sin Ledsager i hiin Verden. En Dag da han kom til en Landsby ved Middelhavets Kyst, ankom paa samme Tid som han selv en gammel meget fattigt klædt Mand, som bar en tung Dragt Brænde paa Hovedet. Oldingen saae saa ærværdig ud, at David fulgte efter ham for at see, hvor han boede. Men han betraadte intet Huus, men solgte blot sit Brænde til en Brændehandler, der stod udenfor Døren til sin Boutik, gav derpaa en Fattig, som bad ham om en Almisse, Halvdelen af de faa Penge, som han havde tjent, kjøbte et Stykke Brød for de øvrige Penge, gav endnu et stort Stykke

heraf til en blind Kone, der anraabte de Fromme om Barmhjertighed, og tog atter den samme Vei til Bjergene, ad hvilken han var kommen. Denne Mand, tænkte David, kunde maaskee være min Paradiisfører, thi baade hans ærværdige Ydre og det som jeg har seet af hans Handlinger vidner om en sjelden Fromhed; jeg maa søge at blive nærmere bekjendt med ham. Han gik derfor i nogen Afstand efter Oldingen, til han efter en flere Timers Vei over svært tilgjængelige Bjerge, som afbrødes af dybe Kløfter, traadte ind i en Hule, som fik Lyset fra oven igjennem en Revne. David blev staaende ved Indgangen til Hulen og hørte, hvorledes Eneboeren bad andægtigt, derpaa læste Thora og Psalmerne, til Solen gik ned. Han antændte derpaa en Lampe og bad sin Aftenbøn, derpaa tog han det kjøbte Brød ud af sin Taske og spiste omtrent Halvdelen deraf. David, som hidtil ikke havde vovet at forstyrre den fromme Mand i sin Andagt, traadte nu ind til ham i Hulen og hilste ham. Hvo er du? spurgte hiin efter at have gjengjældt hans Hilsen; med Undtagelse af den fromme Mata Ibn Juhauna, Kong Davids Paradiisledsager, har jeg endnu ikke seet noget Menneske her. David nævnede sit Navn og bad ham om nærmere Underretning om Mata. Men Eneboeren sagde til ham: det er ikke tilstedet mig at betegne dig hans Bolig nærmere, dog naar du gjennemsøger disse Bjerge opmærksomt, kan den ikke undgaae dig. David flakkede længe omkring uden at opdage Spor af Mata. Han vilde igjen vende tilbage til Eneboeren i det Haab at udforske noget nærmere om hans Opholdssted, da han paa en Høi midt paa Klippegrunden opdagede et Sted,

som var ganske fugtigt og blødt. Hvor besynderligt, tænkte han, at Jorden netop her paa Toppen af et Bjerg er saa fugtig; her kan dog umuligt være en Kilde. Medens han stod saaledes fordybet i Tanker over dette mærkværdige Phænomen, steg en Mand op ad den anden Side af Bjerget; han lignede mere en Engel end et Menneske; hans Blik var sænket til Jorden, saa at han ikke bemærkede David. Paa den vaade Jord blev han staaende og bad med saadan Inderlighed, at Taarerne strømmede ud af hans Øine som to Bække. David kunde nu forklare sig, hvorledes Jorden kunde være saa fugtig her, og tænkte: en Mand, der tilbeder Gud paa den Maade, kunde vel være min Paradiisledsager. Dog vovede han ikke at tiltale ham, til han hørte, hvorledes han blandt Andet bad: Min Gud! tilgiv Kong David sin Synd og bevar ham for yderligere Forseelser, vær ham naadig for min Skyld, da du dog har bestemt mig til hans Ledsager i hiint Liv! — David gik nu hen til ham, men da han kom ham nær, var han allerede død. Han gravede den bløde Jord op med sin Stav, vaskede ham med det Vandforraad, han havde hos sig, begravede ham og udtalte Gravbønnen over ham. Derpaa vendte han tilbage til sin Hovedstad og fandt i det veltillaasede Harem Dødsenglen, som modtog ham med de Ord: Gud har tilstaaet dig, hvad du har forlangt, nu har dit Liv Ende. Guds Villie skee, sagde David og sank livløs til Jorden. Gabril steg da ned for at trøste Salomon og bringe ham en himmelsk Klædning, i hvilken han skulde indhylle sin Fader. Hele Israel fulgte Sørgetoget til Indgangen af den Hule, i hvilken Abraham ligger begravet.

Salomon og Dronningen af Saba.

—

Efterat Salomon havde viist sin Fader den sidste Ære, udhvilede han i en Dal mellem Hebron og Jerusalem; da faldt han pludselig i Afmagt. Da han vaagnede op, viste sig 8 Engle, som alle havde utallige Vinger af alle Farver og Skikkelser, og bøiede sig 3 Gange for ham. Hvo ere I? spurgte Salomon endnu med halvt lukkede Øine. De svarede: vi ere de Engle, som ere satte over de 8 Vinde. Gud, din og vor Skaber, sender os til dig for at hylde dig og overdrage dig Herredømmet over os og de Vinde, som staae til vor Raadighed. De ville stedse rette sig efter din Villie og dine Øiemed, være stormende eller milde som du vil og altid blæse fra den Side, som du vender Ryggen til. Paa dit Forlangende ville de ogsaa stige op fra Jorden for at bære dig og løfte dig op over Jordens høieste Bjerge. Den største af de 8 Engle overgav ham derpaa en Ædelsteen med den Indskrift: Guds er Magten og Storheden, og sagde: naar du har en Befaling at give os, saa løft blot denne Steen op mod Himlen og strax ere vi tilstede som dine Tjenere.

Saasnart disse Engle havde bortfjernet sig, viste sig 4 andre, som vare meget forskjellige fra hinanden i Skikkelse og Udseende; den ene lignede en uhyre Hvalfisk, den anden en Ørn, den tredie en Løve og den fjerde en Slange. Vi byde over alle levende Skabninger paa Jorden og i Vandet, sagde de, idet de neiede sig dybt for Salomon, og vi vise os for dig efter vor Herres Befaling for at

bringe dig vor Hylding. Bestem over os som du vil, vi tilstede dig og dine Venner alt Godt og Behageligt, hvormed Skaberen har begavet os, og bruge alt Skadeligt, som staaer i vor Magt, imod dine Fjender. Den Engel, som forestillede de Bevingedes Rige, overrakte ham derpaa ogsaa en Ædelsteen med den Indskrift: alt det Skabte priser Herren, og sagde til ham: ved denne Steens Kraft, som du kun behøver at holde op over Hovedet, kan du hvert Øieblik kalde os til dig og give os dine Befalinger. Salomon gjorde dette strax og befalede dem at forevise ham et Par af alle de Væsner, som leve i Vandet paa Jorden og i Luften. Englene bortfjernede sig som Lynet og i et Øieblik stode alle mulige Dyr for ham fra Elephanten til den mindste Orm, ligesaa alle Slags Fisk og Fugle. Salomon underholdt sig længe med dem og lod enhver skildre sig sin hele Levemaade, ligeledes hørte han paa deres Klager og afskaffede mange Misbrug iblandt dem. Længst underholdt han sig med Fuglene saavel paa Grund af deres yndige Stemme, som han forstod ligesaa godt som Menneskenes, som paa Grund af de skjønne Sprog, de føre i Munden. Paafuglens lyder i Menneskesproget: som du dømmer, bliver du dømt. Nattergalens Sang betyder: Nøisomhed er den største Lykke. Turtelduen raaber: for meget Skabt var det bedre, om det var uskabt. Hærfuglen: den, som ikke forbarmer sig over Andre, finder selv ingen Forbarmelse. Fuglen Syrdar: omvender Eder til Gud, I Syndere! Svalen: gjører Godt, I blive engang belønnede derfor! Pelicanen: lovet være Herren i Himlen og paa Jorden! Duen: Alt er forgjængeligt, kun Gud bliver evig. Kataen:

den, som kan tie, kommer sikkerligt frem. Ørnen: er vort Liv ogsaa nok saa langt, det ender dog med Døden. Ravnen: langt fra Menneskene har jeg det hyggeligst. Hanen: tænker paa Skaberen, I letsindige Mennesker!

Salomon valgte Hanen og Hærfuglen til sine stadige Ledsagere, den første for dens Formaningssprogs Skyld, den sidste fordi den seer igjennem Jorden som gjennem Krystal og derfor paa hans Reiser stedse kunde angive ham, hvor han kunde udgrave en Kilde, saa at han aldrig manglede Vand hverken til at drikke eller til at foretage de før Bønnen foreskrevne Vaskninger. Men Duerne befalede han, efterat have glattet dem paa Hovedet, at de skulde anvise deres Unger Bolig i det Tempel, som han engang vilde lade bygge. Dette Par Duer havde efter faa Aars Forløb formeret sig saaledes ved Salomons velsignende Berørelse, at Alle, som besøgte Templet fra de fjerneste Qvarterer af Byen vandrede i deres Vingers Skygge.

Da Salomon igjen var alene, viste sig en Engel, hvis Overdeel saae ud som Jord og Underdelen som Vand. Han bøiede sig til Jorden og sagde: jeg er skabt af Gud for at forkynde hans Villie for det tørre Land og for Havet. Men Gud har nu stillet mig til din Raadighed og du kan ved mig byde over Land og Vand. Paa din Befaling forsvinde de største Bjerge og hæve andre sig paa det flade Land. Paa din Befaling udtørres Floder og Have, og frugtbare tørre Strækninger forvandles til Sø eller Hav. Han overgav ham ligeledes, før han forsvandt, en Ædelsteen med den Indskrift: Himmel og Jord ere Guds Tjenere.

Endelig overbragte en Engel ham en fjerde Ædelsteen med den Indskrift: der gives ingen Gud uden een og Mohammed er Guds Udsendte. Ved denne Steen, sagde Englen til ham, faaer du Herredømmet over hele Aandeverdenen, som er meget større end Menneskenes og Dyrenes Verden og som næsten udfylder hele Mellemrummet mellem Jorden og Himlen. En Deel af disse Aander, vedblev Englen, ere troende og tilbede den eneste Gud, men andre ere vantroe; nogle tilbede Ilden, andre Solen eller andre forskjellige Stjerner, mange endogsaa Vandet som Guddomme. De første omsvæve stedse det fromme Menneske for at bevare ham for enhver Ulykke som for enhver Synd; men de sidste søge at plage ham paa enhver Maade, at drille og forføre ham, hvilket er dem saameget lettere, da de kunne gjøre sig usynlige eller paatage sig hvilkensomhelst Skikkelse. Salomon ønskede at see Djinnerne i deres naturlige, dem medskabte Skikkelse. Englen foer som en Ildsøile op igjennem Luften og vendte strax igjen tilbage med en Skare Sataner og Djinner, som opfyldte Salomon med en indre Gysen over deres skrækkelige Udseende, uagtet hans Magt over dem. Salomon havde aldrig troet, at der gaves saadanne vanskabte hæslige Væsner i Verden. Han saae Menneskehoveder paa Halsen af en Hest, hvis Fødder vare som Æslets, Ørnevinger paa Puklen af en Dromedar, Gazellehorn paa Hovedet af en Paafugl. Forbauset over den besynderlige Blanding i disse Legemer, bad han Englen at give ham Oplysning derom, da dog Djan, fra hvem alle Djinner nedstamme, kun kunde have een Skikkelse. Det, svarede Englen, er Følgen af deres lastefulde Liv, af deres frække

Samqvem med Mennesker, Dyr og Fugle. Deres Begjærlighed kjender ingen Skranker, Ægteskabsbrud og Blodskam ere hverdags Begivenheder hos dem, og i samme Grad som de formere sig udarter ogsaa deres oprindelige Skikkelse.

Da Salomon kom hjem, lod han de fire Stene, som Englene havde givet ham, fatte sammen og danne til en Signetring, for hvert Øieblik at kunne gjøre Brug af sit Herredømme over Dyre- og Aandeverdenen, over Jorden og Vindene. Hans første Bestræbelse gik ud paa at underkaste sig Satanerne og Djinnerne. Han lod dem alle komme for sig med Undtagelse af den mægtige Sachr, der holdt sig skjult paa en ubekjendt Ø i Oceanet, og med Undtagelse af Iblis, alle onde Aanders Mester, hvem Gud havde tilsikkret den fuldstændigste Uafhængighed indtil Dommedag. Da de vare samlede, trykkede han sin Ring paa Halsen af enhver af dem for ligesom at mærke enhver af dem som sin Slave. Han tvang derpaa de mandlige Djinner til at opføre alle Slags offentlige Bygninger, blandt andet ogsaa til at bygge et Tempel efter samme Plan som Templet i Mekka, som han havde seet engang paa en Reise til Arabien, dog i forstørret Maalestok og med langt større Bekostning. De kvindelige Djinner maatte koge, bage, vaske, spinde, væve, bære Vand og udføre lignende kvindelige Arbeider. De Stoffer, som de forfærdigede, uddeelte Salomon til de Fattige. De Spiser, de tilberedte, bleve stillede paa Borde, som indtoge et Fladerum af en Qvadratmiil, thi der blev daglig fortæret 30,000 Oxer, ligesaa mange Faar, et stort Antal Fugle og Fisk, af hvilke han ved sin Ring kunde hidkalde saamange han vilde trods Afstanden fra Havet. Djinnerne

og Satanerne sadde ved Jernborde, de Fattige af Folket ved Træborde, Folkets og Hærens Overster ved Sølvborde, de Lærde og de udmærket Fromme ved Guldborde og disse bleve betjente af Salomon selv*).

En Dag, da alle Aander, Mennesker, Dyr og Fugle reiste sig efter Maaltidet fra deres forskjellige Borde, bad Salomon til Gud, at han vilde tilstede ham engang at bespise alle Jordens Skabninger. Du fordrer det Umulige, svarede Gud, dog begynd engang imorgen med Sødyrene. Salomon befalede Djinnerne at belæsse 100,000 Kameler og ligesaa mange Muulæsler med Korn og føre dem til Havets Kyst. Han selv fulgte bagefter og raabte: kommer hid, I Havets Beboere, at jeg kan stille Eders Sult! Da kom alle Slags Fisk op til Vandets Overflade; Salomon tilkastede dem Korn, til de vare mætte og igjen dukkede ned. Paa engang strakte en Hvalfisk sit Hoved, som lignede et Bjerg, op af Vandet. Salomon lod flyvende Aander kaste den ene Sækfuld Korn ned i dens Gab efter den anden, men den fordrede bestandig mere, til der tilsidst ikke var et eneste Korn tilbage. Da skreg den: bespiis mig, Salomon! thi jeg har endnu aldrig lidt saaledes af Sult som idag. Salomon spurgte den, om der endnu fandtes flere Fisk af dens Slægt i Havet; den svarede: af min Slægt gives der 70000 Arter, den mindste er saa stor, at du vilde tage dig ud

---

*) Hans eget Maaltid bestod derimod kun af tørt Byggbrød og klart Vand. Mennesker, Djinner, Dyr og Fugle, pleiede han at sige, kunne spise saameget de ville; men den, som hersker over dem, skal ikke ved Umaadelighed nedværdige sig til at staae paa lige Trin med dem. Ros. I., 153.

i dens Krop som et Sandskorn i Ørkenen. Salomon kastede sig ned paa Jorden og begyndte at græde og bad Gud om Tilgivelse for sin ubesindige Begjæring. Mit Rige, raabte Gud til ham, er endnu altid større end dit; staa op og see blot en eneste af de Skabninger, over hvilke jeg ikke kan give noget Menneske Magt! Da begyndte Havet at rase og storme, som om alle 8 Vinde satte det i Bevægelse paa engang, og et Søuhyre traadte frem saa stort, at det uden Møie kunde have slugt 7000 som det første, som Salomon ikke kunde mætte, og raabte med en Stemme som den frygteligste Torden: lovet være Gud, som alene har Magt til at redde mig fra Hungersdøden!

Da Salomon igjen kom til Jerusalem, var der en saadan Larm af den megen Klappren og Hamren af Djinnerne, som vare ifærd med at bygge Templet, at Byens Indvaanere ikke kunde underholde sig med hinanden. Han befalede derfor Djinnerne at holde op med deres Arbeide og spurgte dem, om Ingen af dem kjendte et Middel til at sønderskjære de forskjellige Metaller uden at gjøre en saadan Støi. Da traadte En frem iblandt dem og sagde: det kjender kun den mægtige Sachr; men han har hidtil forstaaet at unddrage sig dit Herredømme. — Er denne Sachr da ganske uopnaaelig? spurgte Salomon. — Sachr, svarede Djinnen, er stærkere end vi alle tilsammen og er os dertil ligesaa overlegen i Hurtighed som i Kraft. Dog veed jeg, at han een Gang om Maaneden drikker af en Brønd i Landskabet Hidjr; maaskee lykkes det dig der, o vise Konge! at underkaste dig ham. Salomon befalede strax en Afdeling hurtigtflyvende Djinner at øse Brønden tom og at fylde den med berusende

Viin; nogle af dem gav han derpaa Befaling til at tøve i Nærheden af Brønden og da strax give ham Underretning, naar de saae Sachr komme. Nogle Uger efter, da Salomon stod paa Terrassen ved sit Palads, saae han en Djin hurtigere end Vinden komme flyvende fra den Kant, hvor Hidjr laa, og han spurgte ham, om han bragte ham Efterretning om Sachr. — Sachr ligger beruset ved Randen af Brønden, sagde Djinnen, og vi have lænket ham med Kjæder saa tykke som Søilerne i dit Tempel, dog vil han sønderrive dem som et Jomfruhaar, naar han har sovet Rusen ud. Salomon besteg hurtigt den vingede Djin og i mindre end en Time lod han sig bære til Brønden. Det var den høieste Tid, thi Sachr havde allerede aabnet Øinene, men endnu vare hans Hænder og Fødder bundne, saa at Salomon endnu uden Hindring kunde trykke ham Ringen paa Halsen. Sachr udstødte et Klageskrig, saa at hele Jorden bævede. Men Salomon sagde til ham: vær uden Frygt, mægtige Djin, jeg giver dig din Frihed igjen, saasnart du angiver mig et Middel til at sønderskjære de haardeste Metaller uden Støi. Jeg selv kjender intet, svarede Sachr, men Ravnen kan vist bedst raade dig; tag blot Æggene af en Ravnerede og dæk dem til med en Krystalskaal, saa skal du see, hvorledes Ravnemoderen sønderskjærer den. Salomon fulgte Sachrs Raad. En Ravn kom og fløi rundt om Skaalen; da den saae, at den ikke kunde faae fat paa Æggene, forsvandt den og kom nogle Timer efter tilbage med en Steen i Munden, som den kaldte Samur, og neppe havde den berørt Skaalen dermed, før denne gik i to lige Stykker. Hvorfra har du faaet den Steen? spurgte Salomon. —

Fra et Bjerg i det fjerne Vesten, svarede Ravnen. — Salomon befalede da nogle Djinner at ledsage Ravnen til hiint Bjerg og at hente endnu flere saadanne Stene. Men Sachr gav han fri, som han havde lovet ham. Han udstødte et Jubelskrig, da man aftog ham Lænkerne, men i Salomons Øre klang det som en Haanlatter. Saasnart Djinnerne kom tilbage med Samurstenene, lod Salomon sig igjen bære tilbage til Jerusalem af en af dem og uddeelte Samurstenene mellem Djinnerne, som nu igjen fortsatte deres Arbeider uden mindste Larm.

Salomon lod nu ogsaa bygge et Palads til sig selv med en Rigdom af Guld, Sølv og Ædelstene, som ingen Konge før ham havde eiet*). Flere Sale havde Krystalgulv og Krystalloft. Ogsaa en Throne lod han sig opreise af Sandeltræ indlagt med Guld og prydet med de kostbareste Ædelstene. Medens der blev bygget paa hans Palads**), gjorde han en Reise til Damaskus for at

*) Da Salomon bares igjennem Luften af Vindene og Djinnerne, pleiede han at spise Frokost i Cuds (Jerusalem), til Middag i Istachar (Persepolis) og til Aften i Tadmor (Palmyra); alle tre Steder ere endnu Ruiner af hans pragtfulde og uhyre Paladser. I Istachar var hans Divan (Forsamling af Div'er) eller Aanderaad, thi Div betyder paa Persisk det samme som Djin paa Arabisk. Fra den Tid er i Østerlandet Divan blevet Navnet paa enhver Forsamling af Raader eller Dommere. Ros. I., 147 flgg.

**) Naar de Djinner, som byggede Paladserne i Istachar og Tadmor, viste sig gjenstridige, lod Salomon dem klemme ind mellem to Marmorblokke og saaledes nedlægge som Grundsteen for de uhyre Bygninger. Fra Tid til anden søge de af yderste Evne at sprænge deres Fængsel og have derved foraarsaget hyppige Jordskjælv fra Salomons Tid til nu; men desuagtet staae

besøge denne urgamle By, hvis Omgivelse hører til de fire jordiske Edens Haver. Den Djin, paa hvis Ryg han gjorde denne Reise, tog den lige Vei og fløi over Myredalen, der er omgivet af saadanne Klipper og Afgrunde, at endnu intet Menneske før ham kunde besøge den. Han forbausedes derfor meget ved at see en Skare Myrer under sig, der vare saa store som Ulve og som paa Grund af deres graae Øine og deres graae Fødder i Afstand toge sig ud som en Sky. Myredronningen, som endnu aldrig havde seet et Menneske, kom paa sin Side i den største Angst, da hun saae Salomon, og raabte strax til alle Sine: trækker Eder hurtigt tilbage i Eders Huler! Men Gud befalede hende at forsamle alle sine Undersaatter og med dem at hylde Kong Salomon, alle Dyrs Herre. Saavel hendes som Guds Ord tilførtes Salomon af Vinden i tre Miils Afstand og han nedlod sig derfor til Dronningen. Snart var hele Dalen fyldt med Myrer saa langt Salomons Syn kunde række. Salomon spurgte derpaa Dronningen, som stod i Spidsen for dem: hvorfor frygter du for mig, da dine Skarer dog ere saa talrige, at de kunde ødelægge hele Verden? — Jeg frygter kun for Gud, svarede Dronningen, thi hvis mine Undersaatter, som du her seer for dig, truedes af nogen Fare, saa vilde endnu 70 Gange saa mange indfinde sig paa et eneste Vink af mig.

Hvorfor befalede du da Myrerne at trække sig tilbage, da jeg fløi forbi? —

Ruinerne endnu fast. Andre Djinner indesluttede Salomon i Metalkrukker, som han forseglede med sin Ring og derpaa lod kaste i Havet. Ros. I., 152.

Fordi jeg frygtede for, at de skulde see efter dig og derved forglemme deres Skaber et Dieblik.

Har du noget Ærinde at give mig, inden jeg skilles fra dig?

Jeg trænger ikke til dig; men jeg vilde raade dig altid at leve saaledes, at du ikke behøver at skamme dig ved dit Navn, som betyder den Pletfrie. Vogt dig ogsaa for nogensinde at give din Ring fra dig uden først at sige: i Guds den Albarmhjertiges Navn! —

Salomon raabte igjen: Herre! dit Rige er større end mit, og tog Afsked fra Myredronningen*).

Paa Hjemreisen befalede Salomon Djinnen at tage en anden Vei for ikke igjen at forstyrre Myrerne i deres Andagt. Da han kom til Palæstinas Grændse, hørte han, at En bad: min Gud, du som udkaarede Abraham til din Ven, udløs mig snart fra dette jammerlige Liv! Salomon steg ned til ham og saae en graahærdet, sam=

*) Et andet Sagn lyder: Da alle Dyr havde bragt Foræringer til Salomons Throne for at hylde ham, kom ogsaa Myren med et lille Stykke Halmstraa. Salomon tog den paa Haanden for at erfare dens Begjæring. Da sagde Myredronningen: Millioner flittige og trofaste Undersaatter adlyde mig; vel ere vore Kræfter ringe, men hvad der er umuligt for Een, er muligt for Mange i Forening. Derfor nærmer jeg mig med Tillid til dig, du Menneskers og Aanders Herre, uagtet alle Jordens Skatte ligge ophobede om din Throne, og anraaber din Beskyttelse for mig og mit Folk. Salomon forsmaaede ikke at modtage Halmstraaet i Foræring, idet han vurderede det efter Giverens indre Værd. Fra den Tid beraabe alle Ringere, som bringe de Store Foræringer, og alle Skribenter, som dedicere deres Bøger til Konger og Vezirer, sig paa Myrens Exempel. Ros. I., 169.

menkrummet Mand, som rystede paa alle Lemmer. Hvo er du? spurgte Salomon.

Jeg er en Israelit af Juda Stamme. —

Hvor gammel er du? —

Det veed kun Gud. Jeg har talt mine Aar til de 300, siden den Tid kan vel være gaaet 50 til 60 Aar.

Hvorledes har du kunnet naae en Alder, som ellers intet Menneske har naaet efter Abraham. —

Engang i Natten Alkadr har jeg seet et Stjerneskud og gjort det taabelige Ønske at træffe sammen med den mægtigste Prophet før min Død.

Du er nu ved dit Ønskes Maal; bered dig til Døden, thi jeg er Kongen og Propheten Salomon, hvem Gud har givet en Magt som ingen Dødelig før mig.

Salomon havde neppe talt ud, før Dødsenglen steg ned i Menneskeskikkelse og tog den gamle Mands Sjæl.

Du maa have været ganske nær, sagde Salomon til Dødsenglen, siden du fulgte saaledes lige efter mig.

Hvor du tager feil! viid, jeg staaer paa Skuldrene af en Engel, hvis Hoved naaer 70000 Aars Vei op over den syvende Himmel, og hvis Fødder staae 500 Aars Vei dybt under Jorden. Desuden er denne Engel saa stærk, at hvis Gud tillod det kunde han uden mindste Anstrængelse sluge Jorden og Alt, hvad der er derpaa. Det er ham, som betyder mig, naar, hvor og hvorledes jeg skal hente en Sjæl. Men han selv holder bestandig sit Blik rettet paa Træet Sidrat Almuntaha, der har ligesaamange Blade, som der lever Mennesker paa Jorden, og hvert Blad er beskrevet med et Menneskes Navn. Ved hver Fødsel spirer et nyt Blad frem med den Fødtes Navn

paa, og naar et Menneske har naaet sit Livs Ende, saa visner hans Blad paa Træet og falder af, og i samme Øieblik er jeg ogsaa allerede hos ham for at modtage hans Sjæl.

Hvorledes bærer du dig da ad dermed og hvor fører du den hen?

Gabril ledsager mig, hvergang en Troende døer; hans Sjæl bliver derpaa indhyllet i et grønt Silkeklæde og af min Ledsager indaandet i en grøn Fugl, der da bliver i Paradiis til Dommedag. Men Syndernes Sjæl henter jeg alene og bærer den i et grovt, beget Uldteppe til Helvedes Port, hvor den driver om til Dommedag i Helvedes afskyelige Uddunstninger.

Salomon takkede Dødsenglen for hans Belæring og bad ham i Fremtiden at holde hans Død hemmelig for alle Mennesker og Djinner. Derpaa vaskede han den Dødes Lig, begravede ham og bad for hans Sjæl som for Lettelsen af hans legemlige Smerter ved Englene Ankir og Munkirs Prøve*).

Denne Reise havde trættet Salomon saaledes, at han ved sin Tilbagekomst til Jerusalem lod Genierne væve sig stærke Silketæpper, som kunde rumme ham og hans hele Følge med alle fornødne Kjøkkenredskaber og andre Mobilier. Saa ofte han da skulde gjøre en Reise, lod han et større eller mindre Teppe, alt efter Antallet af

*) Disse to Engle udspørge den Afdøde om hans Gud og hans Tro og pine ham, hvis han ikke formaaer at svare tilbørligt. Noget lignende forekommer som bekjendt hos Rabbinerne under Navn af Chibut hakeber (Banken paa Graven). Smlgn. Maraccius prodrom. p. III. p. 90.

sine Ledsagere, udbrede udenfor Staden, og naar Alting var sat derpaa, som skulde tages med, befalede han de 8 Vinde at løfte det i Veiret. Derpaa satte han sig paa sin Throne og styrede Vindene, som man styrer Hestene med Tømmen, i hvilken Retning han vilde.

En Nat viste Abraham sig for ham i Drømme og sagde: Gud har udmærket dig ved Viisdom og Magt fremfor alle andre Menneskebørn og underkastet dig Djinnerne, som bygge et Tempel, hvis Mage Jorden endnu aldrig har baaret, og ligeledes Vindene, som yde dig den samme Tjeneste, som den bevingede Borak fordum ydede mig, den som nu opholder sig i Paradiis til Mohammeds Fødsel. Viis dig nu ogsaa taknemmelig imod den eneste Gud og benyt den Lethed, hvormed du kan begive dig fra et Sted til et andet, til at gjøre et Besøg i Staden Jathrib, som engang vil skjænke den største af alle Propheter Ly og Beskjærmelse, og i Staden Mekka, hvor han skal fødes, samt i det hellige Tempel, hvilket jeg med min Søn Ismail (Fred være med ham!) først igjen opbyggede efter Syndfloden.

Den følgende Morgen lod Salomon bekiendtgjøre, at han vilde gjøre en Valfart til Mekka og at det tilstedes enhver Israelit at følges med ham. Der meldte sig saamange Pilegrimme til denne Reise, at Salomon maatte lade væve et nyt Teppe af Genierne, som var en Qvadratmiil langt og bredt. Den Plads, som endnu blev tilovers, fyldte han med Kameler, Oxer og smaat Kvæg for at offre dem i Mekka og lade dem uddele til de Fattige. For sig selv lod han opreise en Prædikestol, hvorpaa der var anbragt saamange Ædelstene til Prydelse,

at Ingen kunde taale at hæve Blikket op til den. For de ved Fromhed udmærkede Mænd stode Guldstole i Nærheden af Prædikestolen, for de Lærde Sølvstole, og for en Deel af det menige Folk vare Træstole forhaanden. Genier og Djævle maatte flyve foran ham, thi han havde saa liden Tillid til dem, at han altid vilde have dem for Øie og drak derfor altid af Krystalkar, for at han, selv ikke naar han drak, skulde tabe dem af Syne. Men Fuglene maatte flyve i sluttede Rækker over Teppet for at skygge over dem, der befandt sig paa det. Da alle Forberedelser vare trufne og Mennesker, Genier, Fugle og Dyr vare samlede, befalede han Vindene at løfte Teppet og Alt hvad der var derpaa i Veiret og at bære det til Jathrib (et ældre Navn paa Byen Medina). I Nærheden af denne By gav han Fuglene et Tegn til at sænke Vingerne, hvorpaa Vinden lidt efter lidt lagde sig, til Teppet befandt sig paa Jorden. Men Ingen turde forlade Teppet, fordi Jathrib dengang var beboet af Afgudsdyrkere, med hvilke Ingen skulde komme i Berørelse. Han gik ganske alene hen til det Sted, hvor Mohammed senere oprettede den første Moschee — det var dengang en Begravelsesplads — og forrettede der sin Middagsbøn. Derpaa vendte han tilbage til Teppet; paa hans Vink udbredte Fuglene Vingerne og Vinden løftede igjen Teppet op og bar det hen i Nærheden af Staden Mekka, som dengang var behersket af de fra Sydarabien udvandrede Djorhamider. Disse vare dengang endnu Tilbedere af den eneste Gud og holdt Kaaba saa reen for Afgudstjeneste, som den havde været det paa Abrahams og Ismails Tid. — Salomon begav sig derfor med alle sine

Ledsagere ind i Byen, opfyldte alle de Ceremonier, som paaligge Pillegrimene og slagtede de fra Jerusalem medbragte Offerdyr. Derpaa holdt han en lang Prædiken i Kaaba, i hvilken han forudsagde en Prophets Fødsel i denne Stad i Fremtiden og opfordrede alle Tilhørere til at indskjærpe deres Børn og Børnebørn Troen paa ham.

Efter et Ophold af tre Dage vilde Salomon igjen vende tilbage til Jerusalem. Men da Fuglene udbredte deres Vinger og Teppet satte sig i Bevægelse, bemærkede han en Solskinsstribe paa det, hvoraf han sluttede, at en Fugl maatte have forladt sin Post. Han kaldte derfor Ørnen til sig og paalagde den at raabe alle Fuglene op ved Navn for at see, hvem der manglede. Det gjorde Ørnen og vendte snart igjen tilbage med den Besked, at det var Hærfuglen. Salomon geraadede i den hæftigste Vrede, saameget mere som han paa denne Reise gjennem Ørkenen mindst kunde undvære Hærfuglen med dens Evne til at oplede de dybeste Kilder. Sving dig op i Veiret, sagde Salomon hæftig til Ørnen, opsøg Hærfuglen og bring mig den hid, at jeg til Straf kan afplukke alle dens Fjer og stille den ganske nøgen i Solen til Jordens Utøi har ædt den op.

Ørnen fløi mod Himlen, til Jorden under den lignede en omvæltet Skaal, derpaa hvilede den sig og saae sig om i alle Retninger efter Hærfuglen. Saasnart den saae den komme Syd fra, dalede den ned, fløi den imøde og vilde tage den mellem sine Kløer. Men Hærfuglen besvor den ved Salomon at behandle den med Skaansomhed. Du vover endnu, svarede Ørnen, at anraabe Salomons Beskyttelse — lad din Moder begræde dig!

Salomon er vred paa dig, thi han har savnet dig og svoret at straffe dig haardt for din Ulydighed. — Før mig kun til ham, sagde Hærfuglen, jeg veed, han vil undskylde min Fraværelse, naar han erfarer, hvor jeg har været og hvad jeg har at fortælle ham fra min Udflugt. Ørnen førte den for Salomon, som sad paa sin Throne med bistert Aasyn og strax trak den hen til sig med Hæftighed. Hærfuglen rystede paa hele Kroppen og lod som Tegn til Underkastelse Hale og Vinger hænge ned til Jorden. Da Salomon stedse knugede den haardere, raabte den: betænk, Guds Prophet, at du ogsaa engang skal aflægge Regnskab for Gud, derfor fordøm mig ikke, før du har hørt mig.

Hvormed kan du undskylde din Fraværelse uden min Tilladelse?

Jeg bringer dig Kundskab om et Land og en Dronning, hvis Navn du aldrig har hørt, jeg mener Landet Saba og Dronning Balkis.

Disse Navne ere mig virkelig ganske fremmede; hvo har da sagt dig noget derom?

En Hærfugl fra hiin Egn, hvem jeg mødte paa en lille Udflugt og hvem jeg i Samtalens Løb fortalte om dig og din store vidtudstrakte Magt. Da forbausedes den, at dit Navn endnu ikke var trængt frem til dens Hjem, og overtalte mig til at ledsage den for at overbevise mig om, at det vel var Umagen værd ogsaa at inddrage Landet Saba under dit Scepter. Paa Veien fortalte den mig da dette Lands hele mærkværdige Historie indtil den nuværende Dronnings Regjering, som byder over en Armee, saa talrig, at der behøves 12000 Hærførere til at anføre den.

Salomon slap Hærfuglen og befalede den at fortælle, hvad den havde hørt om dette Land og dets Historie og den fortalte:

Viid, mægtige Konge og Prophet! Saba er Navnet paa Hovedstaden i et stort Land Sønden for Arabien. Den blev bygget af Kong Saba, Jdschhas Søn, Jarabs Søn, Kachtans Søn. Denne Konge hed egentlig Abd Sems (Soltilbeder), men fik Tilnavnet Saba (En som tager tilfange) paa Grund af sine mange Erobringer. Denne Stad var den største og skjønneste, som Menneskehænder nogensinde havde bygget, tillige var den saa befæstet, at den havde kunnet trodse alle Jordens Tropper. Men især var denne Stad udmærket ved sine Marmorslotte og de herlige Haver, i hvilke de laae. Saba havde nemlig paa den vise Lokmans Raad ladet opføre uhyre Dæmninger og grave Kanaler deels for at beskytte Landet for Oversvømmelser i Regntiden deels for at kunne forsyne det med det fornødne Vand i den tørre Aarstid. Derfor blev ogsaa dette Land, der er saa stort, at en god Rytter behøver en Maaned for at flyve igjennem det fra den ene Ende til den anden, snart det frugtbareste og rigeste paa Jorden. Det var overalt bedækket med de skjønneste Træer, saa at den Reisende ikke kjendte til Solvarmens Besværlighed. Luften var saa reen og Himlen saa klar, at Beboerne af dette Land stedse nøde en blomstrende Sundhed og opnaaede en meget høi Alder. Landet Saba var som et Diadem paa Verdensalterets Pande.

Denne Tilstand af Blomstring og Lyksalighed varede saalænge det behagede Gud. Efter Saba fulgte mange

Konger efter hinanden, som nøde Frugterne af Lokmans Arbeider uden at tænke paa at vedligeholde dem. Men Tiden arbeidede stedse paa at ødelægge dem. Bækkene, som styrtede ned fra Bjergene, undergravede lidt efter lidt Dæmningen, der skulde holde dem i Tømme og fordele dem i de forskjellige Kanaler, indtil den endelig styrtede sammen og hele Landet blev ødelagt af en frygtelig Oversvømmelse. De første Spor til en nærforestaaende Ulykke viste sig under Kong Amru. Paa hans Tid saae Præstinden Dharifa i Drømme en stor sort Sky, som under frygteligt Tordenbrag udgjød sig ødelæggende over hele Landet. Hun forebragte Kongen sin Drøm og gjorde ingen Hemmelighed af sine Bekymringer for Rigets Vel. Men Kongen og hans Hoffolk søgte at berolige hende og førte som før et letsindigt sorgløst Liv. Men en Dag, da Kongen kjælede for tvende Piger i en Lund, traadte Præstinden frem for ham med flagrende Haar og forstyrret Mine og spaaede ham igjen sit Lands nære Undergang. Kongen lod begge Pigerne gaae, lod Præstinden sætte sig ved sin Side og spurgte hende, hvad der paany forkyndte hende en saadan Ulykke. – Røde Rotter, svarede Dharifa, som jeg mødte paa min Vei herhen, som stode paa Bagbenene og pudsede sig om Oinene med Forpoterne, og en Skildpadde, som laa paa Ryggen og forgjæves gjorde sig Umage for at vende sig om, ere mig Tegn paa den Oversvømmelse, som igjen vil sætte dette Land i den samme sørgelige Tilstand, som det var i gamle Dage.

Hvilket Tegn giver du mig paa Sandheden af dit Udsagn?

12*

Gaa til Dæmningen og dine egne Øine ville overbevise dig. —

Kongen gik til Dæmningen, men vendte strax tilbage til Dharifa i Lunden med forstyrret Mine og sagde: jeg har havt et gyseligt Syn. Tre røde Rotter, saa store som Pindsviin, gnave med deres Tænder paa Dæmningen og rive Stene løs med deres Forpoter, som 50 Mand ikke vilde være istand til at bevæge fra Stedet. Dharifa gav ham derpaa endnu nogle andre Tegn og han selv havde en Drøm, i hvilken som Tegn paa den nære Ødelæggelse de høieste Træers Toppe viste sig for ham bedækkede med Sand, saa at han besluttede at vandre ud. For imidlertid endnu at sælge sine Slotte og Godser godt, fortaug han, hvad han havde hørt og seet, og udtænkte følgende Paaskud til at vandre ud. Han gav et stort Festmaaltid, til hvilket Rigets høieste Embedsmænd saavelsom Hærens Anførere bleve indbudte, og aftalte med sin Søn, at han i en Ordstrid skulde give ham en Ørefig. Da dette skete efter Aftale ved det offentlige Taffel, sprang Kongen op, drog sit Sværd og lod som om han vilde dræbe Prindsen. Men som han nok forudsaae, holdt de Tilstedeværende ham tilbage og fjernede hurtigt Prindsen. Derpaa svor han, at han ikke vilde blive i det Land, hvor en saadan Skam var overgaaet ham. Først da han havde solgt alle sine faste Eiendomme, tilstod han den sande Grund til sin Udvandring og mange Stammer sluttede sig da til ham.

Snart efter Amrus Udvandring, da Beboerne af Saba eller Mareb — som denne Stad ogsaa kaldes af Mange — hverken vilde lytte til Dharifas Advarsel eller

en Prophets Formaning, hvem Gud sendte til dem, saa indtraf de forudforkyndte Ulykker. Den mægtige Dæmning styrtede sammen og de fra Bjergene nedstrømmende Vande ødelagde Staden og dens hele Omgivelse. —

Imidlertid, vedblev Hærfuglen sin Fortælling for Salomon — da Beboerne af Saba, som vare flygtede til Bjergene, bleve forbedrede ved Ulykken og gjorde Bod, lykkedes det dem snart igjen ved Guds Hjælp at opbygge nye Dæmninger og at give deres Land en høi Grad af Magt og Velstand igjen, som endnu tiltog under de følgende Konger, endskjøndt ogsaa snart alle gamle Laster kom tilsyne igjen, saa at endogsaa Solen igjen blev tilbedt istedetfor Himlens og Jordens Skaber. Den sidste Konge af Saba, som hed Scharahbil, drev Voldsomheden saa vidt, at ingen Pige turde gifte sig, uden først at have hengivet sig til ham. Denne Konge havde en Vezir af gammel himiaritisk Kongestamme, som var saa smuk, at selv Djinnernes Døttre fandt Behag i ham og hyppigt traadte ham i Veien i Gazelleskikkelse blot for at see ham. En af samme — hendes Navn var Umeira — fattede en saa hæftig Kjærlighed til ham, at hun forglemte Forskjellen mellem Djin og Menneske og viste sig for ham, da han engang var paa Jagt, i Skikkelse af en yndig Jomfru og tilbød ham sin Haand, men paa den Betingelse, at han skulde følge hende og aldrig forlange Regnskab af hende for hendes Handlinger. Veziren fandt denne Djindatter saa ophøiet over al menneskelig Skjønhed, at han reent kom ud af sig selv af Kjærlighed og uden Betænkning indvilligede i alle hendes Forslag. Hun drog da med ham hen paa en Ø i Oceanet, hvor hendes Hjem

var, og ægtede ham. Ni Maaneder efter fødte hun en Datter, som hun kaldte Balkis, og ikke længe efter dennes Fødsel skilte hun sig fra sin Gemal, fordi han gjentagne Gange, ligesom Moses hos Al-Chidhr, vilde vide Grunden til hendes Handlinger, naar han ikke kunde begribe dem. Veziren vendte derfor tilbage til sit Hjem med Balkis; dog levede han skjult i en Dal, fjernt fra Hovedstaden. Balkis udfoldede sig som den skjønneste Blomst i Jemen, men jo ældre hun blev, desto mere indesluttet maatte hun leve, fordi hendes Fader frygtede, at Scharahbil skulde faae noget at høre om hende og ikke behandle hende skaansommere end Sabas andre Jomfruer. Men efter Himlens Villie var al hans Forsigtighed forgjæves. For at udforske Landets Tilstand og Undersaatternes Sindelag, gjorde Kongen engang en Reise tilfods, forklædt som Tigger, og hørte i den Egn, hvor Veziren boede, meget tale om ham og hans Datter, fordi Ingen vidste, hvem han var, hvor han var kommen fra og hvorfor han levede saa tilbagetrukken. Han lod sig derfor vise hans Bolig og traadte derind, netop som Veziren sad tilbords med Balkis. Hans første Blik faldt paa den dengang trettenaarige Balkis, som lignede en Huri fra Paradiset, thi med Menneskenes Elskelighed og Ynde forbandt hun Djinnernes klare Farve og Majestæt.

Men hvor stor var hans Forbauselse, da han derefter fæstede Blikket paa hendes Fader og i ham gjenkjendte sin forrige Vezir, om hvem Ingen vidste, hvor han paa engang var bleven af. Da Veziren mærkede, at Kongen havde gjenkjendt ham, faldt han ned for ham, anraabte om Naade og fortalte ham, hvad der var hændet ham i

hans Fraværelse. Scharahbil tilgav ham af Kjærlighed til Balkis, opfordrede ham til igjen at indtage sin tidligere Plads og forærede ham et Slot i den yndigste Egn udenfor Hovedstaden. Men neppe vare nogle Uger gaaede, da Veziren en Aften vendte tilbage til Balkis med tung og skyfuld Pande og sagde til hende: hvad jeg længe har frygtet, er indtruffet. Kongen har anholdt om din Haand hos mig, jeg kunde ikke afslaae det uden Livsfare, endskjøndt jeg hellere saae dig gaae til Graven end til denne skjændige Tyrans Seng. — Vær uden Frygt, min Fader, svarede Balkis; jeg skal nok forstaae at befrie mig og hele mit Kjøn fra denne Vellystnings Begjærlighed; viis ham kun en glad Mine, at han ikke fatter nogen Mistanke, og udbed dig som den eneste Naade, at Formælingen maa blive feiret her i Stilhed. Kongen tilstod gjerne sin Brud dette Ønske og begav sig den følgende Aften ledsaget af nogle Tjenere til Vezirens Pallads, hvor han fandt en kongelig Anretning. Efter Taffelet trak Veziren sig tilbage med alle Tilstedeværende og Balkis blev alene med Kongen. Men paa hendes Vink kom hendes Slavinder ind, af hvilke den ene sang, den anden spillede Harpe, den tredie dandsede, den fjerde bød Viinbægeret om. Efter Balkis' Anviisning var den sidste især virksom, saa at Kongen, hvem Balkis paa enhver Maade opfordrede og lod byde de stærkeste Vine, snart sank bevidstløs om paa Sofaen. Nu drog Balkis en Dolk frem af sit Gevandt og gjennemborede Kongen, saa at hans Sjæl øieblikkelig foer til Helvede. Hun kaldte derpaa paa sin Fader og viste ham Kongens Lig. Derpaa sagde hun:

imorgen tidlig lader du i Kongens Navn de indflydelsesrigeste Mænd i Staden, ogsaa nogle af Troppernes Anførere, befale at sende ham deres Døttre. Dette vil foraarsage et Oprør, som vi kunne benytte til vor Fordeel. Balkis havde ikke taget feil. Befalingen til at lade deres Døttre vanære bevirkede, at disse Mænd forsamlede deres Venner og sammenrottede sig om Aftenen foran Vezirens Slot og truede med at stikke det i Brand, hvis Kongen ikke blev udleveret til dem. Balkis skjar derpaa hans Hoved af og kastede det ud af Vinduet til de forsamlede Oprørere. Da lød et skingrende Jubelraab fra Mængden, Staden blev festligt oplyst og Balkis, som alle Pigers Beskytterinde, blev udnævnt til Dronning. Denne Dronning — saaledes sluttede Hærfuglen sin Fortælling — har nu regjeret i flere Aar med megen Viisdom og Indsigt og lader Retfærdigheden herske i sit hele igjen høist blomstrende Rige. Hun bivaaner alle sine Vezirers Sammenkomster siddende paa en høi, kunstigt udarbeidet og med Ædelstene prydet Guldthrone bag et ganske fiint Forhæng, som beskytter hende mod Mændenes Blik; dog tilbeder hun Solen som mange Konger i dette Land før hende.

Vi ville see, sagde Salomon da Hærfuglen havde endt sin Reiseberetning, om du har talt Sandhed eller hører til Løgnerne. Han lod sig derpaa vise en Kilde af Hærfuglen, vaskede sig og bad; derpaa skrev han følgende Linier:

Fra Salomon, Davids Søn og Guds Tjener, til Balkis, Dronning af Saba.

I Guds den Albarmhjertiges, Alnaadiges Navn! Held den, som følger Styrelsen. Følg ogsaa I min Indbydelse og fremstil Eder for mig som Troende.

Dette Brev forseglede han med Moschus, trykkede sin Signetring derpaa og gav det til Hærfuglen med disse Ord: bring Dronning Balkis dette Brev, træd derpaa tilbage, men fjern dig ikke for meget for at kunne see, hvad hun overveier med sine Vezirer. Hærfuglen fløi med det lille Brev i Næbet bort som en Piil og naaede allerede den følgende Dag til Mareb. Dronningen var omgivet af alle sine Raader, da den traadte ind i hendes Thronsal og kastede Brevet i hendes Skjød. Hun foer sammen, saasnart hun saae Salomons mægtige Segl, brød hurtigt Brevet og efterat hun først havde læst det sagte for sig selv, læste hun det for sine Raader, iblandt hvilke ogsaa de øverste Hærførere vare, og bad dem om deres Raad i dette vigtige Anliggende. Men de svarede eenstemmigt· du kan stole paa vor Kraft og vort Mod og ganske handle efter dit Tykke og din Viisdom. Førend jeg indlader mig paa en Krig, som altid bringer megen Nød og Jammer over et Land, sagde Balkis, vil jeg engang sende Kong Salomon nogle Foræringer og see, hvorledes han modtager mine Gesandter. Lader han sig bestikke ved mine Gaver, saa er han ikke mere end andre Konger, der ere vor Magt underlegne, men forkaster han dem, saa er han en sand Prophet, til hvis Tro vi maae omvende os. Derpaa forklædte hun 500 Ynglinger som Jomfruer og 500 unge Piger som Ynglinger og befalede de første at opføre sig for Salomon som Piger og de sidste som Ynglinger. Fremdeles lagde hun 1000 guld=

og sølvvirkede Tepper tilrette, dertil en Krone sammensat af de fineste Perler og Hyacinther, samt flere Ladninger Moschus, Ambra, Aloe og andre kostbare Produkter fra Sydarabien. Dertil føiede hun endnu en lille tillaaset Æske, i hvilken der var en uigjennemboret Perle og en Diamant med et krumt Hul igjennem samt endelig endnu et Krystalbæger. Som virkelig Prophet, saaledes skrev hun, vil du nok være istand til at adskille Ynglingerne fra Pigerne, at gjætte Indholdet af den laasede Æske, at gjennembore Perlen og trække en Traad igjennem Diamanten, samt endelig at fylde Bægeret med Vand, som hverken er faldet ned fra Himlen eller vældet frem af Jorden. Alle disse Gaver og hendes Brev sendte hun ham ved duelige aandrige Mænd, til hvem hun endnu ved Afskeden sagde: hvis Salomon møder Eder med Stolthed og Haardhed, saa lad Eder ikke forskrække, thi det er Tegn paa menneskelig Svaghed. Men modtager han Eder med Godhed og Nedladenhed, saa værer paa Eders Post, thi I have da at gjøre med en Prophet.

Hærfuglen hørte paa alt dette, thi den holdt sig bestandig i Nærheden af Dronningen, til Gesandterne reiste bort. Derpaa fløi den uden at hvile i lige Linie til Salomons Telt og berettede ham, hvad den havde hørt.

Salomon befalede Djinnerne at forfærdige et Teppe, der udfyldte en Strækning af ni Pharasanger og at udbrede det fra Trinene af hans Throne imod Syd. Imod Øst lod han opreise en høi Guldmuur og imod Vest en Sølvmuur der hvor Teppet endte. Tillige maatte paa hans Befaling de sjeldneste fremmede Dyr samt alle Slags Djinner og Sataner opstille sig paa begge Sider af Teppet.

Gesandterne kom i stor Forlegenhed, da de ankom til Salomons Leir, hvor en Pragt og en Rigdom udfoldede sig for deres Øine, om hvilken de aldrig havde havt nogen Ahnelse. Det Første de gjorde da de saae det uhyre Teppe, som de slet ikke kunde oversee, var at kaste det bort, som de bragte med som Gave til Salomon. Jo nærmere de kom, desto større blev deres Ængstelse paa Grund af de mange besynderlige Dyr og Fugle, Sataner og Djinner, igjennem hvis Rækker de maatte gaae for at komme til Salomon; men saasnart de stode for ham, bleve de lettere om Hjertet, thi han hilste dem venligt og spurgte dem smilende, hvad der bragte dem til ham. Vi ere Overbringere af en Skrivelse fra Dronning Balkis, sagde den bedst talende af Gesandterne og overrakte ham hendes Brev. Jeg veed hvad det indeholder, svarede Salomon uden at bryde det, ligesaa godt som jeg kjender Indholdet af den lille Æske, som I have med. Ogsaa skal jeg med Guds Hjælp gjennembore Perlen og lade en Traad trække igjennem Diamanten; men først vil jeg fylde Eders Bæger med Vand, som hverken er faldet fra Himlen eller vældet ud af Jorden, og adskille de skjægløse Ynglinger, I have bragt med, fra Pigerne. Derpaa lod han bringe 1000 Sølvkander med Vaskefade og befalede baade Slaverne og Slavinderne at vaske sig. De første fore strax med den Haand, paa hvilken der var heldt Vand, til Ansigtet; men de sidste heldte først Vandet fra Kanden fra den venstre Haand over i den høire, og vaskede derpaa Ansigtet med begge Hænder paa engang. Derpaa kjendte Salomon deres Kjøn til Gesandternes store Forbauselse. Da dette var skeet, befalede han en svær, firskaaren Slave at tage

en ung, ildfuld Løber og ride i største Fart igjennem Leiren og derpaa at komme ligesaa hurtigt tilbage. Da Slaven førte Løberen tilbage til Salomon, strømmede hele Bække af Sved ned ad den, saa at Krystalbægeret fyldtes i et Øieblik. Her have I Vand, sagde Salomon til Gesandterne, som hverken er kommet fra Himlen eller Jorden. Perlen gjennemborede han derpaa med den Steen, som han havde lært at kjende af Sachr og Ravnen; kun at trække Traaden igjennem Diamanten, hvis Huulning gjorde alle mulige Bugter, satte ham i nogen Forlegenhed, indtil endelig en Satan bragte ham en Orm, som snoede sig igjennem og efterlod en Silketraad. Salomon spurgte Ormen, hvorledes han kunde belønne den for denne store Tjeneste, hvorved hans Prophetværdighed var bleven reddet. Ormen udbad sig et smukt Frugttræ til Bolig. Salomon anviste den Morbærtræet, som fra den Tid bestandig yder Silkeormene sikkert Ly og Næring.

I have nu seet, sagde Salomon til Gesandterne, at jeg lykkeligt har bestaaet alle de Prøver, Eders Dronning har paalagt mig; vender nu tilbage til hende med de mig tiltænkte Gaver, som jeg ikke behøver, og siger hende, at hvis hun ikke antager min Tro og bringer mig sin Hylding, vil jeg oversvømme hendes Land med en Hær, som ingen menneskelig Magt formaaer at modstaae, og slæbe hende i den ynkeligste Tilstand som Fange til min Residents. Gesandterne forlode Salomon med den fuldeste Overbeviisning om hans Magt og hans Prophetkald, hvilken ogsaa Balkis deelte med dem, saasnart hun havde hørt deres Beretning om Alt, hvad der var forefaldet mellem dem og Salomon. Salomon er en mægtig

Prophet, sagde hun til Vezirerne, der omgave hende og havde hørt Gesandternes Fortælling. Det Bedste er, at jeg reiser til ham tilligemed mine Hærførere for at see, hvad han egentlig forlanger af os. Hun lod derpaa træffe de nødvendige Forberedelser til Reisen og før sin Afreise indesluttede hun sin Throne, fra hvilken hun nødigst vilde skille sig, i en Sal, til hvilken man kun kunde komme igjennem 6 andre tillukkede Sale, og alle syv laae i den inderste af de syv Boliger, hvoraf hendes Palads, som bevogtedes af hendes troeste Tjenere, bestod. Da hun med sine 12000 Hærførere, som hver havde flere Tusinde Mand under sig, var kommen Salomons Leir paa en Pharasang nær, spurgte han sine Skarer: hvo af Eder bringer mig Dronningen af Sabas Throne herhid, førend hun kommer til mig som Troende, for at jeg endnu kan tilegne mig dette sjeldne Kunstværk med Rette som en Vantroes Eiendom? — Da sagde en hæslig Djin, der var saa stor som et Bjerg: jeg vil bringe dig den inden Middag, før du ophæver Forsamlingen. Jeg mangler ikke Kraft dertil og du kan rolig betroe mig den. Men Salomon havde ikke saamegen Tid tilovers, thi allerede saae han i det Fjerne de Støvskyer, som frembragtes af Hæren fra Saba. Da sagde hans Vezir Assaf, Barahjas Søn, en Mand, hvem Intet var for vanskeligt paa Grund af hans Kjendskab til Guds hellige Navne: ret dit Blik imod Himlen, og førend du har vendt det mod Jorden, skal Dronning Balkis' Throne staae her for dig. Salomon saae mod Himlen og Assaf anraabte Gud ved hans helligste Navne om at sende ham Balkis' Throne. Da væltede denne sig frem under Jorden indtil Salomons

Throne, hvor den steg op af den revnede Jord. Salomon raabte: hvor er Guds Godhed stor! det skulde være en Fristelse om jeg vilde være ham taknemlig derfor eller ikke; men den, som anerkjender Guds Naade, han gjør det hos sig selv, og den, som nægter den, ikke mindre. Gud behøver ikke et Menneskes Tak! Efterat han havde beundret Thronen, sagde han til en af sine Tjenere: Forandre Noget ved denne Throne; jeg vil engang see, om Balkis dog kan kjende den. Tjeneren tog mange Dele af Thronen fra hverandre og satte dem paa et andet Sted. Men dog da man spurgte Balkis, om hendes Throne saae saaledes ud, svarede hun: jeg synes næsten, at det er den selv. Dette og andre Svar af Dronningen overbeviste Salomon om hendes Forstand, thi visselig havde hun gjenkjendt sin Throne og dog var hendes Svar saa tvetydigt, at det ikke klang som Bebreidelse eller Mistanke. Men før han pleiede nærmere Omgang med hende, vilde han ogsaa være paa det Rene med hendes Legeme og see, om hun virkelig havde Æselsfødder, som flere Sataner vilde faae ham til at troe, eller om de kun havde opdigtet denne Feil af Frygt for at han skulde ægte hende og avle Børn, der som Efterkommere af Djinner vilde være endnu mægtigere end han selv. Han lod hende derfor føre igjennem en Sal, hvis Gulv var af Krystal, hvorunder der flød Vand med alle Slags Fisk. Balkis, som aldrig havde seet et Krystalgulv, troede hun skulde vade igjennem Vandet og løftede sine Klæder op til Knæerne, og Salomon saae til sin store Glæde en regelmæssigt dannet Kvindefod. Da hans Øie var mættet, raabte han

til hende: kom nærmere! her er intet Vand, men et Krystalgulv, og bekjend dig til Troen paa en eneste Gud.

Balkis nærmede sig hans Throne, som stod ved Enden af Salen, og affvor for ham Soldyrkelsen. Derpaa ægtede Salomon hende; dog indsatte han hende igjen til Dronning af Saba og tilbragte hver Maaned tre Dage hos hende.

Paa en af hans mange Reiser fra Jerusalem til Mareb kom Salomon igjennem en Dal, som var beboet af Aber, men saadanne, som klædte og nærede sig som Mennesker, havde bekvemmere Boliger end andre Aber og selv bare alle Slags Vaaben. Han steg derfor ned fra sit svævende Teppe og drog med nogle Tropper ind i denne Dal. Aberne forsamlede sig for at slaae ham tilbage, men en af deres Ældste traadte frem iblandt dem og sagde til dem: lad os hellere søge vor Frelse i Underkastelse, thi vor Fjende er en hellig Prophet. Strax bleve tre Aber valgte til Gesandter for at underhandle med Salomon. Denne modtog dem venligt og spurgte dem, til hvilken Slags Aber de hørte og hvorfra de saaledes havde lært alle menneskelige Kunster at kjende. Gesandterne svarede: undre dig ikke over os, thi vi nedstamme fra Mennesker; vi ere Efterkommere af en israelitisk Menighed, som uagtet alle Formaninger vedblev at vanære Sabbathen, indtil Gud forbandede dem og forvandlede dem til Aber. Salomon følte Medlidenhed med dem, og for at bevare dem for videre Fjendtligheder fra noget Menneskes Side gav han dem en Skrivelse paa Pergament, som tilsikkrede dem den uforstyrrede Besiddelse af denne Dal for bestandig.

(Paa Chalifen Omars Tid kom ogsaa en Afdeling Tropper til denne Dal, hvor de til deres store Forbauselse saae, at en Abehun, som havde hengivet sig til en fremmed Abe, blev stenet. Da de derpaa opsloge deres Telte og vilde besætte Dalen, kom en gammel Abe med en Pergamentsrulle i en af Forhænderne og overrakte den til Anføreren for Tropperne. Men da Ingen kunde læse den, blev den sendt til Omar i Medina, hvem en til Islam overtraadt Jøde forklarede den. Han sendte den strax tilbage og befalede Tropperne at forlade Dalen.)

Men Balkis erholdt snart en farlig Medbeilerinde i Djarada, Kong Nubaras Datter, der beherskede en af de smukkeste Øer i det indiske Hav. Denne Konge var en frygtelig Tyran og tvang alle sine Undersaatter til at tilbede ham som en Gud. Saasnart Salomon fik Kundskab derom, drog han imod ham med saamange Tropper, som hans største Teppe kunde rumme, erobrede Øen og slog Kongen ihjel med egen Haand. Men da han vilde bortfjerne sig igjen fra Kong Nubaras Palads, kom ham en Jomfru imøde, som overstraalede hele Salomons Harem i Skjønhed og Ynde, selv Dronningen af Saba ikke undtagen. Han lod hende strax bringe op paa sit Teppe og tvang hende ved at true hende med Døden til at antage hans Tro og dele hans Seng. Men Djarada saae i Salomon kun sin Faders Morder og gjengjældte hans Kjærtegn kun med Suk og Taarer. Salomon haabede, at Tiden skulde helbrede hendes Saar og forsone hende med hendes Skjæbne. Men da hun efter et heelt Aars Forløb endnu bestandig tillukkede sit Hjerte for Kjærlighed og Glæde, overvældede han hende med Bebreidelser og

spurgte hende, hvormed han kunde lindre hendes Smerte. Da det ikke staaer i din Magt at kalde min Fader tilbage til Livet, svarede Djarada, saa send nogle Djinner til mit Hjem og lad hans Statue hente og opstille i mit Gemak; maaskee vil Synet af hans Billede yde mig nogen Trøst. Salomon var svag nok til at føie hende i hendes Ønske og at vanhellige sit Palads med Billedet af en Selvtilbeder, hvem ogsaa Djarada hemmeligt dyrkede. 40 Dage varede denne Afgudsdyrkelse, før Assaf fik Underretning derom. Da besteg han Prædikestolen og holdt en Prædiken for hele det forsamlede Folk, i hvilken han skildrede alle Propheternes hellige, gudindviede Liv fra Adam til David. Derpaa gik han over til Salomon og priste hans Viisdom og Fromhed i de første Aar af hans Regjering, men beklagede, at hans senere Livsvandel stod tilbage for den tidligere i reen Gudsfrygt.

Saasnart Salomon erfarede Indholdet af denne Prædiken, lod han Assaf kalde og spurgte ham, hvorved han havde fortjent at dadles af ham i hele Folkets Paahør. Assaf svarede: du har ladet dig forblinde af din Lidenskab og tilladt, at der bliver drevet Afguderi i dit Palads. Salomon ilede til Djaradas Gemak, og da han fandt hende ligge og bede foran hendes Faders Billede, raabte han: vi tilhøre Gud og vende engang tilbage til ham, sønderbrød Billedet og straffede Djarada. Han trak derpaa nye Klæder paa, som kun rene Jomfruer havde berørt, strøede Aske paa sit Hoved, gik ud i Ørkenen og anraabte Gud om Naade. Gud tilgav ham hans Synd, dog skulde han bøde for den i 40 Dage.

Da han en Aften kom hjem og som sædvanlig, medens han besøgte et vist ureent Sted, gav en af sine Hustruer sin Ring at opbevare, paatog Djinnen Sachr sig hans Skikkelse og lod sig Ringen give af hende. Da Salomon kort derpaa selv forlangte den tilbage, blev han udleet og forhaanet, thi Prophetkaldets Lys var veget fra ham, saa at Ingen kjendte ham mere, og han blev jaget ud af sit Palads som en Løgner og Bedrager. Han flakkede nu om paa Landet, og hvor han udgav sig for Salomon, blev han spottet som en Affindig og overkastet med Snavs. Saaledes levede han 39 Dage snart tiggende sig frem snart nærende sig af Planter. Paa den 40de Dag traadte han i Tjeneste hos en Fisker, som lovede ham to Fisk i Daglon, af hvilke han haabede at kunne ombytte een for Brød.

Men paa denne Dag udløb Sachrs Herredømme. Denne ryggesløse Aand havde nemlig dog opvakt Mistanke uagtet sin ydre Lighed med Salomon og hans Signetring, hvorved han ogsaa opnaaede Salomons Magt over Mennesker, Dyr og Djinner, paa Grund nemlig af sit ugudelige Levnet og sine forkeerte og lovstridige Forordninger*). Daglig kom Israels Ældste til Assaf og forebragte nye Klager over Kongen. Men Assaf fandt stedse det kongelige Paladses Porte lukkede for sig. Den 40de Dag endelig, da ogsaa Salomons Koner klagede for

*) Et af hans første Foretagender var at drage de Bøger om Trolddom og den sorte Kunst frem, som Salomon havde skjult under sin Throne. Folkene lagde sig for første Gang efter Trolddom, og hvad der siden heraf findes paa Jorden skriver sig fra hine Bøger. Ros. I., 171.

Asſaf over, at Kongen ikke mere iagttog nogen af de foreſkrevne Renſelſesſkikke, trængte han ind med nogle i Thora læſende Skriftlærde trods Portnernes og Vagternes Forbud lige til Thronſalen, hvor Sachr opholdt ſig. Saaſnart Sachr fornam det Moſes aabenbarede guddommelige Ord, paatog han ſig igjen ſin Djinſkikkelſe og fløi i lige Fart til Strandbredden, hvor Signetringen faldt fra ham. Ved Styrelſe af Verdenernes Herre ſlugte en Fiſk den og blev ſnart derpaa dreven ind i den Fiſkers Garn, hos hvem Salomon ſtod i Tjeneſte. Denne Fiſk fik Salomon i Løn for ſit Dagarbeide, og da han ſpiſte den om Aftenen, fandt han ſin Signetring igjen. Han lod ſig ſtrax bære af Vinden til Jeruſalem, forſamlede alle Hovederne for Menneſker, Fugle, Dyr og Aander omkring ſig og fortalte dem, hvad der var hændet ham i de ſidſte 40 Dage og hvorledes Gud paa en vidunderlig Maade havde ſkjænket ham den Ring igjen, ſom Sachr havde bemægtiget ſig ved Liſt. Han lod derpaa Sachr forfølge og indeſpærre i en Kobberflaſke, ſom han forſeglede med ſin Ring og kaſtede mellem to Klipper i Tiberias Sø, hvor han maa forblive til Opſtandelſesdagen.

Salomons Herredømme, ſom varede endnu ti Aar efter denne ſørgelige Tildragelſe, blev ikke mere forſtyrret af Noget. Djarada, Oprindelſen til hans Ulykke, vilde han ſlet ikke ſee mere, endſkjøndt hun ſnart ogſaa indvortes omvendte ſig. Men Dronning Balkis beſøgte han regelmæsſigt hver Maaned til hendes Død. Da hun døde, lod han hendes Lig føre til Staden Tadmor, ſom hun havde bygget, og begrave der. Men hendes Grav var ikke bekjendt for Nogen, indtil under Chalifen Walids

Regjering Muren omkring Tadmor faldt ned ved et længe vedholdende Regnveir. Da fandt man en Ligkiste af Steen, som var 60 Alen lang og 40 Alen bred og som bar følgende Indskrift: her ligger begravet den fromme Balkis, Dronning af Saba, Propheten Salomon Davids Søns Hustru. Hun omvendte sig til den sande Tro i det 13de Aar af Salomons Regjering, ægtede ham i det 14de og døde Mandagen den 2den Rabi-Anval i hans Regjerings 23de Aar. Chalifens Søn lod Laaget tage af Kisten og saae en Kvinde, som endnu saae saa godt og frisk bevaret ud, som om hun først nyligt var bleven begravet. Han gav strax sin Fader Underretning derom og lod ham spørge, hvad han vilde gjøre ved denne Ligkiste. Walid befalede at lade den blive paa det Sted, hvor den var funden, og at skjule den saaledes med Marmorsteen, at den aldrig mere kunde blive vanhelliget af Menneskehænder. Dette skete, og fra den Tid blev intet Spor mere fundet af Dronningen af Sabas Grav, uagtet de mange Forstyrrelser og Forandringer, som overgik Staden Tadmor og dens Mure.

Nogle Maaneder efter Dronning Balkis' Død viste Dødsenglen sig for Salomon med 6 Ansigter, et til Høire og et til Venstre, et for og et bag, et ovenpaa Hovedet og et underneden det. Salomon, som endnu aldrig havde seet ham i denne Skikkelse, foer sammen og spurgte ham, hvad dette 6dobbelte Ansigt skulde betyde. Med det til Høire, svarede Dødsenglen, henter jeg Østens Beboeres Sjæle, med det til Venstre Vestens, med det opad Himmelbeboernes, med det nedad Djinnernes i Jordens Dybde, med det bagtil Sjælene af Folkene Jadjudj

og Madjudj, men med det fortil de Troendes, blandt hvilke ogsaa din henhører.

Skulle da Englene ogsaa døe?

Alt Levende hjemfalder til Døden, saasnart Israfil støder anden Gang i Basunen, selv Gabril og Mikail dræber jeg da for strax paa Guds Befaling selv at døe. Gud alene bliver da tilbage og udraaber: hvem tilhører Verden? uden at et levende Væsen formaaer at svare ham. Først 40 Aar efter bliver Israfil først kaldt tillive igjen, for at han for tredie Gang kan støde i Basunen og derved opvække samtlige Døde.

Og hvo iblandt Menneskene stiger først frem af Graven?

Mohammed Propheten, der i kommende Tider skal nedstamme fra Ismails Efterkommere. Israfil selv vil komme med Gabril og andre Engle til hans Grav i Medina og raabe til ham: reneste og ædleste af alle Sjæle, vend igjen tilbage til dit pletfrie Legeme og besjæl det! da vil han stige ud af Graven og ryste Støvet af Hovedet. Gabril hilser ham derpaa og viser ham den vingede Borak, der allerede staaer færdig til ham, tilligemed en Fane og en Krone, som Gud sender ham fra Paradiset. Derpaa siger han til ham: kom til din og min Herre, du Udkaarne blandt alle Skabninger, Edens Haver ere allerede festligt smykkede for dig og Hurierne vente dig med Længsel. Han løfter ham derpaa op paa Borak, giver ham den himmelske Fane i Haanden, sætter Kronen paa hans Hoved og fører ham ind i Paradiis. Da først kaldes ogsaa de andre Mennesker tilbage til Livet. De blive alle førte til Palæstina, hvor den store Dom bliver holdt

over dem og ingen anden Forbon bliver modtaget end Mohammeds. Det vil være en frygtelig Dag, hvor Enhver kun skal tænke paa sig selv. Adam vil raabe: o Herre! red blot min Sjæl! jeg bryder mig hverken om Eva eller om Abel. Noa vil raabe: o Herre! bevar mig fra Helvede! gjør med Sam og med Ham efter din Villie. Abraham: jeg beder ikke til dig for Ismails eller for Isaks Skyld, men kun for min egen Frelse. Ogsaa Moses forglemmer sin Broder Aron og Christus sin Moder, saa bekymrede ere de for sig selv. Mohammed alene vil anraabe Gud om Naade for alle sit Folks Troende. Da blive de førte over Broen Sirat, som er sammensat af syv Broer, af hvilke enhver er 7000 Aars Vei lang. Denne Bro er saa skarp som et Sværd og saa smal som et Haar, man har en Trediedeel at stige, en Trediedeel er lige og en Trediedeel gaaer nedad. Kun den, som lykkelig stiger over alle disse Broer, kan komme i Paradiis. Den Vantroe falder allerede ned af den første i Helvede; den, som ikke iagttog Bønnen, af den anden; den, som ikke har givet Almisse, af den tredie; den, som ikke har fastet i Ramadhan, af den fjerde; den, som ikke har foretaget sin Pilegrimsfart, af den femte; den, som ikke har anbefalet det Gode, af den sjette; og den, som ikke har afværget det Onde, af den syvende.

Naar skal Opstandelsen skee?

Det veed kun Gud, dog sikkert ikke førend Mohammed, den sidste af alle Propheter, er kommen. Først vil ogsaa af din Slægt Propheten Isa (Christus) prædike den sande Tro, derpaa blive optaget af Gud og født igjen, Folkene Jadjudj og Madjudj ville gjennembryde den Muur,

bag hvilken Alexander har indespærret dem, Solen vil staae op i Vesten og endnu andre vidunderlige Tegn ville gaae forud.

Lad mig endnu blot leve til Tempelbygningen er fuldendt, thi med min Død ville Djinnerne ogsaa ophøre at bygge derpaa.

Din Tid er udløben, det staaer ikke i min Magt at forlænge den blot et Sekund.

Saa følg mig til min Krystalsal.

Dødsenglen ledsagede ham ind i en Sal, hvis Vægge vare heelt af Krystal. Her bad Salomon; derpaa støttede han sig paa en Stok og bad Dødsenglen at tage hans Sjæl i denne Stilling. Da dette skete, blev hans Død skjult for Djinnerne endnu et heelt Aar, til Templet var fuldendt. Først da Stokken søndergnavedes af Orm og styrtede sammen med ham, mærkede Djinnerne hans Død og for at hævne sig skjulte de alle Slags Hexebøger under hans Throne, saa at mange Vantroe holdt Salomon for en Troldmand. Men han var en reen guddommelig Prophet, som det ogsaa hedder i Koranen: Salomon var ingen Vantro, men Satanerne vare vantroe og lærte Menneskene Trolddomskunster.

Da Salomon var faldet til Jorden, bare Englene ham og hans Signetring ind i en skjult Hule, hvor de bevogte ham til Opstandelsens Dag.

Johannes, Maria og Christus.

—

Engang levede der i Palæstina en Mand ved Navn Amran Ibn Mathan, som opnaaede en høi Alder, uden at Gud havde velsignet ham med Efterkommere. Kort før hans Død bad hans Kone Hanna til Gud, at han dog ikke vilde lade hende døe barnløs. Hendes Bøn blev hørt, og da hun blev frugtsommelig, indviede hun sin Livsfrugt til Herren. Men imod sin Forventning fødte hun en Datter, som hun kaldte Mariam, og vidste nu ikke, om man vilde modtage hende som Tempeltjenerinde, indtil en Engel raabte til hende: Gud har modtaget dit Løfte, endskjøndt han forud vidste, at du ikke vilde føde nogen Søn; han har ogsaa helliget saavel din Datter som hendes tilkommende Søn og bevaret dem for Satans Berøring, som gjør ethvert andet Barn modtageligt for Synden ved dets Fødsel, hvorfor ogsaa alle Børn skrige høit, naar de komme til Verden.

Disse Ord trøstede Hanna, hvis Mand var død under hendes Svangerskab. Saasnart hun var kommen sig efter sin Barselseng, reiste hun til Jerusalem med sin lille Datter og bragte hende til Præsterne som et gudindviet Barn. Zacharia, en Præst, hvis Kone var beslægtet med Hanna, vilde tage Barnet til sig, men de andre Præster, som alle vilde have Barnet, fordi Amran havde staaet i stor Anseelse hos dem for sin Fromheds Skyld, gjorde ham det stridigt og tvang ham til at kaste Lod med dem om Formynderskabet for Barnet. De gik nu sammen — der var 29 — til Jordan og kastede deres Pile i Floden med den

Bestemmelse, at den, hvis Piil igjen kom op og holdt sig paa Vandets Overflade, skulde opdrage Mariam. Efter Guds Villie bestemte Loddet sig for Zacharia. Han lod derfor bygge et lille Kammer til hende i Templet, til hvilket han ikke tilstedede Nogen Adgang. Men da han vilde bringe Mariam Spise og Drikke, fandt han hende forsynet med Alt, ja hun havde endogsaa alle Slags friske Sommerfrugter staaende for sig, uagtet det var Vintertid. Paa hans Spørgsmaal om hvorfra hun havde faaet det, svarede hun: fra Gud, der bespiser Enhver efter sin Villie uden at aflægge Regnskab derfor. Da Zacharia saae dette, bad han til Gud, at han ogsaa vilde gjøre et Under for ham og endnu skjænke ham en Søn uagtet hans fremrykkede Alder. Da raabte Gabril til ham: Gud forkynder dig en Søn, som skal hedde Jahja (Johannes) og aflægge Vidnesbyrd for Guds Ord (Christus). Zacharia gik glad hjem og forkyndte sin Hustru, hvad Englen havde lovet ham. Men da hun allerede var 98 og han 120 Aar gammel, udloe hun ham, til han selv tvivlede paa Forjættelsens Opfyldelse og forlangte et Tegn af Gud. Til Straf for din Vantro, raabte Gabril til ham, skal du være stum i tre Dage; dette skal tillige tjene dig til Tegn paa din Kones Svangerskab.

Den følgende Morgen vilde Zacharia som sædvanlig gjøre Tjeneste som Forbeder, men han kunde ikke frembringe nogen Lyd indtil den fjerde Dag, da blev hans Tunge igjen løst og han bad til Gud om Tilgivelse for sig og sin Hustru. Eders Synd være Eder tilgivet, lød det ned fra Himlen, Gud skjænker Eder en Søn, som skal overgaae alle sine Samtidige i Reenhed og Fromhed. Held med

ham paa hans Fødselsdag som ved hans Død og Opstandelse.

Ni Maaneder efter blev Zacharia Fader til et Barn, som allerede ved Fødselen havde et helligt og ærværdigt Udseende. Zacharia deelte nu sin Tid mellem ham og Mariam. Begge voxede op, Johannes i sin Faders Huus og Mariam i Templet, til Glæde for alle Troende som to Blomster og tiltoge med hver Dag i Viisdom og Fromhed.

Da Mariam var bleven en voxen Jomfru, viste Gabril sig en Dag, da hun var alene i sin Celle, for hende i fuld Menneskeskikkelse. Mariam kastede hurtigt sit Slør over sig og raabte: Barmhjertige! staa mig bi imod dette Menneske! men Gabril sagde: frygt ikke for mig; jeg er udsendt af din Herre, som har hævet dig over alle Kvinder i Verden, og jeg kommer til dig for at forkynde dig hans Ord. Du vil føde en Søn, som du skal kalde Isa, den Velsignede; han vil kunne tale tidligere end alle andre Børn og blive anseet i denne og i hiin Verden. Hvorledes skal jeg føde et Barn, svarede Mariam, da jeg er ugift og fører et kydsk Liv? — Saa er det! svarede Gabril; har Gud ikke skabt Adam uden Fader og uden Moder ved det Ord „Bliv"? din Søn skal være et Tegn paa Guds Almagt og igjen føre Israels fra den sande Tro affaldne Børn tilbage til den rette Sti som en Herrens Prophet.

Da Gabril havde talt saaledes, løftede han med Fingeren hendes Klædning bort fra hendes Bryst og aandede paa hende. Da hun derpaa følte sig frugtsommelig, løb hun ud i det Frie og neppe fik hun endnu Tid til at

støtte sig til den hentørrede Stamme af et Palmetræ, før Sønnens Fødsel paafulgte. Da raabte hun: o var jeg dog hellere død og forglemt for længe siden end at Mistanke om Ukydskhed skal ramme mig! Gabril viste sig igjen og sagde: frygt intet, Mariam! see, Herren lader en frisk Kilde fremvælde af Jorden ved dine Fødder, allerede grønnes Stammen, til hvilken du læner dig, og friske Dadler bedække dens Grene; spiis og drik, og naar du har lædsket dig, saa vend tilbage til dine Folk. Men naar Nogen spørger dig om dit Barn, saa ti kun og overlad ham selv dit Forsvar.

Mariam plukkede nogle Dadler, der smagte som Paradiisfrugter, og drak af Kilden, der smagte som Mælk, og gik med sit Barn paa Armen til sin Familie. Men alle Folk raabte efter hende: Mariam! hvad har du gjort? din Fader var dog saadan en from Mand og din Moder saadan en tugtig Kone! Istedetfor Svar viste Mariam blot hen til Barnet. Da sagde hendes Slægtninge: skal maaskee et nyfødt Barn svare os? Da sagde Jesus: forsynder Eder ikke ved Eders Mistanke imod min Moder! Gud har skabt mig ved sit Ord og udkaaret mig til sin Tjener og Prophet.

Uagtet dette Under fandt dog Christus ingen Tro hos Israels Sønner, da han havde naaet Mandsalderen og bragte dem det ham af Gud aabenbarede Evangelium. Han blev forhaanet og spottet, fordi han kaldte sig Ordet og Guds Aand, og opfordredes til at gjøre nye Undere i hele Folkets Paasyn. Christus skabte da efter Guds Villie alle Slags Fugle af Leer, som hans Aande besjælede, saa at de aade, drak og fløi omkring som naturlige

Fugle, derpaa helbredede han paa een Dag ved sin Bøn 50,000 Blinde og Spedalske, som de bedste Læger paa hans Tid havde behandlet forgjæves for ham; ogsaa kunde han sige Enhver, hvad han havde spiist og hvilke Levnetsmidler han havde oplagrede i sit Huus. Endelig opvakte han flere Døde, som efterat han havde kaldt dem tilbage til Livet igien giftede sig og avlede Børn, iblandt Andre ogsaa Sam, Noas Søn, som dog døde strax igjen. Men ikke blot hele Mennesker, ogsaa enkelte Dele formaaede han at give Livet igjen.

Engang traf han paa sin Vandring i Nærheden af det døde Hav en Hjerneskal, og hans Disciple bade ham at kalde den tilbage til Livet igjen. Christus bad til Gud, derpaa vendte han sig til Hjerneskallen og sagde: bliv levende ved Guds Villie og fortæl os, hvorledes du har fundet Døden og Graven og det Hiinsidige. Hjerneskallen fik igjen Udseendet af et levende Hoved og sagde: viid, o Guds Prophet! jeg spøgte en Dag med min Kone, det er nu snart 4000 Aar siden, og tog derpaa et Bad, hvorefter en Feber overfaldt mig, som trods alle Lægemidler vedvarede i syv Dage. Den ottende Dag var jeg saa mat, at alle mine Lemmer sittrede, og min Tunge klæbede ved Ganen. Da viste Dødsenglen sig for mig i frygtelig Skikkelse. Hans Hoved ragede høit op til Himlen, medens hans Fødder naaede til Jordens nederste Dyb. I sin høire Haand holdt han et Sværd og i sin venstre et Bæger. Med ham vare endnu ti andre Engle, der saae ud som hans Tjenere. Jeg vilde udstøde et Skrig, saa at Himlens og Jordens Beboere skulde have forgaaet, men de faldt strax over mig og

holdt paa min Tunge, derpaa trykkede Nogle paa alle mine Aarer for at presse Sjælen ud. Jeg sagde til dem: ophøiede Engle! jeg vil give Alt, hvad jeg har, for mit Liv. Men en af dem slog mig i Ansigtet, saa at mine Kjævebeen nær vare gaaede itu, og sagde: Guds Fjende! Gud tager ikke imod Løsepenge. Dødsenglen holdt mig derpaa Sværdet for Struben og rakte mig Bægeret, som jeg maatte tømme til den sidste Draabe, og dette var min Død.

Jeg var nu uden Bevidsthed, blev vasket, hyllet i Ligklædet og begravet. Da min Grav var bedækket med Jord, vendte Sjælen igjen tilbage til mit Legeme, og jeg var meget bange i min Eensomhed. Dog snart kom to Engle med et Pergament og sagde mig alt Godt som ogsaa alt Ondt, hvad jeg havde gjort i Livet, og befalede mig at optegne det med egen Haand og bevidne det med min Underskrift. Da jeg havde gjort dette, hang de mig dette Blad om Halsen og forlode mig. Herpaa kom to andre sorteblaae Engle; hver havde en Ildsøile i Haanden, hvoraf en Gnist, hvis den faldt til Jorden, vilde stikke den i Brand. De raabte til mig med en Stemme som Torden: hvo er din Herre? Af Angst tabte jeg al Besindelse og sagde stammende: I ere mine Herrer. Da skrege de imod mig: du lyver, Guds Fjende, og gave mig et Slag med Søilen, saa at jeg sank ned til den syvende Jord. Da jeg igjen kom op i min Grav, sagde de: Jord, straf den, som er gjenstridig imod sin Herre! da trykkede Jorden mig sammen, saa at næsten alle mine Lemmer bleve til Støv, derpaa sagde den: Guds Fjende! jeg hadede dig da du van-

drede paa mig, men nu vil jeg, ved Guds Herlighed! hævne mig, da du hviler i mit Skjød. Englene aabnede derpaa en Port til Helvede og raabte: tager en Synder, som ikke troede paa Gud, og koger og brænder ham! Man slæbte mig ved en Kjæde, som var 70 Alen lang, til Midten af Helvede, og saa ofte Flammerne fortærede min Hud, fik jeg en ny igjen for paany at lide Forbrændingens Kvaler. Dertil sultede jeg saa stærkt, at jeg bad om Føde. Men jeg erholdt ikke Andet end den stinkende Frugt af Træet Sakum, som ikke blot forøgede min Sult, men ogsaa ovenikjøbet foraarsagede mig græsselige Mavesmerter og stærk Tørst. Men forlangte jeg Noget at drikke, saa blev der kun rakt mig kogende Vand. Derpaa stak man mig den ene Ende af Kjæden i Munden med saadan Kraft, at den foer ud igjennem Ryggen, og lænkede mig paa Hænder og Fødder.

Da Christus hørte dette, græd han af Medlidenhed, dog opfordrede han Dødningehovedet til at beskrive Helvede noget nærmere. Det vedblev da: viid, Guds Prophet! Helvede bestaaer af syv Stokværk, det ene under det andet. Det øverste er for Hyklerne, det andet for Jøderne, det tredie for de Christne, det fjerde for Magierne, det femte for dem som kalde Propheterne Løgnere, det sjette for Afgudstjenere og det syvende for Synderne af Mohammeds Folk, den Prophets, som vil komme i senere Tid. Opholdet i dette sidste er det mindst kvalfulde, og disse Syndere ville blive befriede derfra ved Mohammeds Forbøn. Men i de øvrige ere Syndernes Kvaler saa store, at hvis du saae dem, o Guds Prophet, vilde du græde af Medlidenhed som en Moder, der har

mistet sit eneste Barn. Det Ydre af Helvede er af Kobber og det Indre af Bly. Gulvet er Straf, Loftet den Almægtiges Vrede, paa alle Sider Ild og det ikke nogen klartflammende, men en sort, som udbreder en tæt ildelugtende Røg og bliver underholdt med Mennesker og Afgudsbilleder. Christus græd længe, derpaa spurgte han Hjerneskallen, hvilken Slægt den havde tilhørt i Livet? den svarede: jeg nedstammer fra Propheten Elias.

Og hvad vilde du nu ønske?

At Gud igjen vilde kalde mig tilbage til Livet, for at jeg kunde tjene ham af mit hele Hjerte og engang blive værdig til Paradiset.

Christus bad til Gud: o Herre! du kjender dette Menneske og mig bedre, end vi kjende os selv, og du er almægtig! — Da aabenbarede Gud ham: hvad han ønsker, var for længe siden besluttet hos mig; da han dog havde mange Fortjenester og især var goddædig imod Fattige, skal han igjen vende tilbage til denne Verden ved dig, og naar han fra nu af tjener mig tro, skulle alle hans Synder tilgives ham. Christus raabte til Hjerneskallen: bliv igjen til et fuldkomment Menneske ved Guds Almagt! Neppe havde han talt disse Ord, før der reiste sig et Menneske, som saae endnu mere blomstrende ud end i sit tidligere Liv, og sagde: jeg bekjender, at der er kun een Gud, at Abraham var Guds Ven, Moses den, som underholdt sig med Gud, at Isa er Aanden og Guds Ord, og at Mohammed vil være Guds sidste Sendebud. Fremdeles bekjender jeg, at Opstandelsen er ligesaa sand som Døden, og at Helvede og Paradiis virkelig ere til.

(Denne Mand levede endnu 66 Aar efter sin Opstandelse og tilbragte Dagene fastende og Nætterne bedende og unddrog ikke Herren sin Tjeneste noget Dieblik indtil sin Død.)

Men jo flere Undere Christus gjorde for Folkets Dine, desto større blev deres Vantro, thi Alt, hvad de ikke kunde begribe, holdt de for Trolddom og Blændværk, istedetfor at see et Tegn paa Guds Sendelse deri. Selv de tolv Disciple, som han havde valgt for at udbrede den nye Lære, vare ikke urokkelige i deres Tro og begjærede en Dag af ham, at han skulde lade et Bord fuldt af Retter komme ned til dem fra Himlen. I skulle faae et Bord, lod en Stemme sig høre fra Himlen, men hvo der herefter endnu holder fast ved sin Vantro, ham rammer svær Pine. Herpaa sænkede to Skyer sig ned med et Guldbord, hvorpaa der stod et tildækket Sølvfad. Mange tilstedeværende Israeliter skrege: seer den Troldmand! hvilket nyt Blændværk han igjen har udtænkt! men disse bleve strax forvandlede til Sviin. Da Christus saae dette, bad han: o Herre! lad dette Bord føre os til Frelse og ikke til Fordømmelse! Derpaa sagde han til Apostlene: den Fornemste iblandt Eder reise sig og tage Laaget af Fadet! men Simon, den Ældste af dem, sagde: Herre! du er den værdigste til først at see Himlens Spise. Christus vaskede sine Hænder, tog Laaget af og sagde: i Guds Navn! og see, der kom en stor stegt Fisk tilsyne, uden Been og Skjæl, der udbredte en Vellugt som Paradiisfrugter. Omkring Fisken laae fem Brød og paa Fisken selv Salt, Peber og andre Krydderier. Guds Aand! spurgte Simon, ere disse Spiser af denne eller af den

anden Verden? — Ere ikke begge Verdener, svarede Christus, med Alt, hvad der er deri, et Værk af Gud? nyder med taknemligt Hjerte hvad Herren giver Eder og spørger ikke, hvorfra det kommer. Men er denne Fisks Fremkomst Eder ikke vidunderlig nok, saa skulle I see et endnu større Under. Han sagde derpaa, henvendt til Fisken: bliv levende ved Guds Villie! Fisken begyndte at røre sig, saa at Apostlene løbe bort af Frygt. Men Christus kaldte dem tilbage og sagde: hvorfor flygte I for det, som I selv have ønsket? derpaa raabte han til Fisken: bliv igjen hvad du forhen var! og strax laa den igjen stegt som den var kommen fra Himlen. Disciplene bade derpaa Christus at spise først, men han sagde: jeg har ikke nogen Attraa dertil; hvo som har det, han spise nu ogsaa! Men da Disciplene vægrede sig ved at spise, fordi de nok indsaae, at deres Forlangende havde været syndigt, kaldte Christus mange gamle Folk, Døve, Syge, Blinde, Lamme til og indbød dem til at spise af Fisken. Der kom saadanne 13 Hundrede, som mættede sig paa denne Fisk, men saasnart et Stykke var skaaret af, voxede det strax ud igjen, saa at Fisken endnu laa heel, som om Ingen havde berørt den. Men Gjæsterne vare ikke blot mættede, men ogsaa helbredede for alle deres Skrøbeligheder. Oldingerne vare blevne unge, de Blinde havde faaet deres Syn igjen, de Døve deres Hørelse, de Stumme deres Tale og de Lamme deres kraftige Fødder. Da Apostlene saae dette, angrede de, at de ikke havde spiist med, og hvo der saae disse helbredede og stærke Folk beklagede, at de ikke ogsaa havde taget Deel i dette Maaltid. Da derfor anden Gang paa Christi Bøn et

saadant Bord steg ned fra Himlen, strømmede hele Folket til, Rige og Fattige, Unge og Gamle, Sunde og Syge, for at vederqvæge sig ved de himmelske Spiser. Dette varede 40 Dage; ved Daggry steg Bordet ned baaret af Skyerne i Israels Sønners Paasyn, og før Solnedgang hævede det sig lidt efter lidt igjen, til det forsvandt bag Skyerne. Men da desuagtet Mange tvivlede om, at det virkelig kom fra Himlen, bad Christus ikke mere for dets Komme igjen og truede de Vantroe med Herrens Straf. I Disciplenes Hjerte var imidlertid enhver Tvivl om deres Herres Sendelse udslettet og de reiste deels i Følge med ham deels alene igjennem hele Palæstina for at prædike Troen paa Gud og paa hans Prophet Christus, og ifølge den nye Aabenbaring tillade mange Spiser, som havde været Israels Sønner forbudte.

Men da han ogsaa vilde sende dem til fremmede Lande for at lære Evangeliet, undskyldte de sig med deres Ubekjendtskab med fremmede Sprog. Christus klagede over deres Ulydighed for Herren, og see, den følgende Dag havde de glemt deres eget Sprog og Enhver kunde kun tale det Folks Sprog, til hvilket Christus vilde sende ham, saa at de ikke mere havde nogen Grund til ikke at udføre hans Befaling.

Men medens nu den sande Tro fandt mange Tilhængere i Udlandet, blev Israels Sønners Had, især Præsternes og Folkets Overslers, altid bittrere mod Christus, til de tilsidst, da han var 33 Aar, tragtede ham efter Livet. Men Gud tilintetgjorde alle deres Bestræbelser og optog ham til sig i Himlen, medens en Anden, hvem Gud lod blive ham fuldkommen lig, blev dræbt i

hans Sted. De nærmere Omstændigheder ved denne Prophets sidste Øieblikke angives paa forskjellig Maade hos de Traditions-Lærde. Men de Fleste fortælle Følgende derom: Jøderne toge Christus og hans Apostle tilfange Aftenen før Paaskefesten og indespærrede dem sammen i et Huus i den Hensigt at henrette Christus offentlig den følgende Dag. Men om Natten aabenbarede Gud ham: du skal modtage Døden af mig, men strax derpaa blive optaget til mig og befriet fra de Vantroes Magt. Christus udaandede sin Sjæl og forblev død i tre Timer; ved den fjerde Time viste Englen Gabril sig for ham og optog ham til Himlen igjennem et Vindue, uden at Nogen mærkede noget til det. Men en vantro Jøde, som sneg sig ind i Huset for at vaage over Christus, at han ikke skulde undkomme, blev ham saa lig, at Apostlene selv holdt ham for deres Prophet. Saasnart Dagen gryede, blev denne lænket af Jøderne og ført igjennem Jerusalems Gader. Alle Folk raabte til ham: du kan jo opvække Døde, hvorfor skulde du ikke kunne løse dine Lænker? Mange stak ham da med tornede Riis, Andre spyttede ham i Ansigtet, til han kom til Retterstedet, hvor han blev korsfæstet, fordi Ingen troede ham, at han ikke var Christus.

Men da Mariam var nær ved at ligge under for Smerten over hendes formeentlige Søns forsmædelige Død, viste han sig for hende fra Himlen og sagde: sørg ikke over mig! Gud har optaget mig til sig og paa Opstandelsens Dag blive vi igjen forenede. Trøst ogsaa mine Disciple og sig dem, at det gaaer mig godt i Himlen og at de ved Bestandighed i Troen skulle tilkjæmpe

sig en Plads ved Siden af mig. Engang naar den yderste Dag kommer, vil jeg igjen blive sendt til Jorden, da vil jeg dræbe den falske Prophet Dadjal*) og Vildsvinet, som stifte lige Ulykke paa Jorden, og der vil indtræde en Fredens og Eendrægtighedens Tilstand, saa at Lam og Hyæner ville græsse broderligt ved Siden af hinanden. Jeg vil da opbrænde det af ugudelige Præster forfalskede Evangelium ligesom de som Afgudsbilleder tilbedte Kors og underkaste hele Jorden under Mohammeds Lære, som vil komme i en senere Tid.

Da Christus havde talt saaledes, blev han igjen optaget til Himlen af en Sky. Men Mariam levede endnu 6 Aar i Troen paa Gud, paa sin Søn Christus og paa den saavel af ham som allerede tidligere af Moses forudforkyndte Prophet Mohammed. Guds Fred over dem alle! —

---

*) Dadjal er en Antimohammed, hvis Komme er et af de ni Forvarsler paa Dommedag. Ros. I., 305.

1855.